

the much needed relief to our employees. Happily, the Government of India came to our rescue and they have promised to give an aid to the extent of Rs. 1,25,00,000 to relieve us of the extra burden of about Rs. 4 crores taken over by us in formulating the new pay scales. It is no doubt true that if the disparity in pay scales between the Central services and the State services is allowed to continue, it will cause some discontent, but this is not a new feature. All along the pay scales of the Central Government employees and the pay scales of the employees of the State Governments were not identical; there was no uniformity either. There would be some force if the disparity between the highest and the lowest paid in a State is brought down gradually. Similar also would be the case if the disparity between the pay scales of the Central Government employees and the pay scales of the State Government employees is brought down. The State Governments including Mysore have been pressing on the attention of the Central Government that it would be difficult to extract maximum efficient work from all the employees if this disparity is allowed to continue. We have also brought to their notice that while they examine the pay scales of the Central Government employees, they must have the background of the State employees as well in their pay scales. It is not appropriate for me to say anything on this occasion when the pay scales of the Central Government employees are being examined by a Commission appointed by the Government of India. Suffice it to say that the opinion already expressed by certain Hon'ble Members will be further examined by this Government and we shall bring to the notice of the Central Government the need for working out of evolving common pay scales for the entire country with locality allowances to meet the extra cost of living in certain costly places. What the final outcome will be it will be very difficult for me to say; but there is no denying the fact that so long as the great disparity is allowed to exist, there is bound to be

discontent. Recently we have taken steps to upgrade our pay scales. In certain cases our pay scales are really very remunerative. Therefore, having regard to the fact that very recently we have revised our pay scales and having regard to the fact that the Government of India is examining this question and it is likely that the Government of Mysore also may bring to the notice of the Central Pay Commission the existing pay scales of the State Government employees and the need for central assistance to help any further upgrading, I request the mover of the resolution to kindly withdraw it on the specific assurance of mine that the entire question would be certainly reviewed by the Government and brought to the notice of the Government of India and the Central Pay Commission. On more than one occasion I have made it very clear that to the extent possible we have gone in altering the pay scales existing in the new Mysore State, and we have not been slow in understanding the difficulties of our employees. At the earliest possible opportunity, even when other States where integration has some part to play have yet to evolve common scales, the Government of Mysore have taken a lead in this matter and they have done what all is consistent with their financial capacity to pay. I therefore request the Hon'ble Member to see the reasonableness of my request and withdraw this resolution.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇದು ಪರೇಗೂ ಮಾನ್ಯ ಲಭ್ಯಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮರಿಯವನವರು ಸುಧಿರ್ಥವಾಗಿ ಶಾತ್ರವನ್ನಿಂತೆ ದಾಖಲಾರೆ. ಅದರು ಇದೇ ವಾಸ್ತವ ಸಭ್ಯರಿಗೆ ಈ ಅಂತರಂಬ ಇರಬಾರದು, ಇದು ದೇಶದ ಏಗಿಗೆ ಬಹಳ ಕಂಚಕ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಏಬಿಡಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ವಾಸ್ತವ ಸದಸ್ಯರ್ಲುರೂ ಗೆ.ವ.ಸಿ.ಎಂ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿರೆ. ಅದನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶ ನಾಕು ದಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಿರಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭಾವದನ್ನು ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾದೆ ಎಂದು, ತಿಂದಿಕೂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಒಂದು ಇದನ್ನು ಒಕ್ಕಾಯ ವಾದದ ಪಾನ್ ನಿರ್ಭಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಹುತ್ತೀವೆ.

The Resolution was, by leave withdrawn.

Resolution No. 3 re: Changing the name of the State from "Mysore" to "Karnataka."

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ ಮೇಟ್ (ರೋಡ್):—ನಾನು ಹೀಗೆ ಅದ್ಯಕಾರೇ, ನಾನು ಈ ಕೆಳಗನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅತಿ ಸಮುದ್ರತ್ವ ಪ್ರಭಕ ಈ ಸಭೆಯು ವಂದೆ ಮಾಡಿನು ತಿನೆ.

“ ‘పేరునాను రాజ్యద శ్రవణకై సేరనమ్మ
‘కల్యాణిక రాజ్య’ ఎందాగి కుడిలే ఒడ్డు
టాయినలు ఆవ్యాచాద క్రమాగణ్మస్తు క్రేగొళ్ళ
బీకేంబుదాగి భారత నిరాచరించిన సలహ
మాదబేక్కెందు ఈ సభేయవరు అభిపూయ పదు
తూర్’”

MR. SPEAKER.—Resolution moved

"This Assembly is of the opinion that recommendation be made to the Government of India to take necessary steps urgently to change the present name of 'Mysore State' to 'Karnataka State.'"

ತಮಗೆ ಸ್ವಾಪ್ತ ರಾಖಿಸ್ ವಿಪರ್ಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.
ತಮಗೆ ಅರ್ಥ ಘಂಟ, ಮುತ್ತಿಗಳ್ಗೇ ಬೆದು
ಘಂಟೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ನಡನ್ಯರಿಗೆ 15 ನಿಮಿಜ
ದೊತನಾರೂಪಕ್ಕಾ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ತಮಗೆ
ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೆಳ್ಳಿಕೂದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಅದೇ ದೀಪ
ಕೊಡುತ್ತೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅರ್ಥ ಘಂಟೆಗೂಗೇ
ತಾವು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಬನ್ನಹ
ದೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರೇಸಿ. — ನಾನು ಹೊದರೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೂತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದುಭಿಹಾ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಾರ್ಖಾರಿಯೂ ದೋತ್ತದ್ದು. ಈ ರೂಪದಿಂದ ರೂಪ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದರೆ ಕಾಲು ಸಾಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅದುದಾಂದ ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಯಾಡಿ ನನಗೆ ಈ ಏಣಾಯಿದ ಮುಲೆ ವಾತನಾಡಲಕ್ಷ ಒಂದು ಗುಟಿ ಕಾಲ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಏನೂತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡುತ್ತೇನೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).—Before my friend says something about this resolution, I wish to know who is replying to this resolution?

Mr. SPEAKER.—Government will reply.

Sri C. J. MUCKANNAPPA—On issues like changing the name it is the Chief Minister that has to reply. On so many occasions it is he who has said something on important things. Such an important resolution like the

renaming of the State as Karnataka involves so many complications. Therefore I request the Chair to get the Leader or in the absence of the Chief Minister I want it to be clarified as to who has been deputed to take the responsibility of replying to this resolution.

Mr. SPEAKER.—The point raised by the Hon'ble Member is too premature. After all the question of reply comes at the end. Any Minister on the treasury bench can reply. It need not be the Chief Minister but any Minister on behalf of the Government may reply.

ನುಸಿಕೆಯ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಿ ಕಾಲ ಬೀಕ್ಕು ಎಂದೂ
ಸಾನು ಮಂತ್ರಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಿ ಕಾಲ ಮಾತನೂ
ದಲಪತ್ರಿ ಕೊಡಬೇಕು. ತಮಾಗೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ
ಎರಡು ಗ್ರಂಥಿ ಕಾಲ ಹೇಳಿಯಿತು ಎದರೆ ನದ್ವಯಿಗೆ
ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗು
ತ್ತದ್ದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಎಪ್ಪು ಶಕ್ಯಪಿದಿಯೋ
ಅಪ್ಪು ತೀವ್ರಪಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ
ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಡಿ. ಹೆಡ್ಡಮೇರಿ.—ನಾನ್ಯಾಯ, ಹಕ್ಕೀಯ
ಮೈಸೂರು ಸಹಿತ ಇನ್ನುಲ್ಲದ ಹೆಚ್ಚಾದ್ದಾಗೆ
ಕಣ್ಣಾರ್ಟಕ್, ಉತ್ತರ ಕಣ್ಣಾರ್ಟಕ್, ಕೊಡಗ್ ಮತ್ತು
ದಕ್ಷಿಣ ಕಣ್ಣಾರ್ಟಿಕ್, ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಒಳ
ಗೊಂಡ ಹೊನ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಾಧೇನಯಾದ ಈ
ನವಯಾದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ಕೆಂಬೆಯ ಹೆನ್ನು ಮತ್ತು
ಅರ್ಥವಿಲ್ಲಿ—ಪಾದ ಹೆನ್ನು ಕೆಂಬೆಕಾದು
ಕ್ರಮಾಗ್ರಹಣದ್ವಾರ ನಂದಭ್ರಂ ರಾಜೀ. ಈ ಅಂದಭ್ರಂ
ದ್ವಾರಾ ನಾವು ಈ ಪ್ರತೀಯ ಬಗೆಗೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
ನೋಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದ್ದು ನಾನು ಚೋಡಿ ಮೊದಲ
ನಲ್ಲಿಯೇ ಏತು ಸಂಪರಿಗೆ ಬಿ. ವಿ. ನಿಕೋಲಾಸ್, ತೆ. ಎನ್.

ఆ ప్రత్యే కేవల కాగిన్ను, కాగిన్నేనీతరచ
ద్వాషియిందాగాలి, గుండుగిశ ద్వాషియిందాగాలి,
యావాడే వ్యక్తియ, నమూజిన అధివ రాజకిర్య
ప్రకాద ఇల్పివే గంచిన ప్రతిష్ఠ అధివ రాజకిర్య
కిలితిద ద్వాషియిందాగాలి ఒచ్చా చాదతక్క
ద్వాషి. దయిచిష్ట ఆ ప్రత్యేయినే సాహల్రా
శా. తప న్నిసింద యావాడే భావనగి ఒళ
గాగిదే, చావ రితియ రాజకిర్య చున్నోబావ
వన్నో వ న న్నాన్ని తాకచే, త.ద్వ కాస్త్రాయు
చున్నిసింద

Sri N. RACHIAH (Hunsur)--I rise to a point of order. The Hon'ble Member referred to groups in the Congress organization. I want to know how many groups are there?

Mr. SPEAKER.—That is not a point of order.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಡೊಡ್ಡಮೇಟಿ. —ಗುಂಪು ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಒಳಗೂಂಪಲ್ಲಿ. ಅನೇಕ ಮಾನಸಿಕ ಗುಂಪುಗಳ ರೂತತ್ವ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದೆನೇ ಹೊರತು ಯಾವಾದೇ ಪ್ರಕ್ಕದ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಘಣಾತವಾದ್ಯಾದಲ್ಲ.

ତେ ଏହିପରିମାଣନ୍ତି ବିଚାର କରିବାର ଦୃଷ୍ଟି ଯାଇ
ନାହିଁ ଜାଲୀ ବିଚାର ମାତ୍ର କେବେଳିବେଳୁ ନାହିଁ ହେବୁଛି
ରିଗୋ ବିନ୍ଦୁ ଶ୍ରୀକୌଣସି ତୈଁନେ ତେ ଏହିପରିମାଣନ୍ତି
କାରିତା ନାହିଁ ଆଶାନ ନଥିଲୁ ନଦ୍ଦୀଶ୍ରିଗୋପ କାଗା
ଗରେଇ ବିନ୍ଦୁ ମାତ୍ର ପରିମାଣନ୍ତି ନଦ୍ଦୀଶ୍ରିଗୋପ ନାହିଁ
ମାନିଯିବ ବିକାଶ ଏଲ୍ଲାଇ କୁର୍ବାରୁ ବିକାଶ ନାହିଁ
ଭାଷାପରିମାଣନ୍ତି ପାରୁରିଭାବାଦୁ ବୁଦ୍ଧି ମୋଦୁ
ନାହିଁ ଅବଶ୍ୟକ ଏହିପରିମାଣନ୍ତି ତାହାର କାହାରେ
ନାହିଁ ଏହିପରିମାଣନ୍ତି କାହାରେ ଏହିପରିମାଣନ୍ତି କାହାରେ

ଭାବୁ କି ପ୍ରତ୍ୟେଷନ୍ତେ ବିଚାରମାଦୁପ ମୁନ୍ଦୁ
ନମ୍ବୁ ବାଜୁଦ ହେଲାରୁ ଯୋଗୁଡ଼ିରବେଳେ, ଆ ହେଲିଲା
ବିଶ୍ଵାସ ନାହିଁ ତଥୀରୁଙ୍କେକାଦ ମାନୋରୁବାଦ ପଣୁ,
ଯାଏ ତତ୍ତ୍ଵମନ୍ଦନାରିସି ନାହାଏ କେନ୍ଦ୍ରମୁଖରିତୁ,
ବିଚାର ମାଦେଇଁ, ଆ ଲଭ୍ୟମନ୍ତ୍ରେ ପଦ ମୁହଁ
ପ୍ରଦର୍ଶନ କି ବିଶ୍ଵାସ ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନରୁଗଛିଲିନେବେ
ଏବଂବିଦନ୍ତୁ ଗମ୍ଭୀର ଅ ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନରୁଯାଗଛ ବିଶ୍ଵାସ
ନାହିଁ ନାହାନ୍ତିରାନ କେଲାରିଲାକୁ ଅତ୍ୟେକେହଦୁଇଁନେ ।

నాట్పి, నిజపాగి ఈ శ్రవ్యేయ మేరే భిన్నాలు పాచుయిపిబారాదాగా ఇంకా ఇది వుదులు ఒక్కయిదిత్తా. ఆదర్శ దుష్టువేసిన భిన్నాలు పాచుయిగళుండి). ఈ భిన్నాలు కొనుయగళ బగే నాను అవ్యాక గౌరవందరే ల్లత్తులపలహేణ్ణుచే.

ನಾವುಯೇ, ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಸೇಹಿತರು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದರೂ, ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏಂದು ಇದ್ದರೆ ಹೊಂಪಡಿಸ್ತು? ಕಣಾಕುಶಕ ಎಂದು ಅದರೆ ಖಾಬ ಅಗುವುದ್ದನು? ಹೆರಿಗೆ ಯಾವ ಮಹತ್ವದಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಏಕೆ ತ್ರಿಷ್ಟು ವಾಡಬೇಕು ಎಂದು, ಆ ಬಂದು ವಾದ ಲಂಬು. ಆ ಪಾಡವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿತ್ತುದ್ದನೆ—ಹೆನ್ನಾಗೆ ಇವಾಗಿ ಬಂದು ಮಹತ್ವದಿದೆನ್ನು ಪರಾಗಿ ನಾನು ಬಳಿನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಹೆನ್ನಿಗೆ ಮಹತ್ವದಿರುವದರಿಂದರೇ ನಾವು ಎಷ್ಟೀ ಜಿನರು ನಮ್ಮು ಮನಗಳಿಗೆ ಹೆನ್ನನು, ಇಂದಿಗಾಗಿ, ಮಹತ್ವದಿನ್ನು, ನುಂದರವಾದ ಕಾಗೂ ಅರ್ಥಗಳಿಂದ ತಾರದ ಹೆನ್ನನ್ನು, ಯಾವ ಹೆನ್ನರ ನ್ನಿಷ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಮನತನದ ಗೌರವ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕೂ ಸರಿಕೊಂಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾಉತಿಸಿ ಹೆನ್ನನ್ನು ಇಡ್ಡಾತಿತ್ತದ್ದೇನೆ. ಹೆನ್ನಿಗೆ ಮಹತ್ವವಿರುವದೆಯೇ—ಪ್ರಾಣ ಮಹತ್ವಗಾಗಿದ್ದಿಯವರು ಅಂತ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗೆ “ಹಡಿಜನರು” ಎಂದು ಅವರನ್ನು ದೇವರ ಹೆನರಿ ಸಿಂದ ಕರೆದರು. ಅವರಿಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಹೆನರು ನ್ನಿಷ್ಟ ಕರೆದರ್ದು ಆ ಹೆನರಿಗೆ ಪತ್ರಾತಿದ ಎನ್ನು ವ ಕಾರಣ ಕಾಕಿಗಿಯಿಲ್ಲಬೇ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನಾನ್ನೇ ವಿಕಾರ ಮಾಡೇಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರಾಚಾರ್ಯರ ನಾತರ, ಈ ಸ್ವತಂತ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆನರು ದ ಬೀಕೆರ, ಹಿಂದೂನಾನ್ತನ ಅಧಿವ ಭಾರತ, ಅಧಿವ ಯಾವ ಹೆನರು ದಬೆಕ್ಕು ಎನ್ನು ವ ಪ್ರತೆ ಘಟನಾ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳೇ ಚಚೆ ಯಾಗಿ ‘ಹಿಂದೂನಾನ್’ ಎಂದು ಇಟ್ಟರೆ

ବୁଝନ ଅଭିଷାଗର୍ଭକ୍ଷୁପାଦେ ବିଗେଦୁ ମହାରୂ
ନାଚିର ପତ୍ରଗଳିନ୍ଦ ନମ୍ବୁ ନେଣ୍ଡୁତିଯ ନମ୍ବୁ
ବେଳିଶିନ୍ଦିବ ବାରତ' ପଟିବ ହେଲାନ୍ତିରୁ
ରାଷ୍ଟ୍ରକ ଦବିକୁ ଏଠିବ ଫଳନ ନେବିକ କୌନୀଯାଲୀ
ଗୋ ମାଦିକୁ ହେଲିଗେ ହନୁ ମହାକ୍ଷେତ୍ରରେ
ଏନ୍ଦୁ ପାପତ୍ୟ ଫୁଲନା ନେବିତିଯାଇଗେ ସାକଷ୍ଟୁ
ଜହାଙ୍ଗରାଜା ନାକମ୍ପୁ ବେଳିଯ ନମ୍ବୁ ତର୍ଗଦିକୁଳକ୍ଷେତ୍ରେ
ଭାରତ ଏଠିବ କରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ହେଲାନ୍ତିରେ
ବନଶ ଦିନନ୍ତାଳିନ୍ଦିଲା ନମ୍ବୁ ଦେଖିବୁ ହେଲ
ରାଜଧାନୀଯାଇଦି. ହେଲିନାପୁର ପାଠଦର
ମତ କରିବର କାଳଦୟ ରାଜଧାନୀଯା
ଗିତୁ. ରାଜାଯାଇଦ ଶ୍ରୀରା ମୁହମ୍ମଦନନ୍ଦ
ନହ କେ ଦେଇନ୍ଦୁ ଅଯୋଦ୍ଧ୍ୟ ଏଠିଲ୍ଲ ରାଜଧାନୀ
ମାଦିକୁଳାଦୁ ଅଧିକାରି. ଉଦ କାରଣ
କରାଷ୍ଟ୍ରକ ଦେହଲି ଜ୍ଵଳହେ ଅଯୋଦ୍ଧ୍ୟ ମୁହମ୍ମଦ
ରାଜଧାନୀ ନାହିଁ କରିବିନିନିଦ କରିବ ବିଦୋଧ
ପେଂଦିଦ୍ଵାରା ଅଧି ନିରାଫକବାଗୁତିତୁ. ଆଯା
ରାଷ୍ଟ୍ରକେନ୍ଦ୍ରୀ, ଅଯା ରାଷ୍ଟ୍ରକେନ୍ଦ୍ରୀ କରିବ କାଗିଦ
କାହାରେ ଅଲ୍ଲିଯ ପରିପରେ ଚରିକ୍ର ହାଗା ନତ୍ତେ
ଶୀଳବାଦ ପୃଷ୍ଠାତିଥିଗରୁ ପ୍ରତିକ ରାହଦାଲି ନମ୍ବୁ
କଣ୍ଠେ ଦୂରିଗେ ଛାବେକୁ.

2-30 P.M.

ఈ రాజు దల్లి కన్నదవల్లద భాష్యమును అదుపు
ఉన్నరూ ఇచ్చారే. కనాటిక ఎన్నడ భాషా
వాడక హేనరిసిద కరీదర అదర మహిసుగై
సోదొగుబుకుదు అదుదరిద మైనులూ ఎన్నుపు
హేన్నారై ఇరిందు కేంపరు హేల్మాకారారే సాప్యామి!
సోదలనుయెదాగి కనాటిక ఎన్నువుదు కేరపల
భాషారూజిక అల్ల. రాజు నుండికపు అగిదే.
ఇన్నొన్న భారతద జతర రాజుగుపాద కేరళ, ఆంధ్ర,
చిన్నాపు, బంగాల, బిహార మంతాదవుగాగల్లేకు
అయి ప్రాదేశిక భాషగాల్లదు బేరే బేరే అల్ల
నంబ్రాత భాషగాలు తక్కుమైముగై ఇద్దే ఇప్పి
ఎంబిదన్ను గమనిచచేకు. యావుపేచే ఒందు
రాజుపు ఒంచే ఒందు భాషయింద రచితపాగు
పెదు అశక్తిచే. బేరే భాషయు కేలపాం ఇరుగ
రెంబి ఒందు కారణదిందేరే ఆ రాజ్యపాన్ను ఒందు
నమ్మిత్త రాజుపెందు హేల్మి తమ్ము రాజు దిఖితికాన
నంస్కాతీ, ప్రతితిష్టే ఇపుగాణస్తు పూర్లగొక్కు
పెదు ఆతార్థిఫమానకే కేంద్రప గాంచవపు అల్ల.
బేరే భాషయిచరిగే తోరువ ఓదార్యులూ
అల్ల.

କନ୍ଦାଚିତ ଏବଂ ଶବ୍ଦିଦ ଅଧିଵାନ୍ମୁ
ଶ୍ରୀ ନାରେଣ୍ଟୋରପରୁ ହାଗୀ କରି ଜୀବିତାବେ
କାରରୁ ଚେନାଗି ହେଲାଦାର ଅଷ୍ଟାଳନ୍ତୁ ତମାଗେ
ପିଲି ତେବେରିନ୍ତୁକେ ହେ

“ಕರ್ನಾಟಕ” ಎಂಬ ತೆರೆದ ಉತ್ತರ್ತಿಯನ್ನು ಕರ್ತವೀಯ ನಾಷ್ಟ ಸಮ್ಮಾನ ಇತ್ತಾಸವನ್ನು ಬಿಗೆದು ಸೇರಿದಿದಾಗ ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ಅಂದರೆ ದಿಷ್ಟೆಯ ದೇಶ ಎತ್ತರವ ದ ದೇಶ ಎಂದು ಕಲಪರು, ಕನ್ನಡದ ಬಹು ಭಾಗವು ಕರಿ ರು ಮಣಿನಿಂದ ತುಂಬಿ ದರಿಂದ ಇಡಕ್ಕು ಕರುವಾಡು ಅಥವಾ ಕರುವಾಡು ಎಂದೀ ಮತ್ತೆ ಕೆಲಪರು ಕರ್ತವೀಯದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿದೆ ‘ಕರ್ನಾಟಕ್ ಪಾತ್ರತ್ವ = ಕರ್ನಾಟಕ’; ಎಂಬ ಉತ್ತರ್ತಿಯಂದ ‘ಸುಗುಣಾರ್ಪಣ ಕರ್ತವೀಯ’ ಎಂದೂ ಅರ್ಥವಾಪಾಲಿಗೆ. ಮತ್ತು ‘ಕರುವಾಡು’ ತೆರೆದಿಂದ ‘ಕರುವಾಗಿ’ ತಬ್ಬವು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಪ್ಪೆಚ್) ತಬ್ಬಿದ್ದ ಕರುನಾಡಿಕ್ ಅಥವ ‘ಕರುನಾಡಿಕ್’ ಇಲ್ಲವೇ ‘ಕರುನಾಡಿಕ್’ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯೇ ಕೃತ ರೂಪವಿಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿರದ್ದೇಕೆ). ‘ಕರುನಾಡಿಗರ್’ ಎಂಬ ನುಡಿ ಸುಳಕೆ ಉತ್ತರ್ವಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ‘ಕರುನಾಡಿಗರ್’ ‘ಕರುನಾಡಿಕ್ಕರ್’ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿಯೂ ಗ್ರಹಿಸಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ‘ಕರುನಾಡಿಕ್’ ನಾಡು, ಅಂದರೆ ಸುವಾಸನೆ ಮತ್ತೆನಾಡಿಲ್ಲದ ಕೂರಿರುವ ನಾಡು ಎಂಬ ಮೂಲೋತ್ಸೃತ್ಯನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಂಪರಾಮಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ, ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಿಗ, ಏಷನೆಯ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಿಗ— ‘ಕರು ಮಾದದೆರಡನ್ನೇ ನಲ್ಲಿ’ ಎಂದಿರುವದರಿಂದ ‘ಕರುಮಾದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾರೆಯುದೇ ಮೂಲಾರ್ಥ ಏಧಿರಬೇಕಿಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೇತ್ತೆಕರರ “ಮಹಾಂಕಾಶ ಜ್ಞಾನ ಕೂರ್ತಿ” ದಲ್ಲಿ ಭಾಗ 10, ಪುಟ 116—ಕರುನಾಡಿಕ್ತಬ್ದಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇವರು ವಾಸನ್ಯತ್ವಾತ್ಯಯ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ 10, ಶೈಲ್ಕ್ರಿಕ 22ನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ವಾರ್ತೆಕ್ಕೆತ್ತಿರುವ ಪರಿಗಳಿನಲ್ಲಿ ‘ಕರಣಿ’, ‘ನಷಿ’ ಎಂಬ ಜಾತಿಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಪ್ರವರ್ಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಆ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭಾಸವಾಗಿ ‘ಕರುನಾಡಿ’ವಾಯಿತೆಂದು (ಕರಣಿ+ನಷಿ=ಕರಣಿನಷಿ=ಕರುನಾಡಿ) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ, ಕರುನಾಡಿಕ್ ತಬ್ಬಿವು ಕೇವಲ ಸುಂದಿ ನಂತೆತವಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯಂದು ಹೇಳುವುದು ನರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ವತ್ವವಿದೆ.

ମେହିନୋରୁ ଏପାହୁଦରୀ ଏନାଦରୀ ନଗର
ଶୋଇକ; ଅଦୁ ବିନ୍ଦୁ ନାହାନ୍ତୁ ଏଠିଦିଗୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତିନ
ଲାରଦୁ, ନମୁଗୁରେଯୁ ସଂକେତବାଗପାରଦୁ.
ବୋମାନ୍ଦିଲଦ ଯାଚପେ ଦେଶିତ ହେବରନ୍ତୁ ନାହିଁ
ନୋହିଦରୀ ନାମାନ୍ତୁବାଗି ଅଦୁ ନଗର ଶୋଇକ
ବାଗିରଦେ, ଆ ଦେଶିତ ଭାବେଯୁ ହାଗା ନୁହୁତିଯୁ
ପ୍ରତିକିରାବାଗିଦେ. ମେହିନୋରୁ କାରାଫିକଦ ବିନ୍ଦୁ
ଅଂଗ ଭାଗ ଏଠିଦିନ୍ତୁ ମୁଠେ ନାହିଁ ନିଦୁ
ପାମତ୍ତେନ୍ତେନ୍ତେ. ବିନ୍ଦୁ ରାଜ୍ଯର ଅଂଗହେବରନ୍ତୁ ଜିଦ୍ଧି
ରାଜ୍ୟକୁ ହେବିଦିବୁଦୁ ତପ୍ତେ. ମେହିନୋରୁ ବିନ୍ଦୁ
ନଗର, ନାରନ୍ଦାଇକ ହେବରନ୍ତୁ ଜାଇେ ରାଜ୍ୟକୁ କରେ
ଯୁଦ୍ଧଦୁ ନୁହୁତିପାଇ, ବେଳେ ଦେଖାଇନ୍ତୁ ନୋହିଦି!
ଜାଗିଲ୍ଲାଇ ଭାବେଯିନାହୁଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଦେଶପନ୍ତୁ ଜାଗିଲ୍ଲାଇ,
ଏବଂଦେ, ଜର୍ବୁନ୍ଦ ଭାବେଯିନୁ ଅଦୁବ ଦେଶପନ୍ତୁ
ଜର୍ବୁନ୍ଦେ ଏବଂଦୋ, ଫେରିତେ ଭାବେଯିନାହୁଦୁ ଦେଶି
ପନ୍ତୁ ଫାରୁନ୍ଦ ଏବଂଦୋ, ଗ୍ରିକେ ଭାବେଯିନାହୁଦୁ
ଦେଶପନ୍ତୁ ଗ୍ରିନ୍ଦ ଏବଂଦୋ, ପାହୁନ୍ଦ ଭାବେଯିନାହୁଦୁ
ଦୁଵ ଦେଶପନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟ ଏବଂଦୋ, ଚିନ୍ତେ ଭାବେଯି
ନାହୁଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଦେଶପନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା ଏବଂଦୋ କରେଯିତିରୁ
ବୁଦୁ ନକଲିଯ ଅରିତିରୁପ ନଂଗିତିଯେ ଆହିଦେ.
ଅଦରଙ୍କେଯେ ଭାରତାନ୍ତିର୍ଗତ ରାଜ୍ୟଗ୍ରାହ
ଚିନ୍ତା, ବିନ୍ଦୁଗାଲ, ବିକାର, ଅନ୍ତାନ୍ଦ, କାତ୍ତିର
ମୋଦହାଦ ହାତୀଯ ରାଜ୍ୟଗ୍ରାହ ଜୁତ୍ତିଚିଗେ ରିତି
ପାଦ ଅନ୍ଧ୍ୟ, କେରାକ ରାଜ୍ୟଗ୍ରାହ ଅପରାଧ ଭାବେ
କାଗା ନୁହୁତିଯ ଦେଖିତିକହାଦ ହେବିନିଃଦରୀ
କରେଯିବୁ କି ମେ.

ಮುಂದುಯ ಮದರಾಪು ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಅವಪಾದವಾಗಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಡಿ ಒಂದರೂ, ಈ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮಾದಲು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ದೇಹದ್ದು ಪದೆತೆಗಳಿಂದ ಒದಗೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿಂದ

ಅಪಗಳನ್ನು ಜಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಗರಸೂಕ್ಷಮಾಗಿಯೇ ಕರಿಯಲಾಗುತ್ತತ್ತು. ಮಾದರಾನು ರಾಜ್ಯವು ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು “ತಮಿಳು ನಾಡು” ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆ ಸೇರೇ ಚಾರಾಟಿ ವುತ್ತು ಗುಜರಾತಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜನಾಂಗಗಳಿಂದ ಒಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮುಂಬಿಯು ರಾಜ್ಯವು ಅನ್ತಿಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರ ವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಮುಂಬಿಯು ನಗರ ನವ. ಹೆಚ್. ಯ್ಯಾ ಅಡ್‌ಬಾರಿದ್ದಪ್ಪ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗುತ್ತದ್ದವು. ಉಗ ಅಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಾರಾಷ್ಟ್ರ ವುತ್ತು ಗುಜರಾತ ಎಂಬಿ ಹೆಸರಿಗಳಿಂದರೇ ಕರೆಮುಕ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದರಿಳಿಯಾವ ನಂದೇಹವೂ ಜ್ಞಾನ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಸೇವಾಕ, ಬರ್ರಾ, ಸಿಲೋನ್, ಸ್ಯಿಡೆಟ್, ತುಕ್ಕನ್ನಾನ್, ಪ್ಲೈನ್, ಬೈಡಿಂಗ್‌ಗಾಲ ಮೆದುರಾದ ದೇಶಗಳ ಹೆರುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲ್ಮೊ ಹಿಗೆಯೇ ಇದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 99ರಷ್ಟೇ ದೇಶಗಳ ಹನುಗು ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ದೇಶದ ಭಾಷೆ, ನಂಬ್ಯಾತಿ ಇವುಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕರದದ್ದೀ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಡಕ್ಕೆ ವಿಜಯನಗರದ ನಾಮಾಂತರ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿಕೇ ಇತ್ತೀ? ಕಣಾರಾಟಕ ನಾಮಾಂತರ್ಯಪೆಂದು ಏಕೆ ಇಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಲವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಜಯನಗರವು ಕಣಾರಾಟಕ ಮತ್ತು ಅಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಕಣಾರಾಟಕದ ಜನರು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊರಿಗಿಸಿಕೊಂಡು ದರಿಂದೆ ವಿಜಯನಗರವೆಡು ಕರದಿರಂತಹ ದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ನವ ಕಣಾರಾಟಕದ ಕಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಘಾತ್ರ, ಒಳಗೊಂಡುಡಕ್ಕೆ ಅದು ಮೇಲನೂರಂದು ಕರ್ಮಲುಟ್ಟಿತು.

ଜୀବନ ଜୀବି ନମ୍ବଗ୍ର କନାଇଟକ ରାଜ୍ୟ ବିଂଦା
ଗିଦ୍ଦୁ ଦସନ୍ତ ବିତିକାଶିକ ଦୃଷ୍ଟିଯୁଳ ସିଦ୍ଧ ମାଦୁ
ପ୍ରଦୁ କଷ୍ଟ୍ରେ କନାଇଟକନ୍ତୁ ହେଲାନି ବିଂଦୁ
ରାଜ୍ୟରେ ଏବଦିଲ୍ ଜୀରଣ୍ଣପ୍ରେମ୍ଭୁ ଚ ବିଂଦେ କାରଣ
ଚନ୍ଦେ ବିତିକେଳାଦୁ ଆ ରାଜ୍ୟ କୁ ଆ ହେଲାନ୍ତୁ ନିରା
କରିନ୍ତିପାରିଲା ଅଦେଇ କାରଣିଦିନ ଭାରତ ଦେଶର
ହେଲାନ୍ତୁ ନିରାକାରିନହେକାରିତ୍ବୀ ହେଲାନ୍ତିରେ ବୁଝି
ପରି ବିରାପ ପ୍ରଫରଦ୍ଦୀ କି ଦେଶରୁ ବିଂଦୁ ଏ କଥାଟିକ
ଭାରତ ରାଜ୍ୟରେ ବିଂଦୁ ଜୀରଦେ ଜୀରଦୀ ରାଜ୍ୟ ହେଲାପାରା
ନ୍ତିତିତିରୁ ରାଜ୍ୟରେ ବିଂଦୁ ଅଭିନ୍ଦୁ ହୁତିଦ୍ଵାରା କି ଏଲ୍ଲା
ରାଜ୍ୟଗଳାନ୍ତେ କିମ୍ବା ବିଂଦୁ ପରିପ୍ରଦେଶବିନ୍ଦୁ ନାପୁ
ଭାରତରେ କରିଯାଇଛି କିମ୍ବା ବିଂଦୁ
ଗାନ୍ଧିଦ କି ରାଜ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଭାରତପାଦମୁ କରିଯାଇଛି
କାଗେମୀୟେ ଏହିନ୍ତ ଏବଦ କନ ଦରାଜ ଗାଇ କିମ୍ବା
ବିଂଦୁମାନାଦିବାଗ କଣାଇଟକବେଂଦେ କରିଯାଇପାରିଲେ
କରିବାକୁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಅಳುಡಿಹುದು, ಅಥವಾ ಉಳಿಯ ಬಹುದು. ಅದರ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಇಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕನಾಫಿಕದ ಹಲವಾರು ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸೇರಿ ಏಕೆಕ್ಕಲಾಗಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜಮಿನಿಂದಿ ಎದು ಕೆಲವರು, ಬಿಜಾಪುರವೆಂದು ಕೆಲವರು, ಗ್ರಾಮಗಳ ಎಂದು ಕೆಲವರು, ಕೊಡಗನು ಎದು ಕೆಲವರು, ರಾಜ್ಯಕೊಡರು ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ, ಕಡಂಬ, ರಾಜ್ಯಕೊಟಿ, ಭಾರತಕ್ಕ ಹೀಗೆ ವನ್ನೇನೋ 108 ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾನ್ನೆ ಮೆನ್ನೆ 1956ರನ್ನೇ ನಾವೆಂಬರ್ ನಾಲ್ಕು ಬಿಂಬಿಗಿ ಸೇರಿರುವುದಿಂದ ಈ ವಿಧಾನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕನಾಫಿಕವೆಂದು ಈಗ ನಾವು ಕರಯು ಬೇಕಾದು ನಿರ್ಯಾದಾದು. “ಕನಾಫಿಕ” ಹೆಸರು

କେଣିଦେ ଏବଂଦେରେ କଣ୍ଠୁ, ତଳେ, କୁଣ୍ଡେ, କାଲୁ, ଜୀବପ୍ରାଣୀ
ନେଇରେ ଦେଖୁ ଯାଇ ପ୍ରଥମ ମନୁଷ୍ୟ ଦେହଙ୍କ ଏଠିମୁ
କରିଯାନ୍ତେ ହେଲୋ ଆ ରିକ୍ତି ଜାଦେ. ମେହେମାରୁ
ଏନ୍ତି ପ୍ରଦୁ କଣାର୍ଥିକ ଦେଶଦ ବିଦୁ ଭାଗ. ଆ
ଏଠିମୁ ଭାଗର ହେଲିଏଠିମୁ ଲୁଧିଭାଗରେନ୍ତିକୁ ଲୁ
ଗୋନ୍ଦ ଆ ରାଜ୍ୟକୁ କରିଯାଇପାରିବାରେ କେଣ୍ଟି?
କାଗ ଆ ରାଜ୍ୟକୁ କଣାର୍ଥିକାମେଦୁ ହେଲିଏଠିମୁ
ବେଳେନ୍ତିକୁ ଭାଗି ଲୁତ୍ତିର କଣାର୍ଥିକାମେନ୍ତିବ
ଭାବନ୍ତିମୁଣ୍ଡ ନାନୀ ଆ ଗୋତ୍ରମାଲୀଯନ୍ତି
ତମିଲ୍. କଣାର୍ଥିକାମୁ ଏବା କୋଣ୍ଟ ଜନଗଢ଼ ପର
ବାଗି ଭାବନ୍ତି ତମିଲ୍ଦିଏନ୍ତି. ନନ୍ଦି ଧାରାପାତର
ଚୋରୀ ଏହୁ ମୁହଁତ ଲୁହେଯୋଇ, ମୁହଁନାହିଁନ
ମେଲୁଲା ଅଛ୍ୟ୍ୟ, ମେଲୁଲାର ମେଲୁଲା ଅଛ୍ୟ୍ୟ,
କୋରିପାରିବ ମେଲୁଲା ଅଛ୍ୟ୍ୟ, ବେଙ୍ଗାଳୁର ମେଲୁଲା
ଅଛ୍ୟ୍ୟ ଏମାମୁକେ ଲୁହେଯେମୁଣ୍ଡ ନୃଷ୍ଟପାରିହେଲୁକୁନ୍ତିଏନ୍ତି.
ଭାବନ୍ତି କେଇଦେରେ ତାପୁ ନମିବହୁଦୁ ନମିବହୁଦୁ
ଭାବନ୍ତିମୁଣ୍ଡ. ନନ୍ଦ ହୁଦୁଯାମୁଣ୍ଡ ପରିଷ୍କାର ମାଦୁଦ
ଯାଂତ୍ର ତମିଲ୍ଲି ଜ୍ଵଳିର ଅଦନ୍ତ ନୈତିକ ବହୁଦୁ.
ଦୁଃ୍ଖ୍ୟପରକାରୀ ଅଦଵା ସୁଦୁରପରକାରୀ
ନାନୀ ହାତୀଯୁ ମେଲୁଲାର ନମାଗିଲ୍ଲା; ହାଗେ ଅନିଷ୍ଟ ରେ
କି ରିକ୍ତି କେଲପରୁ ନନ୍ଦ ନନ୍ଦ ନମିକୁ ଦୁଷ୍ଟିଯୁଣିଦ
ନିର୍ମିନ୍ତିରଲିପି. କଣାର୍ଥିକ ରାଜ୍ୟ ଏକାଜାତ
ମାତିଦାଦୁ ରାଜ୍ୟଦ ମାଂତ୍ର ମାଂଦିଲ ଏନ୍ଦରଜୀ
ଗାଗି ଦସତପଦ୍ଧି. ଶିରମାନ କେ. ଏ. ପ୍ରତ୍ଯକ୍ଷପଦ
ନମରୁ ପାତ, ନନ୍ଦ, ହରିକର, ରାଫାଦାକରେନ୍ଦ୍ର
କଣାର୍ଥିକ ମାତିଯ ନିରନ୍ତର ମାଂତ୍ରମାନିଦ
ଲପ, ଅଦୁ ନରନ୍ତ୍ୟ କଣାର୍ଥିକାମିଲପ ଏଠିମୁ
ହେଇଦାରୀ. ଅଦନ୍ତ ନମିବହୁଦୁ ନମିବହୁଦୁ
ଆତମ୍ଭେ ଆ ପରତେ ଯାନ୍ତି ରାଜ୍ୟରୁ ଦୁଷ୍ଟିଯୁଣିଦ
ଏତକାର ମାଦ କରୁଛିଲ୍ଲ. ନନ୍ଦ ତମିଯ ଦୁଷ୍ଟିଯୁଣିଦ
ଅଧାରୀତିକ ହେନ୍ତି ରାଜ୍ୟଦ ଜ୍ଵଳନ୍ତ ଏତକାର ମାଦୁ
ମୁଣ୍ଡ ଅଗତ୍ବିଦେ. ଅଦରେନ୍ତି ଜେନ୍ତିବୁନ୍ତିର
ମାନ୍ତରୁ ନୈରୀଯୁପୁରକ୍ଷକ କାରଣିଲି.

ଜନୁ ଲ୍ପି ନମ୍ବାର ଭାବେଯିନ୍ଦ୍ର ମାତନାଦୁ
ପରିଦ୍ଧି ରେ ଅନ୍ତକ ଅଳ୍ପ ନମ୍ବାରିଗେ ଏହି
ପରିକଥିଗଣମୁଁ କୌଣସିବେଳିବୁ ବିନ୍ଦୀ ପାଠୀତ
ପ୍ରମାଣିତ କଥିରେ କେମିତିମୁହିରୁ ତିଳିଶିଦ୍ଧାରେ. ଅଲ୍ଲାଦେ,
ବେଳେ ନୁହୁ ମୁହୁତୁ ଛରୁବର ରାଜ୍ୟାଳ୍ୟରେ ନଷ୍ଟ ଚି
ବିନ୍ଦୀ କେବୁ କୁରମାଗଛନ୍ତି ଅନୁନିର୍ମାତ୍ରିଦ୍ୱାରା ର. କର
ନୁହୁ ବିନ୍ଦୀଗେଲିଦ ନାହାର ଅନ୍ଧ କୁମ ଅନୁନିର୍ମାତ୍ରି
ଦ୍ୱାରା. ଅବର ନୁହୁକୁ ତିମିନୁ ଝୋଇଛି ମାଦୁପୁ
ଦର୍ଶି ବିନ୍ଦୀକେଲେ ଅନ୍ଦନ୍ମୁ ମାହେଲେ. କାହାରେଇଁ
ଅଵରର କାହାଦ ହୋବ ରାଜ ଦୋଦନେ ହୋଇଦିକୋଣଦୁ
ହୋଇଗ ହେଲୁ. ନାମୁ ମହାରାଜୁକୁ ହେଲେଦିରେ
ଅଲ୍ଲା ମହାରାଜି ଭାବେଯିନ୍ଦ୍ର ଅଦ୍ଦାତ୍ରେନେ. ଅଯା
ରାଜୁ ଦ ଭାବେ ହାଗା ନମ୍ବାର କିମ୍ବା ହୋଇଦିକୋଣଦୁ
ନାହା ହୋଇଗପାଇଲୁ. ଆ ବିନ୍ଦୀ ବିନ୍ଦୁ ଉଦାହରଣି
ହେଲୁକେ ନେ. ମାନ୍ୟ ମାନ୍ତର ଏବଂ ପି. ପାଟିଲ୍ଲା
ଅପରିଗେ ଅଦ୍ଦ ନେବୁତିମୁଲ୍ଲରିବିହୁମୁ. 1934ରେ
ମହାରାଜୁ ଗାନ୍ଧିନୀହିରୁ ରନାରାଜକିଂଚି ଦୟାମାଦି
ପିଦିରୁ. ହଲପାରୀ ଜନରୁ ଅବର ନଷ୍ଟ ରାଜେଦୁ
କିମ୍ବା ତିଦିରୁ. ଅବରୁ କନ୍ଦଦଲ୍ଲ ନଷ୍ଟ ମାଦୁପୁ
ଦନ୍ତୁ କିମ୍ବିତିରୁ. କନ୍ଦ ଦଲ୍ଲିଯାଙ୍କୁ “ଗାନ୍ଧି
ଏହିନେ ନଷ୍ଟ ମାଦୁତିରୁ. କି ପାନ ନମ୍ବାର
ଦଲ୍ଲ ମହାରାଜିତାରୀଦୁ ଚିତ୍ତ ତିକରୁ ଗାନ୍ଧି ଜିମ୍ବୁ
ବିଳିଗେ ବିନ୍ଦୁ ମହାରାଜିଯିଲ୍ଲ ନଷ୍ଟ ମାଦିକୋଣଦି
ଏବଂଦୁ ଅବରନ୍ତୁ କେଇଦିରୁ. “ମହାରାଜ ନଷ୍ଟ ବେକୁଦିରୁରେ

You go to Poona, then I will sign in Marathi" वाचा अवरु हेळिदरु. आ दृष्टिकोळन्दे अफवनु नापु आरियंबेकु. बैरे भावेयंवरीं तेलदर्दे लैलेहेकेंबि मानेलो भाव इदरल्लप. नम्हु नेनक्ताति, नम्हु जित्तिहान इवेल्लवनेले लक्ष्यदेल्लपु अ राज्यकेके क्षत्राच्छक पेंदु करेयंबेकेंदु नाना बिन्हे शनुत्तेने. नम्हु वर्वनेले नवियेलंदु करेयंबिहुंदे? नदि नम्हु दुर्देल्लभुदल्लदे नदियाल्ले नम्हु दु इरलारादु. क्षत्राच्छकदल्ल म्हेस्वनेलु इरच्चेक्के क्षेत्राता पें शनुलोनेल्ल क्षत्राच्छक इरलारादु. अदरे उंदु विषयावनेले केलवरु ज्ञप्त देखेबु हुदु, अ केसरींगे निवृत्त वेदरींगे हेलेंगे बिहुं केलंदु बिहुंरी उंदु. अग्गे क्षत्राच्छकराज्या निवाराणद बग्गे क्षेत्राया म्हेस्वनेलिन केलवराते नरदेकेभावनेयितु. क्षत्राच्छक राज्यवाराते नवाग्वेदालो एच बिहुंति अवरुल्लतु. आ नंदिकालपल्ल नाव अप्पु विरोधिस्वल्ल व्यातारा बिहुंजनरु बिहुं गेज्यास्वु केलच्चिल्ल विंदु नंदागियुनु तेवा दायंदेशोद्दु. फिन्हे इरलु क्षेत्राया शेव्यस्वारिन अ केलवर विरोधवादराते क्षेगे बिंदितु? 1948रल्ल दावजागेयल्ल नदेद क्षत्राच्छक विकेकराण व्याकापरिष्ठिंगे त्रीवं प्र. प्राचीले अवरु अद्यक्षरागिदरु. म्हेद्यासी नल्ल व्यंत्रिगाळागिद्दृ त्रिव्याक के. अरा. कारारंता अवरु आ परिष्ठत्तनु उ द्वाष्टक्षने व्यादिदरु. आ परिष्ठिंगे त्रीवं प्र. सी. दावप्पे, त्रीवं प्र. सी. रेडी, त्रीवं प्र. स्थिंदुलागड्यानवरदे अदियागी म्हेस्वनेलिन व्युविंदरनेकरा. बिंदिद्दरु. "नावाध्य वादरे शेव्यस्वारानवो लग्गींदु, नावाध्यवागिद्दिरक्ष शेव्यस्वारनु बिहुं क्षत्राच्छकराज्य राज्यव्यागियेकु" एंबु उंदु, गोतुवाले उल्ल बिहुंजेंद्रियं बिंदुतु. व्येस्वलाला व्युविंदरु उंदेव्येलिंगे शेव्यस्वलरनु भलगोलंदे क्षत्राच्छक राज्यव्यागियेकेंदु वादिनितातु. "निवृत्त अवरुल्ल व्युविंदरु शेव्यस्वलेके लेलीगे" उंदु ज्ञेलादरु. क्षेत्राग्नेला इल्लवेंदु नाव अवरींगे नवाधान व्येलिंद्रियं. अवरु व्येलिंगे नवाधान व्येलिंद्रियं. अवरींगे नवाधान व्येलिंद्रियं. अवरींगे नवाधान व्येलिंद्रियं.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಹೆಚ್‌ಪೇಟ್) ಸುದ್ದೆ ವಾಗಿತ್ತುವೆ. ಮಗುಹುಟ್ಟಿ ಹನ್ನೊಂದು ದಿವಸದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆನ್ನನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಬಹು ದಿವಸ ಕಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಸಾರ ರಾಜ್ಯ ಕೈ ಕನಾಡಕೆಂಬ ಹೆನ್ನನ್ನು ಇಡುವ ದಿವಸ ಈಗ ಬಂದಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ನದನ್ನರು.—ಇದುವರೆಗೂ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿರಲ್ಪ್ರವೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಪೇಟಿ.—ಮನು ಹುಟ್ಟದ ಕೆಲವೇ ಅದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಶ್ರೀತಿಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಹಿಳೆಯು ಎಂಬಿದು ಬಹಕ ಶ್ರೀತಿಯ ಹೆಸರು. ಅದು ಬಹಕ ಮಾಡಿನ ಹೆಸರು. ಅದು ನಿಜವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಾಗಿ ಜಿಜ. ಹೆಸರಲ್ಲ.

ಅಗ ಸನಾತನ ನಂಸ್ತುತ್ತಿ ನೋರ್ದಿ, ಕುಡಲ ನೋರ್ದಿ ಹೆಸ್ತು ಇಡನೀಕು ನಾಯಿ ! ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಬೀರೆ ಭಾವವೆಯುಂದ ನೋಡಬಾರದು. 1921ರಂದ ಅಲ್ಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಾಡಣಿಕ್ಕೂ ರಿಕೆವಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಂಡಕ್ಕೂ ಒಂದು. ಇದು ಮೈಸೂರ್‌ನೊಳಿ ಗೊಂಡೇ ಕನಾಂಡಕವಾಗಿತ್ತು. ನಾತ್ಯಾಧಿಕವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಿಯು 1949ರ ವರ್ಷದೇ ಅವಬಾಧಿಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಹೇಳಿಯ ಮೈಸೂರು ನಂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಿಕವಾದಾರ ನಕಾರಾರ್ಪಣ ನಾತ್ಯಾಧಿಕವಾದ ನಂತರ, ಅಡಳಿತದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕನಾಂಡಕ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿ ನಂದ ಪ್ರಮುಖರು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಯ್ಯಿತು ಮೈಸೂರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾತ್ಯಾಧಿಕವಾಗಿ ವಾಸಿ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಂಗಸ್ಯಾನ ನವರು ದೇಶಲ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಅವರ ಢಿಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯಿತು. ಅವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು “ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು, ನಿಷ್ಠೆ ಒಂದುಗೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗೆ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಾಂತೀಕ ನಮಿತ ಅಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಏನೂ ಬಯಸುತ್ತೇದೆ” ಎಂದು.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—On a point of order. Can an Hon'ble Member read out from a book he has printed? Is it a document which the Chair can permit?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member did not observe another thing. He is quoting from "Solathur". He might

have printed that book. But it is taken from "Solathur."

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆ. — ಕೊಳೆಜೆನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಂತಿದ್ದೇನೆ ನಾಯಿ. ಈ ದ್ವರಕ ಕವಿಯು “ಮೃತ್ಯು ಕಚಕದಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಕರಿಂಪರ್ಯೋಗ” ಎಂದು ಬಳಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಕನಾರ್ಚಿಕ ಶಬ್ದವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜೋತೀರ್ವಿಫಿಜ್ಞಾನಿಯಾದ ವಾರಾಹಮಿಹರನ ನೆಯೆ ಶತಮಾನದ “ಬ್ರಹ್ಮಸಂಹಿತೆ” 14ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ 13ನೆಯ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಶಬ್ದದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಕಲ್ಪಣಿ ರಾಜತರಂಜಿಯ ಶದ್ಯ 300ರಷ್ಟು ಕನಾರ್ಚಿಕವಂಬಿ ಶದ್ವ ದೇಶನೂಡಕವಾಗಿ ಈ ಪರೋಗಿನ ಸಲ್ಲಿಟ್ಟಿದೆ. (I.A. Vol. 18 page 102) ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದ 5ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ 6 ಪಂತು 8ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಪದಪ್ರಯೋಗಿಸಿದೆ. ಮಾರ್ಕ್ ದೇವೀಯ ಪುರಾಣದ 28ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ 23 ನೆಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಶಬ್ದದ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದೆ. ರಾಜಶೇಖರನ ಕಾಣ್ಯ ಏಂಧಾಂತಸೆಯಲ್ಲಿಯೂ “ಸದ್ವ ಕಳಿಂಚಿಕಕ್ಷ” ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೃತಿಯಾದ ವಾತಾವರಣ ಕಾಮ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಜಯಮಂಗಲನು ರಚಿಸಿದ ಏಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕನಾರ್ಚಿಕ ವಿಷಯದ ಪ್ರಸಾರಕ್ರಿಯೆಗೆ—

ನಮ್ಮದಾಯ ದ್ವಿಷ್ಟನ ಚೈಕೊಡ್ಡಿಣಾಪದಃ

ತತ್ರ ಕಣಿಕೆಗಳ ವಿವರಾತ್ಮಕವೇಣಾಂದ್ರ
ವಿಷಯಃ !

ನಮ್ಮದಾ ಕಣಾರಟ ಹಿತುಗೋಪನ್ಯಾಧಿ ಮಹಾ
ರಾಪತ್ರಿ ಹಿತುಃ ।
ಕಣಾರಟ ವಿವರಾದ್ವಾಕ್ತಿಂನ ದ್ವಿಪದ ವಿವರಃ ।

జుయచుంగలను వాళ్లాస్యనసిగి కటిపవనాగి
ద్రో అవను కనొణిక ఎంబి హెరము, హలవు
శ్రుదేతిగాళన్నో లుగోండ జోల్చ పాండ్చ గోగింత
లూ దొసుద్దాద, బకు ఎన్నరూచాగిద్దు, హళీయ
చేస్తానోరాన్నో లుగోండ భూభాగాక్కు, ఒళ్లిసిద్దాలై
నేంబుదు మేలన పద్దుద్దిద హితవాగువదు.

ಕೇತಿರಾಜನ ತಬ್ಬವುಣಿ ದಪ್ಪಣಿಯೆಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಗಲ್ಕಣಿಕದಲ್ಲಿ ನಹ ಕನಾರಾಚಕ ಎಂಬ ಪ್ರಾಕ್ತನು ಭಳಿಸಿದೆ

‘ಇಂಡಿಯನ್ ಅಂಟಿಕ್ಸೆರ್‌’ 12ನೇಯ ಭಾಗದ 182 ನೇಯ ಪ್ರಷಾಂಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

“ಕಾಂಚೀತ ಕೇರಳ ನರಾದಿಪ ಚೋಳ ಪಾಂಡ್ಯ ಶ್ರೀಹರ್ಷ ವಷಟ್ ಏಫ್ ದ ಏಧಾನದಕ್ಕಾಗಿ । ಕಣಾರ ಜಕಂ ಬಲಮುಷಿಂ ಕೆವೆಜೈಯು ಮನೆ ಕಿ ।

ಇಂತಹ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವಿವೆ. ನಾನು ಹೊರಡಿಸಿರುವ “ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದೇರ್ಕೆ ಕರೆಯ ಬೇಕು” ಎಂಬ ಪಠ್ಯಾಂಶ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದ್ದೇನೆ. ಕಂಡೂರು ಜೀರ್ಣ ಯ ದೇವಸೂರನ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿತ್ರ ಕಂಗಿ “ಕಞ್ಜಾರ್ ಅಕಿಷೋ ಕದನ ಚೈತ್ರಿಕ್” ಎಂಬಿರುದಿತ್ತು. ಚಾಳ್ಯಕೃತ ದಂಡಿಗೆ “ಕನಾರ್ಟಿಕ ಬಳ” ಎಂದು ಕರೆದಿದೆ. ಈಷಣ್ಯಗಳನ್ನೇ ರ್ಹಾ ನಾನು ಶಿಂಚ್ ಮಾಡಿಸಿರುವ ಪಠ್ಯಾಂಶ ಈ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಕ್ಕು. ಆ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಶಬ್ದ ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತದ್ವಿತೀಕರಬೆಂದು ಸ್ಥಿತಿಪರಿಗೆ ಇದೆ.

ಕ್ರ. ತ. 680ನೇಯ ಇಸ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಾತೀಯ ಕೋರಾರ ಜೀಲೀಯ ನಂದಿದ್ದುಗಳ ಬಿಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನದೇಹಂದು ಮುನಿಯೆಂಬ ಜ್ಯೇಣ ಬುಷಿಗಳು ಕನ್ನಡದ ಅಂತಿಗಳಿಂದ ಬರೆದಿರುವ ನರ್ವಭಾಷಾಮಯಿ, ಸರ್ವತತ್ವ ಬೋಧಿಸಿಯಾದ “ಸಿರಿಭಾವಲಯ” ವೆಂಬ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗ್ರಂಥ ಶೋಧಧಾಗಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನ ಹಿಡಿತ ಗಳಿಂದ ಕ್ಷಮಿತಿ ದಾ॥ ರಾಜೀವದ್ವಾರಾ ಪ್ರಸಾರದ್ವಾರಾ ವಿಶೇಷ ಮನ್ಯಾಂತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇರ್ಯಿತಾರ್ಥಕಣದ್ವಿರ್ಯಾತ್ಮಿಯ ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಅನೇಕರು ಬಿಳಿರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನಾನು ಹೊರಗೆದಿರುವ ಪ್ರಾಯಂಪ್ರಾಚ್ಯನಲ್ಲಿ ಉದ್ದರಿಸಿರಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಒದುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂತ್ಕು ನಿಸಿಲ್ಲ ದಾಹತ್ತನು ನಿಜದಿಂದ |
ತತ್ತ್ವ ಜನಕೆ ಹೇಳ್ಣಿ ಮಾಹಿತುರು |
ಸಿಕ್ಕುರು ನಂನಾರಾ ನಾಗರದೋಳಗೆಂಬ |
ಹೊಕ್ಕು ಕನಾರ್ಚಕವಲಯ ||

ಯತಸ್ಸೀ ದೇವಿಯ ಮಾಗಳಾದ ಬಾರಹ್ಕುಗೆ |
ಅನಮಾನ ಕನಾರ್ಚಕವೆ |
ರಿಸಿಯೂ ನಿಜವು ಅರವತ್ತುನಾಲ್ಕುಕ್ಕು |
ಹೊಸದ ಅಂಗರ್ಯ ಭಾವಲಯ ||

ರಾಗವ ಹೈರಾಗ್ಯವನೇಂದೇ ಬಾರಿಗೆ |
ತಾಗಿನ ಕಣಾರ್ಚಕದ ||
ಬಾಗಿಲ ನಾಲನಿಂ ಪ್ರೀತಂದ ಕಾರಣ
ಶ್ರೀಗೀರುವಧ್ರವಾನಾಂಗ ||

ಮಹಿಯ ಗೆಲ್ಲಂಕವ ವಶಗೈದ ರಾಜನು |
ಮಹಿಸಿದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ||
ಸಿರಿಯ ಬಂದ ಕಮಾರ್ಚಕ ಚಕ್ಕಿಯ |
ಮಹಿಯ ಮಂದಲ ಹನರಾಂತ ||

ಒಡಿಸಿದೆನು ಕಮಾರ್ಚಕದ ಜನರಿಗೆ |
ಶ್ರೀದಿವ್ಯ ವಾಣಿಯ ಕ್ರಮದೆ |
ಶ್ರೀದಯಾ ಧರ್ಮ ನಮ್ಮಯಿ ಗಣಿತದ |
ಮೌರ್ದಿದ ಕರ್ಣಯನಾಲಭುದು ||

ಯವೆಯಿಕಾಲಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಳತೆಯೇಲ್ಲಾ ಜೀವಿತ |
ನಮಿರಾನಾಂತ ಜೀವಲಪರ್ ||
ಸುವಿಖ್ಯಾತ ಕನಾರ್ಚ ದೇಶ ಪ್ರದೇಶ |
ನಮಿವರ ಕನಾರ್ಚಕವೆ ||

ಅವರೊಳಗರನು ಅಳುಗಳಿಂಬ ಭೇದವ |
ಕುಗಳು ಕಾಣುದಕ್ತಕ್ತ |
ಅವರಂತ ಕಮಾರ್ಚ ದೇಶ ಭಾವೇಯ ಜನ |
ದವರೆಲ್ಲ ಶಾಷ್ಟ್ರತ ನುಖಿದ್ದಿ ||

ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಕನಾರ್ಚಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ
ನೂರಾರು ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ
ಶ್ರೀಬಾಳನೇತ್ರರನು ತಾನು ಬರೆದಿರುವ ಅಂತಂಗಗಳಲ್ಲಿ
“ಕಾನಡಾ ಚೆಹ್ಲೊವಿತಲ್” ಕನಾರ್ಚಕಹೋ ಎಂದು
ಜಂಡಂಪತ್ರದ ವಿಶಲನನ್ನು ಕಾಡಿ ಹರಿಸಿಕೊಂಡನು.
(ಕತನ ಕಾಲ ಶ್ರೀ. ತ. 1290).

ಇದಿಷ್ಟ ನಾಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಕನಾರ್ಚ
ಕದ ಮೂಲವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ ಹೇಳಿಯೂ ಕೊನೆಯ
ದಾದರೂ ಬಹುಮುಖಾಗಿ ಕೇಳಿವ ನಮಾಧಾನ
ಫೋಂಡು ಉಳಿದಿದ್ದ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಳ

ಕೊಂಡು ಬಂದ ಯಾದುಕಾಲದ ಅರನಗಳನ್ನು ಒರ್ನೋಸಿದ ನಾಹಿತ್ಯವೇ ಮೊದಲನಿಂದ ಆಗಿನವರಗೆ ಮೈಸೂರನ್ನು ಕನಾರ್ಚಕದ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂದು ಒಷ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

1698ರಲ್ಲಿಯ ಮಂತ್ರಿಯೂ, ಮಹಾಕವಿಯೂ ಅಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ತರುಮಾಲಾರ್ಯವಿರಚಿತ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯ ಸಂಶಾಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಕೇಳಿನ ಮಾತ್ರಾಗಳು ಮೈಸೂರು ಕನಾರ್ಚಕದ ಭಾಗವೆಂಬುದನ್ನು ನಾಕಷ್ಟು ನಿಷ್ಟಿದ್ದಿಷ್ಟಿಕೊಂಡುತ್ತವೆ.

“ನ್ಯೂಲ್ ನಮ್ಮ ಚೊಮುಂದಲ ಪ್ರಂದರಿಂದ ಕಣ್ಣಿ ಕಾಯು | ಮಾನ ಕನಕಾಚಲ ದಿಶಾಪರಿಯಂತ ಇರಿ ಕವಾರ್ಫಂ ಕಮಿಫೇಳಿ | ಭಾರತ ಪರ್ವ ಮಂದನಾ ಯಿತ ಭರತ ಖಂಡೋಧ್ಯಂಡ | ಪ್ರೇಭವೇಲ್ತೆಯು ಜಾರ್ಣಾಯತ ಕಣ್ಣಾರ್ಚಕ ದೇಶದೋಳಿ ಕಾವೇರಿ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದೋಳಿ ಅನತಿ ದೂರದೋಳಿ ಎನೆವ ಮಹಿಶಾಲ ಪ್ರರದೋಳಿ ರಾಜಿವ ಚಾಮರಾಜಂಗಿ” ಎಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಬೆನ್ನೆಬಿಸೆಪ್ಪ.—ಕಣ್ಣಾರ್ಚಕದ ಜಿತಕಾವಣನ್ನು ಹೇಳುವದರ ಬದಲು, ಕಣ್ಣಾರ್ಚಕ ವೆಂದು ಕರೆಯುವದರಿಂದ 1,2,3, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಯೋಜನಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಕಣ್ಣಾರ್ಚಕ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವಧನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಂತಹ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಇವೆ, ಮೈಸೂರಂದು ಕರೆಯುವ ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬು ದರ ಕಡೆಗೆ ಈನಭಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೇಳಿದರೆ, ಬಹುತೇ ನದನ್ಯಾರು ಬಂದು ನಿಧಾರಕಕ್ಕೆ ಬಿರಳು ನಹಾಯ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ. ಎ. ಜೆ. ಡೊಡ್ಡೆಹೆಚ್. —ಅದು ನರಿಯಾದುದು. ಅದರೆ ಕನಾರ್ಚಕವೆನ್ನುವ ಮಹಾ ಹೆನರಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಂಸ್ಕಾತಿಕ, ಅಧಾರ್ಯತ್ಮಿಕ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಗೋವಿಂದ ಕವಿ ರಚಿಸಿರುವ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ “ತನ್ನ ಮೂರವರ್ ಕುವರೋಳ್ ಹೊದಲಿಗಾನಾದ ಶ್ರೀರಂಗ ರಾಜನಂ ಹೆನಕೊಂಡೆಯೇಳ್ ಇಟ್ಟಾತಂಗೆ ತೆಲಂಗಾ ನಾಡೆತನವುಂ, ಎರಡನೆಯ ರಾಮರಾಯನಂ ಶ್ರೀರಂಗಪ್ರಜ್ಞಾನೋಳಿಸಿಯವಂಗೆ ಕ ನಾರ್ಚ ಕ ದೇಶಾಧಿಪತ್ಯವುಂ ಮೂರನೆಯ ವೆಂಕಟಪತ್ರಿ ರಾಯನಂ ಚಂದ್ರಗಿರಿಯೋಚ್ಚಿ ಅತಂಗೆ ತುಂಡಿರ ಹೋಳ, ಪಾಂಡ್ಯ ಮಂದಲೇಶ್ವರತ್ವಮಿತ್ತ” ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ.

ನೃತ್ಯ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರಿಂದಲೇ ವಿರಿಚಿತವಾದ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ “ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಬಿನ್ನ ಪಂ” ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ,

“.. ಪ್ರಾರ್ಥಪ್ರತಾಪನೆ ಪ್ರಕಟತಾಟೋಜೆನ ಅಭೇದ್ಯ ವಿಕ್ರಮನ—ಕನಾರ್ಚಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ” ಎಂದಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಚಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆಂಬುದು ತೀರ್ಥ ಗಮನಾರ್ಹವಾದು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸಾರದ ಪ್ರಭುಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ ಮಹಾರಾಜರ ವಂಶಾವಳಿ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಪಂತದ ಹೊರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಬಿರುವ ಮಾತ್ರಾಗಳು ಇಂತಿವೆ :

“ ಯದುರಾಯರು ಕನಾರ್ಚಕ ದೇಶಾಧಿತ್ವರ ರಾದ ಈ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಚಂತಕ್ಕ ಮೂಲ ಪ್ರರುಷರಾದರು.”

(ಶ್ರೀ ಎ ಜಿ. ದೊಡ್ಡೆಮೇಚೆ)
 ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ, ಮುಮ್ಮುಕ್ಷಿಡಿ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜವದೇವ
 ರನ್ನು ಕುರಿತು “...ನಿವಿಲ ದೇಶಾವತರಣ ಕನಾಫಿಕಾ
 ಜನಪದ ನಂಪದರ ಅಧಿಕಾರಾನ ಭೂಪ ಶ್ರೀಮಂತಾ
 ಮಹಿಸೂರು ನಂನಾಥನ ಮಂಡ್ಯ ದೇದಿಷ್ಟಪೂರಾನ’
 ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಇದೇ ಗ್ರಂಥದ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಕಂರಿರ್ಪವ ವಂಶಾವಶರಣ ವೈಭವಗಡ್ಡದಲ್ಲಿ “...ಕನಾಫಿಕ ಜನಪದ ರಾಜ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀತಾಟಂ ಕಾಯಮಾನ ಮಹಿಸೂರ ನಗರ” ಎಂದಿದೆ.

గోవిందకవి రాజిత కంపరీవ నరసింహ రాజేంద్ర విషయదల్లయ భూబాగవెంబ ఏరడ నేయ నందియాల్లి 16నేయ పద్మదల్ల “...పినుసిరిల్ల దుజుఫనరిల్ల కనాఫిక రీతియ ఎంతు బణ్ణిప్పదు” ఎందు కవియే కై ఏతీ హేళిదూనే. జల్లు కనాఫిక రీతియిందరే కనాఫిక నంపుగ్తాతి, కన్నెదిగర జీవన ఏధాన; కన్నెడిగర “Style of Living” ఎందథ్ర. జంతువ నునంపుత కనాఫిక జన రిరువ నాదన్ను గోవిందకవి వణీఫ నుత్త ముందిన పద్మదల్ల కీగే హేళిదూనే:

“ಆ ಕನ್ನಡಿಕ್ಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಿ ಲೋಕ ಹಾವನೆಯನಿನ ಸೊಕ್ತಿದವರ ದುಃಖವ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತ ಶ್ರೀ ಕಾವೇರಿಯಾಟಿ ಹಳ್ಳು.”

ಕಾವೇರಿ ಸೀರು ಪ್ರಪಂಚನ್ನಾದ್ದು ಕನಾರ್ಕ ಕಡಲ್ಲಿ
ಎಂಬುದೂ, ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಮೈಸೂರು ಕನಾರ್ಕ ಕಡಲ್ಲಿ
ಭಾಗವಾಗುವುದೆಂಬುದೂ ಇಡರಿಂದ ನ್ನಷ್ಟವರೆಗಿ
ಕಾಣತ್ತದೆ.

ముందే అచే గ్రూప్‌ద 2నెఱు సంధియ 67 నెఱు పద్యదల్లి ఇంతిడే: “...శ్రీరంగపట్టుణ కనాటకచెంబ నారియ సొనలోళు పెరిచ జారురన్ను ద బిట్టి నంతితుచు.” ఇదన్ను హేళై దాగలుంతూ ఈ విషయ ఇన్న షో న ప్పుచాయితు. ఏకందరే శ్రీరంగపట్టుణ అగన ప్పుసొరు రాజ్యద రాజుధానియాగిత్తు.

ଏଇଯିନଗରପାନ୍ତି ନାହିଁ ପିଲିଦ ତିଏ ଏଇଦ୍ୟାରଙ୍କୁ
ରନ୍ଧାରୁ “ କନାଫିକ୍ ସିନ୍ହାନନ ନାହିଁ ପନାଚାର୍ଯ୍ୟ ”
ଏବଂଦେ ପ୍ରତିଶତିନାମାରିଦେ ଜୀବିଗୀରୁ ଶ୍ରୀଗଣ୍ଠନାଥ
ଜଗଦୁରୁ ତିଏ ଅନକରାଚାଯିର ମାତରଦଲ୍ଲ ତା
ବୁରୁ ଦାଵାଖାଲୀ ହୋଗିଲୁଥିଲେ ଏଇଯିନଗରଦ ରାଜର
ବୁରୁଦୁ କାଳିଦ “ କନାଫିକ୍ କରାବ୍ୟରମାରମଣି ”
ଏବଂଦେ ଇହି ମେହୁନାରୁ ମାକାରାବରନ୍ତି
ଜୀବିଗୀରୁ “ କନାଫିକ୍ ରତ୍ନ ସିନ୍ହାନନାଧିକ୍ଷର୍ତ୍ତା ”
ଏବଂଦେ କରେଯିଲାଗୁଥିଲେ

କାର୍ଲ ପେର୍ ଏବଂବି ଭାଷା ତଙ୍କୁ ନୁ ହେଉଥିବ
ମାତିନାଲ୍ଲ କନାର୍ଟିକଦଳ୍ଲ ମୁଁନୁରୋ, ମୁଁନୁରୀ
ନାଲ୍ଲ କନାର୍ଟିକକୌର୍ ଏବଂବିଦୁ ଜେନାଗିଯେ ସ୍ଵପ୍ନ
ପଦୁତ୍ତିଦେ:

".....The Country above the ghats, including Mysore and part of Telingana is called the Karnataka Country..."

ఫుట్ ప్రదేశద మేల్రాగ్కె ఇరువ చేసులు
మతు తెలంగాణద కెబ్బాగగజన్స్ భగోండ
ప్రదేశక్క కొఫాషిక దేశవెందు కాల్ వేల్ అధి
వాయిపుట్టిదారే.

ಹಳೆಯ ಹೈನ್‌ಸೊರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಜನಾಂಗವು ಇಂದಿಗೂ ಅದಿಕಣಾರ್ಥಿಕ ಎಂಬ ತನ್ನ ಪ್ರೇರಣದ ಕೇನರನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದಿರುವುದೂ,

କଣାଟକ ନଂମ୍ବର୍ ତିଆଁ ନଂପଥନ୍ଦେ ଏହିଏ ପୈଛେ
ଯାନ୍ତେ ନଗିରୁବ ମାତ୍ରେ ଦୁ ଜନାଂଗପୁ ହୋଇଲା
କଣାଟକ'ରେବୁ ହେରାଗିରୁପାଦିନ ନମ୍ବର୍ ଲ୍ଲା
ଅଭିମାନଦ ଏହିଯାବାଗିଦେ. ହୀରେ ନାଂମ୍ବର୍ କିମ୍ବା
ହେନମ୍ବନ୍ତୁ ଲୀସିକୋଣଦୁବିବିଦୁ କେବଳ ହାତୀଯ
ପେଶନୀରିନାଲ୍ଲ ମାତ୍ର କାଣାତ୍ତ୍ଵରେ. ହୀରେ କଣାଟକ
ନଂମ୍ବର୍ ତିଆଁନ୍ତେ ମୌଦଲିନିଦିଲା ଏତିକିନ୍ତିଦଧରୁ
ହେଯ ପେଶନୀରିନରେ ଆଗିଦୁ ଅପରାଲ୍ଲ କେଲପରୁ
ହୀରେକେ ହିଂଦୁମାଂଦା ନୋଦୁପରମୋ ନନଗେ
ତିଲୀଯଦାଗିଦେ.

କଣ୍ଠା-ଟଙ୍କରଦିଲ୍ଲିରତକୁ ଏଲ୍ଲ ରାଜ୍ଞୀଯୀ, ନାମନ୍ତକୁ
ତିକ ହାଗିବା ଏହିଥାଯିକ ନମ୍ବୁ ନମ୍ବେ ନମ୍ବେ ଲୋଭି ତମୁଛୁ
ହେଲିନିଶ୍ଚାନ୍ଦିଗୀ କଣ୍ଠା-ଟଙ୍କକପେଂବୁଦନ୍ତୁ ନେଇନିସି
କୌଂଡିପେଯୀଂବୁଦନ୍ତୁ ନାହିଁ ନେଇଗି ତଂଦିକୋଳ୍ପୁ
ବେକ୍ଟାଗିଦ. ଖାଦ୍ୟାକ୍ରମିଂଗାଗି କଣ୍ଠା-ଟଙ୍କ କମ୍ବାଲ୍
ନିଷ୍ଟେ ପକ୍ଷ, କନାଫଟକ ନୋଟ୍‌ରିୟାଲିନ୍ୟୁ ପକ୍ଷ,
କନାଫଟକ ପ୍ରଭା ନୋଟ୍‌ରିୟାଲିନ୍ୟୁ ପକ୍ଷ, କନାଫଟକ
ଜନନମ୍ବୁ,
କନାଫଟକ ମାର୍କ୍‌ଟକୋଳି-ଲେବ୍‌ଡିଲା
ହେଲୀଯ ମୁଁନାରନ୍ତେ ଲୁଗୀଂଦିଦିଲୁ, ଲୁହିବେ ଛଇ
ଗୋଂଦିପେଯୀଂବୁଦି କଣ୍ଠା-ଟଙ୍କଦ ଜନଦ ଅଭି
ପାରୁଯେବେନିଦ ଏବୁଦନ୍ତୁ ଏତି. ତୋରିନୁତ ତେ.

ಇನ್ನು ಘೋಕಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕಳ್ಳಾರ್ಚಿಕ ಎಂದು ಬಿಡಲಾಯಿ ಸಿದೆ. ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬಿರುತ್ತದೆಯೇ, ಉಣಿವುದಕ್ಕೆ ಬಿರುತ್ತದೆಯೇ, ಈ ಮಾತ್ರೆಲ್ಲಿಂದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಇವತ್ತು ಏನು ಲಾಭ ಹೊರಿಯುತ್ತದೆಂಬ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚನೊರು ಎನ್ನುವುದು ಕಳ್ಳಾರ್ಚಿಕದ ಒಂದು ಅಂಗ, ಒಂದು ಭಾಗ. ಹೇಳಲಾರು, ಯಾವರೀತಿ ಕಳ್ಳಾರ್ಚಿಕದ ಒಂದು ಅಂಗ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ವೆಗ್ಗನೊರಿನ ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳಿದೆ. ವೊನ್ನೆ ಹೊನ್ನೆ ಪರಕವಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಮ್ಮೇಶವನವು ಈ ನಮ್ಮು ಹೊನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದೇ ಹೆಸರಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಒಮ್ಮೆ ತದಿಂದ ತೀವ್ರಾನಿಸಿದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ, ಅಥವ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭವಾಯ. ಏರುವುದು ಒಳೆಯಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮಾನೋಭಾವ ಹೋಗಿ, ವಾನಸಿಕ ಪರ್ಕತೆ ಅಗಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾಪತ್ಯಕ. ಆವಾಗ ಹೆಚ್ಚನೊರಿನ ಒಂದು ನೊಂಬಿ, ಒಂದು

చౌత్తీలు, ఒందు అత్తును నమగు కాణుత్తుదు.
మేడుసారిందరె ఏనైను తొందరేగళు బరుత్తిపే
యెంబిదన్ను ఈగు నే ఇదుక్కిద్దేహే. కేలవరట్ల
హైదరాబాద్ కణ్ణాటక భావనే, కేలవరట్ల
లుత్తర కణ్ణాటక భావనే, కేలవరట్ల కొడగు
ఎంబి భావనే, మత్తే కేలవరట్ల ద్విజిన కణ్ణాటక
ఎంబి భావనే ఇరువుదు ఎద్దు కాణుత్తిపే.
డా॥ నాగసగ్గిరంధరవరు పక్ష తాప లుత్తర
కణ్ణాటకదవరు ఎంబి భావనగే ఒళపుష్టి జల్లి
మాతనాడిదారే. అదుదరింగా, మేడుసారేయి
హేసరు లుఱదల్ల నహజపాగి, ఈ సంకుచితభాషనే
బరుత్తుదే. ఇదక్కు కుతార హాకబేకాదరే,
హోదలునేయ కేలన కణ్ణాటకవేందు హేసరిద
బేకు. మానసిక పశ్కేరణిశ్కే ఒందు ప్రస్తావ
వనే, ఒందు బునాది హాకబేకాదరే, హోదలు
కణ్ణాటకవేంబి హేసరు బరబేకు. నమ్మ ప్రత్యేక
మనోభాష, నమ్మ పొదేతిక మనోభాష

ಹೋಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ
ಬಹುದು. ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೆಗೈಭಾವ ಹೋಗು
ದಿದ್ದರೆ ಉತ್ತರ ಕಣಾರ್ಚಕ, ದಿಕ್ಕಿನ ಕಣಾರ್ಚಕ,
ಮೈಸೂರು ಕಣಾರ್ಚಕ ಎಂಬಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾವನೆಗಳ
ಹಾಗೂ ತತ್ತ್ವಬಿಂಬಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ
ಹೋಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ
ಭಾವನೆಗಳಾದನೆ ಜಾತಿಯ ಭಾವನೆಯು ಉಳಿಯಾಗು
ಉಂಬಿದನ್ನೂ ತಾವು ನೂಕ್ಕು ರೀತಿಯಿಂದ ನೊಡಿ
ಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಜನಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚು ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳು
ವದು ಅಪ್ಪು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ಕಾಣಿಪಡಿಲ್ಲ. ತಾವೆಲ್ಲ
ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಏಕಾರವಾದಿ. ಈ ನಮಸ್ಯೆ
ರಾಜಕೀಯವಾದದ್ದಲ್ಲ, ಇದು ದೈವವೈಚ್ಛಿದ್ದೆ ಎಂದು
ನನಗಿನು ನುತ್ತದೆ ನಿತ್ಯಯವಾಗಿ ನಾಳಿಯೋ ನಾಳಿಯೋ ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಏರಡು ಮಾರು ವರ್ಷಾರ್ಥಿಗೋ ನೋ
ಕಣಾರ್ಚಕವೆಂಬ ಹೆಸರು ನಮ್ಮೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದೇ
ಬಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾ ನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ
ಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರಿದಂತಹ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕು
ಜಿಟ್ಟಿಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದು ರಿಂದ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕನ್ನು
ಶಕ್ತಿವಾದಧ್ಯ ಜಾಗೃತ ಕಿಗಿನ ಅಧಿವೇಷನದಲ್ಲಿಯೇ
ಅಗಲೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಷನದಲ್ಲಿಯೇ
ಅಗಲೇ, ಅಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ, ತಾವೆ
ಲ್ಲಿರೂ ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೃತಪ್ರಜ್ಞ
ನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

3 P.M.

నెపు, బ్రీఫ్ సమ్మతి వాదుడన్న, నషటవాదుడన్న
నావు ఒప్పి కొళ్లు వేత్త ముదుడికోంపే,
మనకదిశాండరే స్పృష్టియి నంకల్ప తశ్చయు
నమ్మున్న తన్న దారిగే తరదిదిరానదు, ఈ హిన్న
అన్నేక చారిత్రిక ఘటనెగళన్న అవేశాక్షిసిద్దిల్లి,
ఆ వాతిన నత్తుతేయు ననుగే ఏధితవాగదిరదు.

వున్న సత్కారమైన పరిశీలనాపుదు బేడ. నన్న
మాట్లాడిగేసేనే కేళ్లాడివదాచల్లి, ఈ రాజుకే
కనూణికపంచ కేనరు బురుపుదు దే శ్రవిసంకల్ప
పెందే ఎనినుత్తిదే. అదుదంిద ఈ దేశమిల్లి
నంకల్పక్కే అనుగుణవాగి నావెల్లరూ తచ్ఛి
సోభిషపందే ననాను తమగెల్లరిగూ కృష్ణాదిని
పారాధిసుత్తేనే. శ్రీ చెంచుండెళ్లారీయా
నమ్ముల్లరిగొ ఇంతక త్రయ్మి మాత్రా ధిరోదాత్ర
మానసమ్మ దయపాలసల్ !

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet again after half-an-hour.

The House adjourned for Lunch at Five minutes past three of the Clock and re-assembled at thirty five minutes past three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

—**‘త్రీకే. పుట్టన్నాయి (మైనొలు)’**. — అధ్యక్షే! ఈ నిషణయదు సూచకరాద త్రీ దోడ్డెపుట్టయి వరు మాడిదంథ భావనా-ప్రధానచాద భాషణ పన్న కేళిదెను. అపరు ఈ విచారాదల్ల తాంబ ఆశవాగి పరితోధనేనసేసి పాచిస్తేన అప్పాచిస్తేన విపయిగళన్న తోఎద్దిని, అనేక కపిగా కాజ్య వన్న నక లుల్లోపిసి పాతనాదిద్దారే. ఆదరే అవరు హేళిద్దన్న కేళిద్దరట్ల ఆగ మాతనాది దంథ మాన్య నడిన్నయి గచున అప్పాగి ఈ కాప్ప రజనెయ్యల్ల “కినిమచుయి” ఎన్న వకచెగే కరిదంత కాణుత్తిట్ల. ఇదక్కే బుదాకరణయాగి అవరు లుల్లోపిసిదంథ ఒండే ఒందు విపయివన్న నాను తలుసలచిపుత్తేనే. అవరు “యుదురాయారు కణాటకచేతాదిల్చిరాద ఈ మైనొలు చుకారాజర మాల పురుషరాదరు. ఆదుద రింద అవరు మైనొలురు రాజ్యం ఒడియురాదరు” ఎందు హేళిదరు. నావు త్రీ దోడ్డెపుట్టయి వరు ఈ వాదవన్నే ఒచ్చువుదాదే పేస్తునొలు కణాటకకదల్ల కేవల ఒందు భాగ మాత్ర. ఈ కారణిదిం ఆగ ఇరకక్క హోన మైనొలురు పాంత్య పన్న కణాటకచేంబి హసరినిద కరేయబకు దేందు ఒప్పి కొండరె ఆగ అవరు లుల్లోపిసిదంథ కాయ్యగళన్న ఒరదిరక్కడ్డు నిరియల్లచేదు కాణుత్తదే. ఏకందరే మైనొలురు అరసులు కణాటకక్క అరసరాగిరలిట్ల. మైనొలురు కణాటకద ఒందు భాగ మాత్ర. నాను ఈ విచారదల్ల ఏతక్కాగి పాతనాముత్సేధేనెందరె కాయ్య రజనెయ్యల్ల కపినమయిచెంబుదు హేగి రుక్క ఒంబుదున, తిలినబేకు ఎందు. ఇదక్కే అవరు లుల్లోపిసుపుదరల్లే పూత్సల్లందు లుదాకరణీ ఎందరే “ సిలిలదేశావతన కణాటక జనపద నంపదద అధిష్టాన భూపత త్రీముం మైనొలురు నంపాన్న మధ్యదేరియైమాన” ఎందే. హేగి జన్మన్న ముండ హోగి అవరు “ కణాటక జన పద నంపదద అధిష్టాన భూపత త్రీ మహినులు నంపాన్న మధ్య దేరియైమాన” ఎందు హేళి ద్వార. ఆ కాలదల్ల మైనొలురు దేతద రాజరు.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟನಾಯಕ್)

(ಕ್ರಿ.) ಕಣ್ಣಾರ್ಥಿಕದ ಜನಪದದ ಅಧಿಕ್ಷಾನ ಭಾಷಣಾಗಿರಲ್ಪು ಎಂದಪ್ಪ. ಅನೇಕ ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ರೀತಿ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂತತ್ವ. ಅದನ್ನು ಉತ್ಸೇವಿಸಿ ಆಗ ಹೀಗೆ ಇತ್ತು, ಹೀಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅತ್ಯಕಾರ ಕಲ್ಪನೆ ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವೆಡ್ಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವೇ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಮೇಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಂಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಾಗಳಿಯಲೂ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೇಕ್ಕನೂರುದೇಶ ಕಣ್ಣಾರ್ಥಕದೇಶ ಇವರದೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳನ್ನು ಉದಹರಿಸಿ ಮೇಕ್ಕನೂರು ದೇಶ ಎಂದರೂ ಒಂದೇ ಕಣ್ಣಾರ್ಥಕ ದೇಶ ಎಂದರೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಜನ್ನೇ ದಿಂದ. ವಿಕಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ದೊಡೆ ಹೇಳಿ
ಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಕಣಾರ್ಚಿಕ ಎಂಬ ಪದದ್ದಿರಾಜ್ಯ
ವಾಚಕ. ಮೈತ್ರಿನಾರು ಎನ್ನುವ ಪದ ಒಂದು ನಗರ
ವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿ
ಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇದು ಕೆಂಪಲ ನಗರ ವಾಚಕ
ವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಏನಾ ರಾಜ್ಯವಾಚಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ
ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಅಮೃತ ಸರಿಹೋಗುವದಿಲ್ಲ
ಎಂದು ನನಗನ್ನು ಸುತ್ತದೆ.

ఆ సందర్భఫలాలు ఒందు విచారణన్నా నాను హేళబయినుతే ఈనే. ఆగ సుమారు ఎరదు వప్ప గచ కింది ఇదే విచారణల్లి బేకాదశ్మృ చచేర్చయాగిదే. మాత్రా ఆ సభ్యుల్లయిలో చచేర్చనడిదిదే. ఆ హోన మేసునారు పార్టుంత రచనే యాగువ సంబంధాల్లో ఆ విచారణాగి సాకష్టి భిన్నాల్లి భిప్పారుయగలు ఇద్దపు ఎన్నప్పుడు శ్రీ దొస్తుపేణియివారిగూ గొత్తు. అనేకరు పార్టుంత పునర్జీవనే మాదువాగ ఆ మేసునారు ఇద్ది హాగేయీ ఇరబేకు ఇదన్ను హోన పార్టుంతగాగి సేరిసుపుదు అనగత్తే ఎదూ యావ దృష్టి యిందలూ మేసునారుడేతే ఎన్నప్పుడే సరియాగిదే ఎందూ అభిపూర్యపడ్డరు. హాగేయీ పార్టుంత పునర్జీవనేయాగి ఎరదు కోణిక ప్రజా సంబేధియన్ను ల్పు జనరు సేరి మాత్రు ఇతర భాగాల జనరు సేరి ఒందు హోన తొప్పువాయితు. ఇదుకాక్కి కనాటక పశ్చిమరణ ఎన్నప్పుడు వాద కొడ ఇత్తు. ఎరదన్ను సమస్యలుగొళిసి ఒందు తీమాసవాయితు. ఆ కాలదల్లే ఎష్ట బిక్కటాడ పరిస్థితి ఒందిక్కు ఎన్నప్పుడు నమిగల్లరిగూ గొత్తు. ఇదు తీళింతక బిచార. ఇంధ తీచ్చవాద విచారణన్ను డేపల యల్లినమ్మ అనేక నాయకులుగలు మాత్రు ఇతర సంస్కృతాలవరు పరితీలన చూడిదురు మాత్రు ఎ.సి.సి. కాంగ్రెస్ న విచారణ కముటియావరు మాత్రు ఇందియా నరకారావపరు పరితీలనమాడి ఒందు తీమాసకే ఒందు ఆ పునర్జీవితవాద పార్టు తక్కు “మేసునారు” ఎందు హేసరన్ను ఇదచే కిందాయితు చుత్తు ఇదక్క లోక సభలుల తన్న భష్యియన్ను కొణిప్పితు. కిగ్గె ఒష్టియన్ను కొప్పు ఇన్నల్లి ఒందు వషపచాగిల్ల. హాగురువ కాలదల్లు కిపెయియన్ను ఇల్లగే ఆగ చచేర్చగాగి తండిద్దారే. ఇదైనై హోన విచారపడ్లి. ఆ

ಯಾರು ಈ ತೀವ್ರಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ರಯೋಂ ಅವರಿಗೇ ಬೆಳೊಳಿ. ಆಗ ಈ ತೀವ್ರಾನವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದುವರ್ಷವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಶ್ರೀದೇಹದ್ವೆಚ್ಚಿ ಯವರಂತಹವರೂ ಹಿರಿಯ ತೂ ಆಗಿರುವ ಮುಖುಂದರು ಈ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪನಃ ಅಪಾರ್ಶವಿ ಏತಕ್ಕೆ ತಂದು ಇಲ್ಲ ಒಂದು ವಿರಸಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮುಖಿಂದರೂ ತೆಕ್ಕೆ ಪಾಡಿ
ಒಂದು ಬಟ್ಟಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಬೋಸದನ್ಯೂರ ಬಟ್ಟಿಗೆ
ಯಾಗದೆ ಶ್ರೀಕಾಶಭೇಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸವಾನ್ಯಾಸುತ್ತದೆ
ಬಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸವರ್ತೋಮುಖವಾದ
ಬಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಈ ವಿಪರ್ಯಾಸನ್ಯಾಸ ಪುನಃ
ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕ
ಅವಕಾಶಕ್ಕೊಡುತ್ತಿರ್ಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಳಿಯವರು ಮೈಸೂರು ದೇಶವೆಂಬ
ಹೆಸರಿದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವನೆ
ಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.
ಸ್ವಾಮೀ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೆಸರಿನ
ಪ್ರಕಾರಿಂದ ಬರುವುದಲ್ಲಿ. ಅದು ನಮ್ಮೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಬರತಕ್ಕುದ್ದು. ಏನೋರೆ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ದೇಶವೆಂದಿದ್ದರೆ
ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಬಿರುತ್ತದೆ, ಕನಾಂ
ಡಿಕವೆಂದಿದೆ ರೆ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ
ಎಂದರು. ಹಾಗಿದೆ ರೆ ಜಂಡಿಯಾ ದೇಶ ದೊಡ್ಡ ದೇಶ
ವೆಂದು ಇನ್ನೂ ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಈಗ ನಮ್ಮೆ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಂತ
ದಿಂದ ಪಾರ್ಂತಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಭಾವನೆಯಿಲು
ತ್ತದೆ ಪಾರ್ಂತದಿಂದ, ದಿಶ್ತಿಕ್ಕಿಗೆ, ಹಾಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ,
ಹಾಗೆ ಉರಿಗೆ, ಹಾಗೆ ಬೆಂದಿಗೆ, ಆಮೇಲೆ ಮನಗೂ
ಭೇದವಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಬದ
ರಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಪಾರ್ಂತಿಕ
ಮನೋಭಾವನೆ ಹೊಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕ
ನಂಬಿಗೆಯಿಲ್ಲ.

4 P.M.

‘त्रीमाना’ द्वारे हेण्टिमवरु वात्सल्यंद्रु^१ एव
एकार हेण्डिदरु. मागु शुचिदप्यैर्हेत्वन्नीर्द
नेय, दिन नामकरण मादुत्तेष्वै, अदन्तु
मादुवकाल आग एवंदु हेण्डिरु. अर्है
अपरु तत्प्रमादिद्यै. नामकरणवागि बंदु
प्रभवादप्यैर्हेत्वैर्हेत्वै बंदु हेत्वन्नीर्द
मादु हेत्वरु बंदु दें. अंध मादु हेत्वन्नीर्द
बदरावज्ञमादुपदक्षु पृथिव्यत्वमादबैकु?
प्रभवादप्यैर्हेत्वै बंदु हेत्वन्नीर्दकरेदु, आर्है
करेदु बंदु वर्षवागि द्वारा 11 दिन आगिल
वेंदु भावने मादि बैलोंदु हेत्वन्नीर्द
ज्ञदबैकेंदु त्रीमानमादबैकु? त्री द्वारे
हेण्टियवरु हेण्डिहवागि हेत्वन्नीर्द
पृथिव्य केण्डि नरियाद हेत्वर
निषेद्धकुदागित्तु. अदु मागिदुहेण्गिर.
भिष्म, त्रीमानमादिद्वारै. त्रीमान
मादिरुव एकारपन्नु दयविष्टु पृथिव्य
मादबैदि, तात्त्वालकवागि पृथिव्यमाददि
बिष्टु मादु दें भिष्मवेणागुत्तेदेंबुदन्नु
मादु दें बरुवपरिगं बिजेलै एवंदु पार्थिवन्नी
मादुत्तेष्वै.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಶ್ರೀ ದೋಡ್ಡೆ ಮೇಟಿಯವರು ಕ್ಷೇತ್ರದರು. ಇದು ಸಮಿತಿಪ್ರಾರಂಭ, ಕಣಾರಾಷ್ಟಕ

ವೆಂದು ಕರೆದರೆ ಕನ್ನಡೆಶವೆಂಬುದು ಚೇನಾಗ್ಗಿ
ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ
ಸಂಪೂರ್ಣತರ ಹಿತರಕಣೆಯಾಗ ಪ್ರದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು
ವಾದವಾದುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬಂಗಾರ,
ಮಾದ್ವಾನು, ಬರಿಸಾ, ಕೇರಳ ಮಾತಾದ ಕಡೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಬೀರೆಭಾಷೆ ವಾತನಾದುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ.
ಶ್ರೀ ದೇಹದ್ವೇಷಿಯವರು ವಿಚಾರಪರಾಗಿ
ಅರ್ಥಾತ್ ಸಹಿತೆಂದು ಅವರು ಯಾವ ಸೂತ್ರವನ್ನು
ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರೇ ಲಾಂಡು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ
ವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲು ಪ್ರಯುತ ಮಾಡಿದರೆ ಮೈಸೂರಿ
ನನ್ನ ಬೆಂಗಳೂರು ದ್ವಿತೀಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗ, ತುಮಕೂರು
ದ್ವಿತೀಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗ, ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು
ಭಾಗ ಬೇರೆ ಪಾರ್ಂಟಗಳಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ
ಭಾಷೆಯ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ನಾವು
ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು
ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾತ್ರಾಭಾಷೆಯಾಗುಳಿ ವರೂಕಳಿದ
ತಮ್ಮ ಮನರೆ ಭಾಷಿಗಂತ ದೇಶ ಭಾಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು
ಮನಮತಿ, ಪ್ರೀತಿ ತೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ
ಭಾಷೆಯ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ಪನ್ನರಿಂಗಾದಣಿ
ಯಾದಾಗ ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾಗಲ, ತುಮ
ಕೂರು ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾಗಲ
ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅಂಥರ್ಕಾಗುಲ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪಾರ್ಂಟ
ಕ್ರಾಗಲ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ
ವಾತಾವರಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂಕೂಡ
ಒಗುಟಾಗ್ಗಿ ಹೊನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪುದಕ್ಕೆ
ಪ್ರಯುತ್ತ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ತೊಡಕಿನ ಪ್ರತ್ಯೇರು
ನ್ನು ತರಬೇದಿ ಎಂದು ಪಾರ್ಥಿಸುವಾದಿಕೊಳ್ಳಿ
ತೇಗೆನೇ.

ଜନ୍ମୁ କାଂଗେସିନାଲ୍ଲ ନେଦେ କଲପୁ ଫୁଲି
 ଗର୍ଭନୁ ଶ୍ରୀ ଦେଇଲ୍ ମେଇଯିବରୁ ଥତି ହେଉଥିରୁ。
 ଦାଵଳିଗେରିଯାଲ୍ଲ ନେଦେ ସମ୍ମେଳନଦାରୀ ମୁଦ୍ରାନୁ
 ବୋଲିବାଯି କଣ୍ଠାଟିକଦରେଖା ସେଇରେ ବେଳାଦରେ
 ନମ୍ବୁନୁ କୈସିପୁ କନ୍ଦିଦପାରିଅଟ୍ୟ ମାଦୁତ୍ତେଇ
 ଏବଂଦୁ ହେଉଥାଗ ମେହିନୋରୁ ମାନିନିଦରୁ ମେହିନୋ
 ରନ୍ଦେଇ ଭାଗେଲେଇ କଣ୍ଠାଟିକ ରାଜ୍ୟପାରାଗପେକିନିମୁ
 ହେଉଥାରେ ଏ ଏବଂଦରୁ । ଅରିତି ନିରମ ଅଂଗିକାର
 ଧାରିଦରେ ପନାଗୁତ୍ତେବୁଦୁ ବେଳେ ଏହିମୟ ।
 ଉଲ୍ଲତର କଣ୍ଠାଟିକ ମେତ୍ତୁ ବେଳେ ଭାଗର କାଂଗେସି
 ନାଯିକରୁ ଏହାରୁ ପେଇ ମେହିନୋରୁ ଏବଂ ହେରେ
 କନନ୍ଦ ରାଜ୍ୟକୁ ଜରିଲା ଏବଂ ବିଷ କୌଣସିଦାଗିନ୍ଦରୀ ।
 ଅଦେଇରିଂଦ ଭାବନାରାଜ୍ୟଧାନପାଦ ରିତିଯାଲ୍ଲ
 ଅର୍ଲେଇସିଦରେ ନରିକୋର୍ଗାପୁଦିଲ । ଏହାରପରିରାଗି
 ଅର୍ଲେଇସି ଚଂଦି ପହାଦିମାଦିରେ କଷ୍ଟ
 ପାଗୁଛିଲ୍ଲ । ପାରିଅଟ ପୁନଃନିର୍ଭାଗିତାରେ
 କୁ ଦେଇକ୍ଷି ମେହିନୋରୁ ଏବଂ ହେରିନ୍ଦିଷ୍ଟିଦି ।
 ଅଦନେଇ କୁଳଦୁ କାମ୍ପକ୍ରମ ନାହିଁକେବୁ ।
 ମୁଁଦେ ହେବେ ବେଳାଦରେ ଜାହିର କେଇଲ୍ଲ ।

ಇನ್ನೂಂದು ವಿಚಾರ. ಇಂಡಿಯಾದೆಶವೆಂದೇಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಬಂತು ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಕಾರಣ ಸಿಕ್ಕಿಪ್ಪದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹುದ್ದಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಡಿಯ ಅಂದರೆ ಭಾರತ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಿಲ್ಲ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶವೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಘಟಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ಭಯವನ್ನು ಅಪಾರ್ಥಿ ಉತ್ತಾಯಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟನಾಯಕ್) ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಹೇಚಿಯವರಿಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ವಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

* తీర్చి ఎం. రామప్ప (హిరిహర).—నొవ్వుమి తీర్చి దొడ్డమేళియవరు తందిరువ నిణయిద విషయ దల్ల బకశచాగి బిన్నాభిపూర్యివిదే మత్తు ఈ భిన్నాభిపూర్యి బకశ దిపసగ్గాందలూ ఇదే ఎన్నువ చందు విషయపన్ను న్ను మాన్సిన్నాల్చిప్పు కోండు నాను కెలుపు మాతుగాశన్ను కేళ బేళందిద్దేనే. తీర్చి దొడ్డమేళియవరు నాకిత్తు పరిపూర్వచాగి భూషణమ్ను మాదిదూరే. ఈ చందు హేసరన్ను దువ విషయపన్ను నావీ కేళేల వానిసిక ద్విష్టియింద నోడెబేళే షనా బేరే జన్మావ ద్విష్టియింద, తీర్చి స్నేహింద నోదు పలకపూడిదశాగే అభిక ద్విష్టియింద నోదు వుదు నిజవాగియూ నాదువల్ల. హేసరు యావుదే ఇధ్యరూ సక అదరింద యావ రితి యల్లాగల ఉపయోగి హేచ్చుక్కత్తుదే ఎంచు దస్తు సమపథఫనేమాదువదక్కాగువదిల్ల. ఈ దివపన ఈ ప్రతీయన్ను సైకలాజికల్రాగి నోడు బేళేచినా బేరే ద్విష్టియింద నోదబారదు. తీర్చి పుట్టనొవ్వుమియవరు ఈగతానే లోకనభి యల్లి తీమానవాగిలువుదన్ను ఇష్టు జాగ్త మత్తే ప్రనః పరితిల్సువుదు అష్టు సూక్తపల్ల చెందు విషయ కేళుత్తేనే. ఈగ నాల్సేక్రెబుగగళు సేరి చందు రాజ్యవాగిదే. ఈ రాజ్యవాద మేర్ల ఈ సబియల్ల చోదలనేయశారి ఈ సూజనే బరుతీదే. యావ రాజ్యద హేసరన్ను బదలా యినిబేకారదూ ఘటనేయల్ల చందు అవకాశ పాదిదారే. అదను ఈ సందిభఫదల్ల సబియ అవగాహనిగి తరలు ఇష్టుపుత్తేనే. మూర నెఱు అభికర్ణనలి ఈ రితియుదే:—

"Parliament may by law:—

(a) form a new State by separation of territory from any State or by uniting two or more States . . .

(d) alter the boundaries of any State.

(e) alter the name of any State:

Provided that no Bill for the purpose shall be introduced in either House of Parliament except on the recommendation of the President and unless, where the proposal contained in the Bill affects the area, boundaries or name of any of the States, the Bill has been referred by the President to the Legislature of that State for expressing its views thereon within such period as may be specified in the reference or within such further period as the President may allow and the period so specified or allowed has expired."

ଜୁଦର ଲୁହ୍ରେ କି ଲୁହ୍ରେ ନାହିଁଏ ନାହିଁଏ ପାରୁଅତ୍ୟ ନିମାଜଳିବାଦ ହେଉଥିଲା ଅଧର ହେଲାନ୍ତିରୁ ଲୁହ୍ରେକାରୀ ଦରେ ଆ ପାରୁଅତ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତିଗତ ମୁକ୍ତ ଜୀବନ ନଭେଯ ନଲହେ, ଅଭିଭାବୁଯାଇଛୁ ପାରୁମୁଖୁତେଜିଲାଦ

‘कैनेसन् व दृष्टि यांदं ज्ञवैत्ति न दिवस क फँगने
यत्री ते अवकाशमादि कौप्तिक्षेप्ता रे. नानु
कैल्पन्यवदु इज्जेत्. मुश्ववागि नावु क वाण्यत्
वादप्रैर्लै वैद्युतनेयु सारि नेत्रात् इद्येवे.
ज्ञदर्लै बहक भिन्नाभिप्राययह. अनेकरु
चंद्रं संयम दृष्टि यांदं नैरोददे वन्नो
चंद्रं विधवागि कैलपरु मनस्सिन्नप्पे विन्न इज्जेत्
कैलं दृ चैर्व चाद्यत्वारे. इदु बहक तत्पुः
प्रज्ञानत्वात् क नकारात्मदलै अनेक भिन्नाभि
प्रायग्न्यु बिंदाग्न्यु संयम दृष्टि यांदं
प्रत्येहोन्नो तेर्गदैक्षेंद्रं बहक शुलक्षण
वागि प्रतीलिन्ने वाददेहेक्षु. क हैरन हैरिनीद
दैर्तक्षु अनुकूलवागि अनुकूलवागि देहे
ज्ञरु अधिक दृष्टि यांदं दैर्तक्षु इद्यंद याव
अनुकूलवरु इप्पे. कग नावु प्रतिनिधिग्नाहि
ज्ञलै त्रैरिदमेहेहे नमेल्ला अभिप्रायक्षु के
फृष्टनेयुलै बहक प्रायमुख्यते कैलेष्वदे. अद्य
रिद इद्यन्नु नावु बहक नमवाधानदिनदे हेतु
विन्नक्षु अवकाश कैलदंदंते प्रैर्ति विवानदिनद,
चंद्रं संयम दिवस बिन्नाभिप्रायायह, विन्नो
ज्ञलै इवात्तिन दिवस बिन्नाभिप्रायायह, विन्नो
प्रक्षेत्रलै इद्य, कांगैन्से प्रक्षेत्रलै इद्य एंद्रु
एव्विंग्ना गौतमु. अद्यरिदे क नभेयु सदस्य
रिद नानु प्रायान्सिकैल्पु वृद्धु इज्जेत्. तावु
गैलरा बहक नमवाधानदिनद ज्ञन्नु अलैक्षने
वादि. इवात्तिन दिवस क नियन्त्येके बहुमुक्त
ज्ञरु, ज्ञलै इरु, अवरे इदु बहक प्रायमु
भ्यवाद नियन्त्य, इद्यक्षु एल्लरु कैलद चंद्रु
संतैर्वेष्वदिनद बिलैरुलै बिलैरु विकार विन्न
मायु वादिकैलैरु. चंद्रु प्रक्षेत्र धौलैरण्गी
प्रज्ञानत्वात् त्वै क नरुरुदलै बहुमुक्त चंबल
ज्ञवद्यन्नाधुवादद्यु मात्तु अ बहुमुक्तक्षु
तापुर्गेल्लरु, नावुर्गेल्लरु तरे बिग्नेक्षु
गिदे. क नभेयु सदस्यरु बिप्पे इद्यक्षु ‘कनां
षक्त’ एंद्रु हैरिदमेहेक्षेंद्रु हेत्वे बहुमुक्त
दिनद त्रैवानवादरे, त्रैवानवागि. इवै
त्तिन दिवस नानु कांगैन्से प्रक्षेत्रदिवरु कैलद
ज्ञेत् विन्नंति वादिकैल्पुत्तेन्ने. प्रक्षेत्रलै
ज्ञन्नु चक्षेवादुवृद्धु बिलै, अवरवर न्यूनते
अभिप्रायक्षु इद्यन्नु बिन्नो. इवैत्तिन दिवस
नावु प्रज्ञानत्वात् त्वै क नरुरुदलैद्येवे. इदु
राजकैयु विषयवप्पु. निजवागि यांद व्येयुक्ति
क्षवागि अवरवर मनस्सिन्नी दैवरु यावरीति
प्रैर्तेप्ते वादुत्ता नैरो अ रिति अभिप्राय
व्युक्तपदिनपर. क नभेयु बहुमुक्त अभिप्राय
‘कनांषक्त’ एंद्रु हैरिदमेहेक्षेंद्रु चंद्रदे
‘कनांषक्त’ एंद्रु इरु. अधवा हैंदे इद्यैन्ते
‘मेष्टैरु’ एंद्रु इरु एंद्रदे अद्यैर्ति
ज्ञरु. इद्यन्नु याव चंद्रु प्रायात्र प्रक्षेत्रलै चैर्व
वादुवृदक्षु अवकाश कैलदेह कैलदे वैरु नैरवागि
क नभेयुलै चक्षेवादि, छिगे काशे नियन्त्य
तेर्गदै—इवैत्तेल्लदिदरे ज्ञन्नो एंदु दिवस
अग्ल—वातावरण कैलयागि इरुदे बहक त्रै
यागि इद्याग त्रैवानव तेर्गदैकैल्पु वृदु बिलै
युदु एंद्रु नस्सु अभिप्राय. कग वातावरण

ಕಹಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಮ್ಮೆ ತಿಳಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಏಷಯ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಲಪರು ಮಾನ್ಯ ಸೈರಿದ್ದರೆ ಮೈನ್‌ಶೋರಿಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಂದ ಬಂದು ಸೈರಿದ್ದರೆ ಎನ್ನು ವಾಭಿಪೂರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಬಿಡ್ಲಿ. ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗ ದೇವರೂ ಸೇರಿ ಬಂದು ಪಾರಂತ್ಯ ಅಗುತ್ತದೆಯೇ ಏನಾ ಮೈನ್‌ಶೋರಿಗೆ ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಸೈರಿ ಬಂದು ಮೈನ್‌ಶೋರು ಪಾರಂತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೊರಗಡೆಯಂದ ಯಾವ ಕಲಪ ಭಾಗ ಗಳು ಸೇರಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲವಾಗಿರಿಗೆ ಮೈನ್‌ಶೋರು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕ ಹೆನರಿರಾವುದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುಹಂದು. ಅದರ ಅಭಿಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ನಾವು ಮನ್ನಣಿ ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರ್ಕೆಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಹೆನರಿಟಿರಿಗೆ ರೂಪದ್ವಾರಾ ಅಪ್ಪಿತಿಂದಿಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ವ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇಡ್ಲಿ. ಅಗ ನಂದಭರ ಬಂದ ಮನುಯಾದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪೂರ್ವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇದು ಕಾರಣ ದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀಜಾಯ ಬಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಈಗ ಈ ನಂದಭರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಂದಿಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ವ ಮನು ತಿಳಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ವೇದಪನಾರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಪಾರಂತ್ಯದ ಪ್ರತಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸೇರಿ ತಕ್ಕ ಈ ನಂದಭರದಲ್ಲಿ ಜಚ್ಚೆಯ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಹೊಕ್ಕ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯೇ ನೀಜಾಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನಿಷಿವಾಗಿ ಮೂರು ಕೂಡ ಲೋಕ ಸಭೆಯು ಮನ್ನಣಿ ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರ್ಕೆಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದಕೂ ಘಟನೆ ಯಾಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇದು ರಾಜಕೀಯವಲ್ಲ. ಪರಾ ರಾ ಅಭಿಪೂರ್ವ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇರಲ, ನರಾಕಾರ ದೇವರು ಈ ರಾಜ್ಯ ಗೊಂದಲದ ಬಳಿ ವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹಾಕಿದೆ ಈ ನೀಜಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ವ. ಮೈನ್‌ಶೋರು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕ ಹೆನರಿ ಸೂರಾರು ಪಿಬಣಗಳಿಂದ ಬಂದಧ್ಯ ಇದನ್ನು ವರ್ಕ ಬಿಡೆಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಂದು ಮನೇಭಾವ ಶಾಖೆಯಾಗೇ ಇದ್ದು ಅದೇ ರೀತಿ ಮತ್ತೆ ಕಲಪರು ಮೈನ್‌ಶೋರು ಎಂದು ಏಕೆ ಇರಬಾರದು ಎಂಬ ಮನೇಭಾವ ತಾಳಿದಾದ್ದರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ನೀಜ್ಯಕೂತವಾಗಿ ಅಲೋಕನೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರಪರ ಸ್ವಂತ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಭಿಪೂರ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಂದಿಯದು. ನನ್ನ ವೇಯತ್ಕ ಅಭಿಪೂರ್ವವೇನಿಂದರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರಂತ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲ ಪ್ರತಿಸಿದ್ಧಿಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ವಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸೊಂದುಇದಕ್ಕೆ ಹೊನ ಹೆನರಿನ್ನಿಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ವ.

ಸಾರ್ಯಮಿ, ಈ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ಕೊನೆಯಲೆಪರೆಗೂ ಜೊಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೀಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾಂದಿನ ಸಾರಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಸಿಫೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸಿದ್ಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪೂರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*Sri MAHMOOD SHARIFF (Broad-Way).—Sir, the resolution before the

House is as to whether expanded Mysore should retain its own name or whether in the present circumstances the name should be converted into Karnataka State. The question of nomenclature of the State has been raised again and again not only in Mysore but also outside it so that it is not the first time that this question has propped up engendering serious controversy. Therefore I would urge upon the attention of my colleagues here that we should not be over-sentimental, over-emotional while considering the question but decide it in a proper manner exercising a serious outlook and to decide in such a manner as to redound to the credit of this august House.

You may remember, Sir, that long ago, far prior to the merger of the upper Mysore with the lower Mysore so to speak, several meetings, several conferences were held consisting of those persons to consider the desirability, the feasibility or otherwise of having one unit or having two units. In those meetings, it was decided by practically a majority that while retaining the name as Mysore State, a united State could come into being. Therefore, I do not think it is necessary for us to consider the whole thing again. May I ask whether it is just on the part of some of those, at any rate who participated in those deliberations or meetings, whether it was merely a question of exigency?

May I ask whether it is just for them to resile from the position which they took up; is it a very appropriate action; should not their word and deed be uniform? Therefore, I would appeal to them to exercise some restraint upon their emotion and come to a settlement which seems to be fair. Again, may I remind you that this question had a triangular aspect about it, namely, those persons who wanted Karnataka, those persons who wanted a separate Mysore and also the High Command. I know for certain that this question was thrashed out before Shri Dhebar, President of the Congress and as I said there was a triangular meeting and at that meeting it was decided that it must retain its old name. Therefore, with all the sincerity at my command I

(SRI MAHMOOD SHARIFF)

would say that there is no need for a change of the name.

Coming to the historicity of this name 'Mysore', long before the advent of Hyder Ali and Tippu Sultan, the old rulers of Mysore did rule under the name of Mysore State. When Hyder Ali Khan and Tippu Sultan came to power, then also they ruled, they carried on the administration under the name and style of Mysore State. After the downfall of Srirangapatam, what happened was the whole thing came under the suzerain power of the British; even then as a matter of fact it was carried on under the name and style of Mysore. Such being the case, is it opportune for us now to change it, to see that the nomenclature is changed to Karnataka? That apart, so far as the Mysore State is concerned, it conjures up a picture, in the minds of outsiders, of a State which was regarded as one of the best administered units of India. It was the first State as a matter of fact which introduced parliamentary institution; it was the first to start a University; under the name of Mysore it came to be placed on the high pedestal. Such being the case why should we not carry on the whole administration under the name of Mysore? Linguistically—I am sorry I am not a linguist—so far as Mysore is concerned, wherever 'M' comes and wherever 'S' comes, a combination of these gives us a symphony.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—If there is 'K' will it give a discordant note?

Sri MAHMOOD SHARIFF.—So far as K is concerned, it jars on our ears. So far as I am concerned, I prefer M and S to K. These are some of the reasons for not making any change. Apart from that, so far as Vijayanagar is concerned, it was regarded as a Karnatak. Let us not mix up these things. My humble appeal to my colleagues is to exercise sobriety in this matter. Let us carry on for some good time and afterwards if we feel there is necessity for a change, then we will think of doing it. I would appeal to the mover not to press the Resolution.

ಶ್ರೀ ಪ್ರೆ. ವಿರಪ್ಪ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೊನದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು

ನಧ್ಯಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಎಂದಿದೆ, ಮಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯೋಣ, ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೈ ಜೊಡಿಸಿ ನಿರ್ವೇಳು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ತರಾವ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರಮೋಣ ಅಥವ ಒಂದು ಹೋರಾಟ ಅಥವ ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ರೂಪದಿಂದ. ಈ ತರಾವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದನಿದರ್ಶನಗಳಾದ್ಯೇ ನಂನ್ಯಾತಿಯ ಒಂದು ಅದಿಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಕಲೆ, ನಾಕುತ್ಯ ಇವುಗಳ ಒಂದು ರೂಪೇಖಿಬಯ ಮೇಲೆ ಈ ತರಾವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಹಿಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಿಲಿಲ್ಲ. ಅಥವ ಈ ತರಾವನ್ನು ತಂದಿರುವುದೇ ರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿರಿನ ಘಂಟಾಗಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಉದ್ದಿಷ್ಟವಾಗುವುದು ಅಥವ ಆಗು ತ್ತದೆಯಂಬ ಅಂತ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ವಿತರ್ರಾದ ಶ್ರೀಮಾಡ ಪುಟ್ಟನ್ನಾಪು ಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಂಗನೋಡಿ ಹೇಸರನ್ನು ಇದು ತೇವೆ. ಏಕ್ಕನಾಥ, ಅಥವ ಜಗನ್ನಾಥ ಅಥವ ಬೋಮ್ಮೆಗ್ಗಾರೆಡ ಮುಂತಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಸರನ್ನು ಕೊಡು ತೇವೆ ಮಾತ್ತೆ ಆ ಹೇಸರನ್ನು ಒಂದೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವೆಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುತ್ವ ರಾಜಕೀಯದ ಮಾನ್ಯಗಳೂ ಮಾತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವ ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯಗಳೂ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾನ್ವಯಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾಡ ಪುಟ್ಟನ್ನಾಪುಯವರ ಬಾದವನ್ನೇ ಸೈಲಿ ಏಮಿಶಾರ್ಫ ತ್ವರಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಾದ ನೋಡಿದರೆ, ಆದ ರಲ್ಲಿ ತಿರುಳ್ಳಿಪ್ಪವೆಂದು ಕಾಣಿತ್ತುದೆ. ಕಾರಣವಿವೇಷ್ಟ. ಶ್ರೀಮಾಡ ಪುಟ್ಟನ್ನಾಪುಯವರು ನಾನು ಹೇಳುವದನ್ನು ವಿರಸವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯವ ತಾಯ ಗಭ್ರಂತಿದ ಹೇಳಿರ ಬಂದವೇಲೇ, ನ್ಯಾಲ್ ಕಾಲ ಕಾದು, ಪಂಚಾಂಗನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಪದ್ದತಿ ಇರುವುದು ತಪ್ಪೆಳ್ಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ, ಹೆಸರರಾಜ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅಥವ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಬಂದದ್ದು 1-11-1956 ರಲ್ಲಿ. ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನ ಅಥವ ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ದಕ್ಕೆ ವೇದರೇ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯಪುಹುಟ್ಟ ಬೇಕ್ಕು, ಪಂಚಾಂಗ ನೋಡಿಬೇಕ್ಕು ಮೈಸೂರು ಪಂಡಿತರ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನೇ ಅಥವ ಹರ ಪನಕಳಿ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನೂ ಅಥವ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನೂ ನೋಡಿಬೇಕು, ಪಂಡಿತರನ್ನು ಕೇರಳಬೇಕು, ಯಾವುದು ಬಳ್ಳಿಯದು, ಯಾವುದು ಶುಭ, ಯಾವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಉಪ್ಪಿಲ್ಲ ಭಿಷಿಪ್ರಯ ಬಂದಿರೆತು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಶುಭಗಳ್ಗೆ ದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಪದ್ದತಿ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು, ಮಾನ್ಯವ ಹುಟ್ಟಿದೆಲ್ಲ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ಹೆಸರೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿತರ್ರಾದ ಮಹಿಮ್ಮ ಪ್ರರೀಖ್ಯಾ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಅನೇಕ ಕವೇರೆ ಹೆಸರಾಜ್ಯವಾಗುವ ಮನು ಬಿಹುತ ತರಿಷಿಬ್ಬಾ ಲೇಗಳು ನಡೆದು ಅಭಿರಾಗಿ 'ಮೈಸೂರು' ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಕ್ಕಿರುತ್ತಿರುವಾದ ವಿಚಾರ.

సముద్రప్రస్తావ ఎడగిలూ కేరె, కాంటి, కట్టి, అదచని ఎందు కేళ్ళపుచ్చక్కగుపుదిల్లి. అభచ నాగరచన్ను సముద్ర ఎందు కేళ్ళపుచ్చదక్కగుపుదిల్లి, అభచ యాపుచోరై ఒందు కుంచేయున్న అభచ కేరె యాన్న అభచ విశాలవాద ఒందు నదియన్న సముద్ర అభచ నాగర ఎందు నాపు కేళ్ళపుచ్చక్కగుపుదిల్లి.

4-30 P.M.

ಮುಂಬಿಯ ಕನಾರ್ಕಟಪ್ಪ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇಲಿರೆ
ಎಂದು ನಾವು ಜವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.
ಮುಂಬಿಯ ಕನಾರ್ಕಟ, ಹ್ಯಾದ್ರಾಬಾದ್ ಕನಾರ್ಕಟ,
ಮದ್ರಾಸ್ ಕನಾರ್ಕಟ ಹೆಸ್ಟೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇಲಿರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾವು ಸೇರಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಸೇರಿದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಲ್ಲಿಯ್ದ ಯಾರು ಯಾರಲ್ಲಿಯ್ದೂ ಸೇರಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ merge ಎಂಬ ಶಬ್ದಕೆ ಅರ್ಥಪಟೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರೇ. ವಿಲ್ರಪ್. —ಸಿತ್ತ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲ
ಮೈನುನಾರು ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಡುವಾಗ ಉತ್ತರ
ಕನಾಂಟಕ, ಮುಂಬಯಿ ಕನಾಂಟಕ, ಹೆದ್ದಾರುಬಾದ
ಕನಾಂಟಕ, ಮದ್ರಾಸ ಕನಾಂಟಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.
ನಮ್ಮದುರ್ದುರ್ಯುಗೆ ನೀರು ಇದೆ, ನಮಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು
ಇದೆ ಎಂದು ನಿದಿಯೇ ಸಾಗರವೆಂದು ಹೇಳುವ ವಾಡಿಕೆ
ಲ್ಲಿ. ನದಿಯು ಎಂದಿಗೂ ನಮ್ಮದುರ್ವಾಗಲಾರದು.
ಯಾವರೋ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಯೂ ಪಾತಾವಾರಣದ
ಹಿತದ್ವಿಷಿಯಂದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದ್ವಿಷಿಯಂದ
ಹೊಸರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಮಾಲಕವಾಗಿ
ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ
ಬಂತು. ಅದರೆ ಈಗ ನಾವು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದ್ವಿಷಿ
ಯಂದ ಸಮಯೋಜಿತವಾದ ನಾಮಕರಣ ಉತ್ಪನ್ನ
ವಾಡೋಣ ಎಂದು ನೀರಾಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಿನರಾಗಿದೆ.
ಇದೊಂದು ಜಿಲ್ಲ ಲವಾದ ಪ್ರತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ
ಪ್ರತಿಯು ಇಡೀರಾಜ ಕೇ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಕೇ ಸಂಬಂಧ
ಪಡ್ಡದ್ದು ಅಗಿರುವುದಾಗಂದ ಈ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಬಡವು
ವಾಗ ಅಂತರಿಕ ಪರಿಶ್ರದ್ಧತೆಯಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.
ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂತರಿಕ ಪರಿಶ್ರದ್ಧತೆಯು ಉಂಟಾದರೆ ಈ
ಪ್ರತಿಯೇ ಉದ್ದೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದಿನಂದ ಅಂತರಿಕ
ಪರಿಶ್ರದ್ಧತೆಯಂದ, ಸರ್ಕಾರ, ಧರ್ಮ, ಭಾರಿತ್ಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ
ಯಂದ ಹೀಯರು ಹಾಕಿರುವ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅಧಾರ
ವಾಗಿಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರತಿಯೇ ವಿಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.
ಹಿಂದಿನ ಅಂತರಾಜ್ಯನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದ್ದರೆ ರೆಳಾಫ್
ಯುಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ವಿಜಯನಗರದ ನಾಮಾರ್ಪಣ
ಘಟನ್ನು ವಿಧಾರಣ್ಯರು ಸಾಪ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈ ನಮ್ಮ
ರಾಜ್ಯಕೇ ಒಂದು ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಜರಿತ್ತೇ ಇದೆ.
ಇದ್ದಲ್ಲಿ 1911ರಲ್ಲಿ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಸಹಿತೆರಿದಂತಹ ಈ
ಪ್ರತಿಯೇ ಬಂದಿತ್ತು. ಪಾರ್ಕುತಿಕೆ. ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದ, ನಾಹಿಕ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
ಜ್ಞಾನಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಿಕಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ,
ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕನಾಂಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇರ
ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಾತ್ಮಕ ಗಾಂಧಿಯವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು.
ಕನಾಂಟಕ ಎಂಬಿದು ಮಂಕಾಟ್ಯ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ
ಇಷ್ಟವಾದ ಹೆಸರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕನಾಂಟಕ ರಾಜ್ಯ
ವಾಗಿಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ತಿರುಳು ಇದೆ, ನಾನ್ಯಾಯ
ಇದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅವರು ಮನಗಂಡಿದ್ದರು.
ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ಗೌಂಡಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇಕ್ಕಿ
ನ್ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು, ತತ್ವವರೆತು ನಂತರಿತ ಭಾವನಗೆ
ಈಗ ನಾಷ್ಟಿಕ ಅವಕಾಶ ವಾಡಿಕೆಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು

*^३ श्री जि अण्णरावा (अक्षयराव) — वाचन
अध्यक्षरे, कि गोत्तुवाल बगी नर अभिप्राय या
हेतु बिध्युत्तमते हैं। नूतन राज तक कर्माण्डक
वेंब तेन्नरु द्वितीयं बिध्युत्तमता देना, वात्र ते नृथरु
मानदं बिधिकारी हेतु हैं। कि गोत्तु
वाल एकादल्ला एरदा एवं वार्षिक हेतु तक द्वितीय
नृथरु जड़ारे। मृत्युनूरा एवं बिधिकारी
चेत्तक एवं दो वात्रु मृत्युनूरा एवं बिधिकारी
तेगेमाराक ज्वत्तिन दिवस कर्माण्डक एवं द्वितीय
बिधिकारी एवं द्वितीय दिवस कर्माण्डक एवं द्वितीय
नृथरु याप वाट्ट तंगदगिल्लदे ज्वत्ते। अप्पे
गश्ली यावदेन्नु भव्येत्तक, यावदेन्नु नूरा के
एवं बिधिन्नु नावे पूजारीष वात्रिदिव
ज्वन्नु द्विवस निष्ठालय नृथरु कारीदे। कि ग
एराव तक देवीं देव मृत्युनूरा आनेक स्त्रांतगाल
भागगाल बांदु नैरिरु वृद्धिरिंद ज्वन्नु नूरास्त्त
अंद्र भाजे, उदामु भाजे वात्रादक्षकृ ज्वरे
ज्वन्नांगदेवरु ज्वदाल्ली रैंभित्तकृ वाद ज्वहे।
अवादकृ बांदे उत्तरवन्नु नावे कौद
बहु द्वा ज्वदी भारत देवदल्ली 14 राज्यगश्ली
यावद राज्यवन्नु नैरिदिवरा कौद अल्ली बांदे
भाजे वात्रादाव ज्वन्नरु ज्वल्लवै ज्वल्लवेंबु
देन्नु नावे ज्वत्तिन दिवस नैरिदूत्तिदेवहे।
तंजावृन्नरु गल, वादासी नैराला गले
अवव हेतु दराबादीनला गल यावदे
राज वन्नु तेगेदुकैलदरा उद्दे भाजे
याल्ली वात्रादाव ज्वन्नरु ज्वदाल्ली देव यावा
गलरा तिरुबारदु। एराव भाजेगलन्नु
वात्रादाव ज्वन्नरु ज्वात्तरे। कि वैत्त
नूरास्त्त भन्नु भन्नु भाजेगलन्नु वात्रादाव तकृ
ज्वन्नरु ज्वरु वृद्धिरिंद कि राज्यकृ कर्माण्डक
राज्यवेंदु तेन्नरु द्वितीय एवं बिधिन्नु
नैरिदिवरा नृथरु ज्वन्नरु वात्रादाव एवं बिधिन्नु
एवं बिधिन्नु एवं द्वितीय कर्माण्डक एवं देव

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಅಣ್ಣಾ ರಾವ್)
ಹೆನ್ನರಿಚ್ಚರೆ ಹೊಗಿನವರಿಗೆ ಪಿನ್ಹೋ ಒಂದು ಶೈಲಿಪು
ವಾದ ತಕ್ತ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂಬಿ ಆತೆ ಇದರೆ ಅದು
ತತ್ಪು. ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೆನ್ನರು ಇದರೆ, ಹೊರ
ಗಿನಪರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹವಾದರೂ ಮಾನಸಿನಲ್ಲಿ ಭಯ
ಅಂಚೆ ಇದರೆ, ಅದು ತತ್ಪು. ಮೈಸೂರು ನಗರ
ದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವಪಡೆಯೋ ಅಮ್ಮು ಗೌರವ
ನಿಮಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಮಾತಾತ್ಮ
ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಾರ್ಥಕದಾರ್ಥಗಳೀ
ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಾಂಪುರ್, ಗುಲ್ಬಗ್ಡ ಏಕಾಂದರ್ಭ
ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ದೆಯೋ. ಅಮ್ಮೋ ಗೌರವ
ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ನಗ:ಗಳ ಮೇಲೆ ಇವೆ. ಈ ಭಿನ್ನಾಭಿ
ಪೂರ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ತರಕಾರ್ದಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿದ್ದು
ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ವಾದ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ
ಮೈಸೂರಿನ ಎಂಬಿ ಹೆನ್ನರನ್ನು ಇಡ್ಲಿರೆ, ನ್ಯಾಯ ದೊರಾ
ತುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನ ವಿಚಾರ ಯಾರಲ್ಲಾದ್ದರೂ ಇಡ್ಲಿರೆ
ಅದನ್ನು ತಗೆದುಕೊಳಬೇಕು. ಒಂದು ಹೊಲಿಸುವವನು
ನೊಜಿಗೆ ದಾರವನ್ನು ಶೈಲಿಷ್ಟಿನವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕವ್ಯ
ವಿದೆಯೋ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು
ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಒಂದೇ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ
ಜನ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಅಮ್ಮೋ ಕಷ್ಟ ನಾಧ್ಯವೆಂದು ಒಂದು
ನಾರಿ ಶ್ರೀಮಾರ್ತಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು
ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ
ಇತರ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ
ಅದಕ್ಕೂನ್ನೇ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಈ ಹೆನ್ನರನ್ನು
ಬಿದರಾವಣೆ ಮಾಡಬಾದು ಎಂದು ಹೇಳಿವ ವಾತಾವರ
ನನಗೆ ಅಮ್ಮು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯು
ಮೈಸೂರಿನ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ
ಮೈಸೂರು ಹೆನ್ನರು ಇಡ್ಲಿರೆ, ಕಾರ್ಫಾರ್ಟಕ ಹೆನ್ನರು
ಬೇಡ ಎಂಬಿ ನಿರ್ಣಯ ಹೆಚ್ಚೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ
ಅಗಿತ್ತೇ ಏನಾ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಅಸೆಂಬಿಲ್ಯಾಲ್ ಆಗಿಲ್ಲ
ಬೆಂದು ಇತರಹ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ ಮಾನಸಿನಲ್ಲಿ
ದುಃಖವನ್ನು ಉಂಟಾವಾದುವುದು ಬೇಡ. ಅವರು
ಮಾನಸ್ಯನ್ನು ಬಿದರಾಯಿಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೆನ್ನರನ್ನಿ
ಜೋಣವೆಂದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್
ಅಸೆಂಬಿಲ್ಯಾಲ್ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಲಂಗಾಣವೆಂಬಿ
ಹೆನ್ನರನ್ನಿಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇ ಇತ್ತು. ಅದರೆ ಅಂಧ್ರ
ಎಂಬಿದು ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಹೆನ್ನರು, ಆದ್ದರಿಂದ
ತಲಂಗಾಣ ಎಂಬಿ ಹೆನ್ನರನ್ನು ಇಡ್ಲಿರೆ ಅಥವಾ
ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂಬೇ
ಎನ್ನುವ ಪ್ರತ್ಯೇ ಬಿಂದಾಗ, ಅನೇಕ ಲ್ಯಾಂಡರ್ಗಳು
ರಾಂಡ್ ಜೀಎಂರ್ ಕಾರ್ಫಾರ್ನೆನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ
ಬೆಂದು ಹೆನ್ನರಿಡಬೇಕೆಂಬಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ
ಬರು. ಅದರೆ ಅಸೆಂಬಿಲ್ಯಾಲ್ ಮಾತನಾಡಿ ಅರಕ್ಕೆ
ತಲಂಗಾಣವೆಂದು ಹೆನ್ನಿಟಿದ್ದರು. ಒಮೆ ಒಂದು
ಕರೆಹೋಗಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇ ಕೇಳಿತು.
“ನನ್ನ ಏರು ಸುರಿದರೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಏನ್ನು ಉದ್ದೇ
ಕರಿದು ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವೆ ಅದರಿಂದ ನನಗೆ
ಎನು ರಾಘವಿದೆ?” ಎಂದು ಲಗ ಕೇರೆಗೆ ನದಿ ಒಂದು
ಪ್ರತ್ಯೇ ಕೇಳಿತು: ನವಿ ಕರಿಯುವ ಸ್ವಭಾವಪ್ರಾದ್ಯದ್ದು. ಆ
ರೀತಿ ಕರಿಯುವ ಸ್ವಭಾವಪ್ರಾದ್ಯದ್ದು ಕಾರಣ ನಮ್ಮುದ್ದರ
ನೀರು ಉಕ್ಕಿದರೆ ನಾನು ಕಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೇ ಎಂದು
ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾದರುಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರ
ದಾದ ಕರಿಗಳನ್ನಿ ತಗೆದು ಹಾಕಿ ಒಂದೇ ಸಮಾನ ನಾವು
ಕರಿಯುವ ನಾಗೆ ಒಂದು ಸೇರಿದೆ ಹೇ. ಇದರಿಂದ
ನಮ್ಮ ಮನೆಂಬಾದನೆ ಇಂತಾಲಾವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು.
ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನದಿಗಳ ಒಂದಂತಹ ಮೆಲ್ಲ

ಹಿಂದು ಹೇಳುವುದು ತನ್ನೇ! ಆದ ಕಾರಣ, ನಾವು ಜಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಚಾರಣಾಯವುದು ಏನು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಹೊದಲು ಏಕೆರಣಾಗೆ ಬೇಕು. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ; ನೇತ್ತಿ ಮಾತ್ರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನೂನಿಸ ಮಾತ್ರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯತಾಸವಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮದ್ದಾಸ, ಮುಂಬೆ ಭಾಗಗಳ ಒಽವಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆರಣಾವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬರೂಬುದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಏಕೆರಣಾಗಬೇಸು. ಹೊದಲು ನಮ್ಮ ಮಾನಿಸಿಕ ಏಕೆರಣಾದರೆ, ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೈಸ್ನರಿಯ ಹೆನರಿನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಕಣಾಟಕ ವೆಂದು ಹೆನರಿಟ್ಟರೆ, ಎಲ್ಲರ ಮನಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿತರವಾದ ಭನ್ನಾ ಭಿಪ್ಪಾಯಿ ಒಂದರೆ ಅಗ್ನಾವು ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿನಾ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿದಂತಹ ಗುವಿದಿಲ್ಲ. ಕಣಾಟಕವೆಂದು ಹೆನರಿಯವರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿ ಅನ್ಯಾಯ ಪ್ರಚಾರ ಹಾಡಿತ್ತು! ನಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೆನರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದಿದ್ದೇಂಬೆ ಎಂದು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಾವನೆ ಇರಬಾರದು. ಹೆನರಿಗೆ ಏಕಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು? ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಹೆದ್ದರಾಬಾದ್ ಎಂದು ಹೆನರಿದಿಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಮೈಸ್ನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚನಾರು ಎಂದು ಹೆನರಿದ. ಈಗ ಮೈಸ್ನರಿನ್ನು ಕಣಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆನರಿ ಇಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹೆನರಿ ಹೊದಲು, ನಿಮ್ಮ ಹೆನರಿ ಹೊದಲು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಿಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೇನ್ನು ಕಡೆಯಿ ಮಾತ್ರ. ಈ ಅಸೆಂಟ್ ಮೂಲಕ, ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ, ಎಲ್ಲಾ ಅಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಂಬರು ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನ್ನೇ. ಈ ವಿಕಾರವನ್ನು ಒಂದು ಕೋಲ್ರೋ-ಬ್ಲಿಡೆಡ್ ರೀನ್ಸನ್ಸಿನಿಂದ ಪರಿಶೀಲನಬಾರದು. ಈ ಅಸೆಂಟ್ ಯಲ್ಲಿ ಪುಜಾರಿಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚನಾರಿಟ್ಟಿಂದ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಿಂತ ಸಿನಿಮಾಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹುದುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿದ್ದು, ಮನಸ್ಸು ಕಲುಷತವಾಗಿದ್ದೆ ಅದಿಂದ ಉಳಿದ್ದೀರ್ಗಾವಾಗುವಿದಿಲ್ಲ. “ಕಣಾಟಕ” ವೆಂಬ ಹೆನರಿ ಇಡೀಬೇಕು ಎಂದು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು, ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯನ್ನು ಬಗೆರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಗೆರಿಯುವಿದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ಮಾಡಿಯಿಂದ, ಹೇಳಿಸಿಸಿ ನಿಂದ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯನ್ನು ಬಗೆ ಹೆನರಿ ಬೇಡಿಂದು ಬೇಡುತ್ತಿನ್ನೇ. ಸಂದೇಹಯುತವಾಗಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರೆ, ಇದನ್ನು ಬಗೆ ಹಿನ್ನಲು ಸೂಧಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನಸಿನ ಮಾಡಿಯಿಂದ, ಒಂದು ಸ್ವಷ್ಟಿ ಹುದುಯಿಡಿದ ಬಗೆರಿಸಿದರೆ, ಸ್ವೀಕ್ರಿಯೆ ರೀಲ್ ಅಥವಾ ಸೆಫ್ರೆ ಅಕ್ರಾನ್ಸು ಅಮೆರಿಕ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕ್ರಮಾಂಡನ್ ಕೆಂಬಿಂಬಿ ಅಡಗೊಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು. ಅದು ನದಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಹರಿಯುವೆಂದ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—How many members are going to take part in the debate?

(A large number rose)

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—Is it necessary to conclude the debate today itself?

Mr. SPEAKER.—Even otherwise, I cannot give chance to many members.

***Sri N. RACHIAH** (Hunsur).—Sir, the parliamentary system and convention is for the Speaker to take the opinion of the House. Even this morning you called the Mover of the Resolution to speak on the previous resolution even when so many of us wanted to speak on it. I request the Chair to give as far as possible more time and take the opinion of the entire House. We are prepared to accept whatever the House decides unanimously. Under the apprehension that some people may oppose or support, if a time limit is imposed on us and all of us who want to participate in the debate are not given a chance, I am afraid it will have serious repercussions.

Mr. SPEAKER.—After all, where is the apprehension? I have no apprehension. I am not bothered whether the State is called "Mysore State" or "Karnatak State". I have said so many times in the public that I did not mind whether the State was called "Mysore State" or "Karnatak State", but I have to regulate the debate. So, if many members want to take part, I have to cut the time. I shall read the rule in this behalf:

"No speech on a resolution, except with the permission of the Speaker, shall exceed fifteen minutes in duration."

So, I can cut the time and I desire to restrict the time of each member to 10 minutes . . .

Sri N. RACHIAH.—This resolution may be postponed to some other day in which case many Hon'ble Members will have an opportunity to have their say on his issue.

Mr. SPEAKER.—It is for the Hon'ble Member to plead with the Chief Minister. If he is agreeable to give one more day for this, I have no objection.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—Sir, I want clarification. You were pleased to say that you were not bothered as to what the name was. That is very important. This

resolution is being discussed and unfortunately if the Mover decided to put it to vote and if the House is equally divided, you will have to give your casting vote. Under those circumstances how can you say that you are not bothered as to what the name of the State is?

Mr. SPEAKER.—I request the Hon'ble Member not to think in a hypothetical way. There is no such occasion now.

Sri N. RACHIAH.—Sir, will you make a note of the names of members who want to participate in the debate? There must be an order of priority. We cannot get up hundreds of times and sit down without getting a chance and at the same time see another Hon'ble Member who gets up for the first time getting a chance.

***Shri K. S. Deodhar** (Patna).—ಇದು ದೊಡ್ಡ ಪರಮಾನ್ಯವಿಳಿದು. ಈ "ಕರ್ನಾಟಕ", "ಮೈಸೂರು" ಎನ್ನು ವ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ. ಅದ್ದಿರಂದ ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂಬಿರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೋ ಬೇಕಾಗೇ? ಇದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇನ್ನತ್ತೀ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ತೇವೇ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ನನ್ನ ಕ್ಷಯಲ್ಲಿ. ತಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಕೊಡಬೇಕೇ.

Shri K. S. Deodhar (Patna).—ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನಾಫ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಜಾತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚಾರಾವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ, ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಿ. ಇವತ್ತು ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಬಿರೀ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತ್ರ. ನಾನು ಚಿಂಥಿಸುತ್ತಿರು ಅವರನ್ನು ಸೋದುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಡಿ. **Shri R. A. J. Y. T. Chidambaram**.

5 P.M.

Shri S. C. Rajaiah (Chittoor).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮಂದಿ ಬಂದ ಹಂಡಿನ ಎರಡು ಬಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಂದ, ಈಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೂಡ ಬಂದಾಗಿದೆ ಎನ್ನು ವಭಾವನೆ ಬುದಿತ್ತು. ಅದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಾತ್ರ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಅದಳತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಾಯೂ ಕೂಡ ಬಂದು ಬಿನ್ನ ಭಾವನೆಗೆ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಈ ಹೆರಿಂಗೆ ನಾನಿಕಿದ ಬಂದು ಮೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಸ್ತು. ನಾವಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿ, ಕವತೆಯನ್ನು ಬರಿಯಾವಾಗ, ತನ್ನ ಪಾತ್ರ

(ಶ್ರೀ. ನಿ. ಕೆ. ರಾಜಬ್ರಹ್ಮೇಶ್) ತನ್ನ ನಾದು, ತನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ
ಕೊಂಡುವುದು ಅದ್ವಾ ಸ್ವಭಾವ. ಹಾಗೆ ಲೇಕೆ ಹಾಕ
ಕೊಂಡರೆ, ನಾವೂ ಇವಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿನೂ ಯಾವಾನ ಕವಿ ಯಾರವುತ್ತಾಗಿ ಬರೆದರೂ ಕೂಡ, ಎಲ್ಲಾ
ಜನತೆಯೂ ಅದನ್ನು ಒದಗಿ ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಕಾಣ ಆ ಕವಿಗೆ
ಇರುತ್ತದೆ. ಕುಡಿ ನಾದ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ,
ನಮ್ಮ ವಿದ್ವಾಭೂಸದ ಇರಾಜೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಂದ
ಬಿರುವ ಅರ್ಥ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪನ್ನಿಗಳಾಗಿ
ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ನಿರಾಯಾವನ್ನು ಇಚ್ಛ ದಾಯ
ವಾದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒದನ ಕಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು
ಕೆಂಪೂ, ಇಲ್ಲ ಕೆಲವರು, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿ ಅದೂ
ಪ್ರತಿಯಿಲಿಸಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ
ಹೇಳಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು
ಬೇಕೊಂಡು ಇಷ್ಟುಕಾಲ ಕೊಡುವುದು ಉಣಿತವೇ
ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಲಾರಂರವರು
ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು ಮಿಶ್ರಾದಿವಾಗಿ
ಇತರ ಕವಿಗಳ ಐತ್ಯ ವಿವರಿತವಾಯಿತೆ; ಇವರು
ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಕುಲಗೆಯಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ
ಹೇಳಿಯು. ಮರಾಠಾನ್ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ
ನ್ನು ಒಂದುಸು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಿಂದ ಕೈಲಾನು
ರವಬು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಧಾರ್ಮ ಹೇಳಿಯಿವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ
ವಾರ್ತೆಯಿದೆ:—

“ ಹೀಗೆಯಾಗಿ ದುವಿದು, ಅರಹಣಿತ್ತಿ
ತಿನ್ನುವ ಕಡುಬಡವ ಕ್ಷಣಿಕಾಲ ನಕ್ಕ ನೇ
ದಾಪವರೆ ಸಾಕ). ಜನಮೆಚ್ಚಲ, ಜನಮೆಚ್ಚ
ದಿಲು, ಇವೇನ್ನ ಸಾಹಿತದ ಗುರಿ.”

ಇವತ್ತು ನಮ್ಮೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಬಡತನವಸ್ತಿತಿ, ಒಂದು ನೀರೊಳ್ಳುಗಡಸಿತ್ತ, ಒಂದು ಅವಿಷ್ಯೇಯಸ್ತಿತಿ ಇವೆ. ಈ ಸ್ತಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಜ್ಞಾನಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿಲ್ಲ; ಅಗಾಗೇ ನಮ್ಮೆ ಡಾಕ್ಟರೆ, ನಮ್ಮೆ ಭಾರೀಭಾರಿ, ನಮ್ಮೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ನಾವು ಪಾಡಿರುವ ಹುವಾದ್ಯ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರಂಬಹೆಸನ್; ಹೊದೆದುಕಾಳಿ ಕಣಾರಾಟಕ ಎಂದು ಬರೆಯುವವಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪು ವೇಳೆ ಬಂಡಿದೆಯೇ? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡಿಂದು ಬಹಳ ಅರ್ಥವಾಗಿ ತಂದಬಂದು ನಿಜವು ಎಂದು ಮನುಷಿಷ್ಟಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ಏರವೆಯು ಹಾಗಿ, ಇವತ್ತು ಒಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಕೊಳ್ಳುವ್ಯಾಂತಿ. ಭಾವಾವಾರು ಪ್ರಾರಂಭ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಅಜ್ಞಾನ್ಯಾರಾರ್ಥವರು ಭಾವಣಾ ಮಾಡುತ್ತಾಗಾಗಿ, ಕಣಾರಾಟಕವ್ಯಾಂತಿ ಎಲ್ಲಿರ ಮಾರ್ಪಾಲ್ಪಾ ಏಲಿಲವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಈ ಮನುಷಿಷ್ಟಿ ಬಿಂಬಿರು ಮಾಡಿವ ಭಾವಾಂಶವನ್ನು ಅಡಿಪ್ಪಿ ಜರು ತ್ವಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅರ್ಥುಂದ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಅಜ್ಞಾನ್ಯಾರಾರ್ಥರವರನ್ನು, ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ತದದಲ್ಲಿ ಮಾತರಾಷಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಸಿಂದಾಗ್ಯಾರ್ಥಕೂಡ, ಹೂದೂ ಕಾಳ್ಜಿಸಿಲ್ಲಬ್ಬು ಪೂರ್ವನಾಡಿದ್ದು. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಮನಸ್ಸೆ ಎಪ್ಪು ನಿರ್ವಿಲಾಪಾಗಿವೆ, ಕಣಾರಾಟಕ ಜನಕೆಯಮೇಲೆ ಎಪ್ಪು ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ಹಾಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗೆತ್ತದೆ. ಈ ನಿಜವುಕೆ ನಶ್ವರೀಭಾರ್ತಿ ಮಾಡಿತುವವರ ಮನಸ್ಸೆ ಹೊದಲು ಬದ್ದಾಯಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದಿದ್ದಿದ್ದ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಾವು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಿಧರ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕೆಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರಿತಿ ಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ವಾದ ಮಾಡಿಕುಂಡು. ಹೇಯು ಮೈಸೂರಿ

କନ୍ତୁ ଦରଲ୍ଲ ଚାହିଁ, କନ୍ତୁ ଦେଲ୍ଲ ବରେଦୁ ଅଭିପ୍ରାୟନଦିନିଂଦା
ଥିଲୁ କଣ୍ଠାଫକ ଏବାଦୁ କରେଦର, ଯାରିଗୋ
ବେଳେ ଏବାଦୁ ହେଲୁବ ପେମୁଣ୍ଡନ୍ତୁ ଜରୁପିଲିଲି.
ଜୀତଙ୍କ ନମ୍ବୁରୁଲୁନ୍ତୁ ଖଦିନ୍ଦିକାଦର, ମେଦଲୁ
ଅଧିନେତ୍ରୀ ମାଲକ ବେଳେଯୁପର ମାନନ୍ତନ୍ତୁ
ପରିବର୍ତ୍ତନପାଦବେକୁ । ଅଳିଙ୍ଗେଲୁଏଂଦ ବେଳେ
ଯତର ମୁନ୍ଦନ୍ତନ୍ତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଦବେକୁ । ଅଳିଙ୍ଗେଲୁଏଂଦ
କି ନିଜୁ ମୁଁ, ଗୁପ୍ତନ୍ତୁ, ଛତ୍ରାୟିଗାନ୍ତୁ ଜିଜକେ
ଅନୁକୋଳାବାଗିଲି । କୁରେଲୁଏଂଦ ଜମୁ ଆତୁର
ବାଗି ନମ୍ବୁ ମୁଣ୍ଡିଦୁଵଦକେ ପ୍ରମେଲୁପେନ୍ତୁ ।
ଦେଶପନ୍ତୁ କଷି ବେଳକାଦର ମୋଦଲୁ ନମ୍ବୁ
ଅଧିକଶିଳ୍ପ, ଅହେଲେ ନମ୍ବୁ ନିରମ୍ଭେର, ନମ୍ବୁ
ଅଧିବୀ, ମୁକ୍ତିତର ଦୋଷଗଲୁ କୋଣୀ, ଦେଶ
ଏବାଦୁ ପରିଯୁକ୍ତେ । ନାପୁ ଦେଶପନ୍ତୁ କଷିତାତ୍ତ୍ଵ
ଜରୁବ୍ରଦୁ ମୋଦଲନେଯବାରି । ହେଲିରୁବାଗା ଭାବେ
ଗୋନ୍ଦର, କେରିଗୋନ୍ଦର ବିଦାଦେବ ପ୍ରମେଲୀ ହେଲେ
ନିଦେ ? ନାମାନ୍ତରିତାର, ବେଳେକେ ଭାବେଗୋନ୍ଦର,
ଯାରା କୋରାଦିଲ୍ଲ । କାଗ 14 ପାରୁଂତ୍ରାଖିପେ
ଏବାଦୁ କେଳିଦର । କି ନିଜୀଯ ଦ ବାଦପନ୍ତୁ
ମୁଣ୍ଡିଦୁଵରେଇଦର ମୁଦାନ୍ତିନରର ତମିଖାନାଦୁ
ଏବାଦୁ କରେବହୁମୁ, ବୀଂବାଦୁଯାନରୁ ମହା
ରାଷ୍ଟ୍ର ଏବାଦୁ କରିବାବଦୁ; କେରାଦରପର ଅପର
ଭାଷ୍ୟଲ୍ଲ କରେଦୁକୋଳ୍ପିବହୁମୁ । ମୁଣ୍ଡନରିନ
ହେଲନ୍ତୁ କଣ୍ଠାଫକ ପାରୁଂ ଏବାଦୁ ବିଦରାଯାନୁମୁକ୍ତ
ଦାଦର, ବିନ୍ଦୁ ତପ୍ତଦାରିଯାନ୍ତୁ ବେଳେରେ ପାରୁଂତ୍ର
ଗଲିଗେ ତୋରିଲିକୋଳ୍ପି ହାଗାଗୁତ୍ତିଦେ । ଭାଷାପାରା
ପାରୁଂତ୍ରାଖିପେ କାଳଦଲ୍ଲ ବିନ୍ଦୁ ଦୋଦ୍ଦୁ କାରୁଣି
ଅଳ୍ପତା । ଜିଦକ୍ଷେ ଚିନ୍ତିଦେବାଗି ପିମ୍ବୁ ତକଦିଲୁ
ନଦେହୁତା । ବିଲ୍ଲାରିଯିଲ୍ଲ ରୁକୁଳ ତମ୍ଭେଳିଗୁମାଦି
ଦରି; ମହାରାଜାପ୍ରଦଲ୍ଲ ପନାଯିବିନ୍ଦୁଦୁ ଏଲ୍ଲି
ରିଗୁ ଗୋତ୍ରିଦେ । କାଗ କି ମୁଣ୍ଡନ୍ତୁ ଲେକ୍ଟିକାକେ
ନୋଇଦର, କନ୍ଦିଗର, ମହାରାଜାପ୍ରଦରିର, କେଲୁଗର, ତମିଚରୁ ଜିରାର । ହେଲେ ନମ୍ବୁ, 200
ଜନରଲ୍ଲେରେ ବେଳେ ବେଳେ ଭାବେ ଅଦିକୋଳଦୁ,
ନାଵରାଳୁ ବିନ୍ଦେଭାବେ ଅଧିପଦକେ ତକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାଦେ
ଜରୁବ ନିରଦିନଭାବରୁ ଜିତକ ପରିଦ୍ରାବିତ ତମିରୁ
ବିଭାଗ ପିମ୍ବେଜିରେ ହେଲୁତ୍ତେନେ । ବହମି
ଆତରପଟ୍ଟୁ ତିର୍ଯ୍ୟାନକୁଣ୍ଡିନ୍ଦା ତମିରୁ
ପିତକ୍ଷେଂଦର ନମ୍ବୁ ଯିତ୍ତରୁ ତମ୍ଭୁ ପକ୍ଷଦଲ୍ଲ କି ରେନ
ଲ୍ଲେପ୍ରାଣ ନିରବିଧଦଲ୍ଲ ଏରାଦିନ ପେଲ୍ଲା ତିର୍ଯ୍ୟାନ
ପାଗଦେ ହୋଇଥାଏ, କୋତେବାପାଯାତୁ, ଜିନ୍ଦି ତିର୍ଯ୍ୟାନକେ
ବରୁଚ ସ୍ଥିତି ତିରୁଲ୍ଲାବୁ ଏବାଦୁ ହେଲିଦର ।
ଜିମ୍ବୁ ବିନ୍ଦୁ ଉପ୍ରିକ୍ରିଯାବାଦ ପରିଣ୍ଟି ଜରୁବାଗ,
ଜିଲ୍ଲା ନମ୍ବୁ ନମ୍ବୁ ନନ୍ଦିଯ ମୁଣ୍ଡିଦୁ ଦେଖିବାଦୁହୁ ହେଲେ ।
କି ନିଜୀଯ ପନ୍ତୁ ରାଷ୍ଟ୍ରର କାଳିଦାଗ, ଦେଶପରାତ
ମୁଲାନ୍ତରୀଦାଗି ବିନ୍ଦୁ, ଜିମ୍ବୁ ପେଲ୍ଲାଯିନ୍ତୁ ଜିଦକ୍ଷେ
କୋଦୁତ୍ତିଦ୍ଵେଇ । ବିନ୍ଦୁକିପାଦିକ କି ନିଜୀଯ କାଗ
ବିରବାରଦାଗିକୁ । ଜିଲ୍ଲେ କାଲ ଜିନ୍ଦି ବିନ୍ଦୁ
ବିଭାଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରେଯିବେକୁ । ନାପୁ ମାତନାଦାତ୍ତିରୁ
ଭାବେଯିଲ୍ଲ ପ୍ରଶ୍ନ କେଲିଦର, କୋଂଜଭାଗ ତମିରୁ,
କୋଂଜଭାଗ ମାରାଟ, କୋଂଜଭାଗ ପିରୁବାଗିର
ଶୁଦ୍ଧି । ଇତ୍ତିରେ ମହିଳାଙ୍କପନ୍ଦିତର ଉତ୍ତର
କଣ୍ଠାଫକ ଭାବେ ଅନୁକରିତମାଦି ମାତନାଦା
ଦାଗ, କି ନନ୍ଦିଯିଲ୍ଲ ଯାବ ପରିଣ୍ଟି ଜିତ୍ତ ଏବା

ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾಗ ತಂದರ್ದಿ ಅಪ್ಪು ಮುಖ್ಯಮಾಡು ದ್ದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಂಡಿತ್ವಾಗಿಯೂ ವಿರೋಧಿನ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವುಕಾಲ ಕಳ್ಳು ಬೇಕು. ಕಾಲ ಪಕ್ಕ ಅಗುವವರೆಗೂ, ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಇಪ್ಪಣಿ ಮಹತ್ವರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಸನ್ನು ಆಭ್ಯಾರುವನನ್ನು ಈ ಸಫೇದ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

“శీ ఏ. రాజుయ్—స్వామి, ఆ రథావు బహచ
పరమ్మయ్య వాదంధ రథావు. ఈ రథావున్న
తీవ్రాక్ దోడ్డ మేళియివరు సభీయ ముందిదుత్త
జలొందు బహచ నొ పిషయ, ఇదన్ను నావ్యురూ
ఒందు ఏకాలపాదంధ మనోభావమన్ను ట్లు
కోండ: ఆ నిషయమన్న సపామనుతందిం
ఎల్లరూ ఒప్పికోళ్ళబేందు అయి అనేక తత్త్వగ
భన్ను నమ్మించేవాడి కేళికోండిద్దారే. అదినే
అపరేను ఒందు తత్త్వమన్న గురియాగిట్లు కోండు
తందిద్దారో అదు నసగే కోళ్లయ్యుత్తిల్ల.
నెడ్డుక్క కేళ్లుపదాదర అ సూచకరు అనే కేళిరల్,
అదరల్ హరుళ్లిఖించెంతలే నాను అభిపూయిపడు
తేనే. దేశక్క స్వాతంత్యబిందు నంతర మత్తు
జపాబ్బారి సకార ఆదిత నమ్ముత్తిరువాగ్
ఇంధి ఏచొరగిల్ల యావరితి వత్తిసబ్బేంబుదు
సకారకే నంబింధపట్ట ఏపయ. ఈగ ఈ కోనె
చేసుకొరు దేశక్క కొఱాటచక్కెరితపెందు కేనరి
దలు ఇదర బగ్గె నెమ్మ గిల్లారదూ భున్నా భిపూయి
చిల్ల. ఆదాగి కూడ నాను ఈగ ఈ నిషయిద
బగ్గె పిస్సోధమాదుత్తిరుపేసిందరే ఒండే
మాతినల్ల కేళ్లుపదాదర ఇదు సకాలపల్ల
చెందు మాత్ర కేళిలిష్టున్నతేనే. అదరే కొఱాటచక
రాజుస్కూపనే మాదబేకేంబి ఏచొర పాలయి
చెంచన ముందే బిందిద్దాగే, ఇదర బగ్గె
బహచ కోరాట నడిసిదపరల్ల నాను శీఘ్రాక్
నిజ లంగ ప్పున వరిగే ఎరడనేయమనాగిద్దేనే. కొఱాటచక
రాజువాగలేబేకేంబి బత్తాలు
పుష్టికవాద భాషణిగలన్న మాదిరతక్క చరల్ల
సక నానే ఎరడనేయమను. కాగురువాగ నాన్ను
ఉధివన ఈ రితి వాద మాదక్కిరలు కారిసిఁ
సేందరే ఈ ఒందు ఏకాల కొఱాటచకరాజుస్కౌ
పనే మాదుపుదర బగ్గె కుండె కెలవు ఏరుపేర్లు
గళి మత్తు భిన్నాభిపూయిగళి బిందిద్దపు.
నమ్మ గాంధిజియివరూ సక హింధొందు నారి
నమ్మ కరిజనరిగే ఏను ఒందు కోన కేనరిద
బేకేంబి ఏచొర జిఫేగే బిందాగ అపర ప్రియ
తిష్టంగిల్లాగిద్దంథ శీయుత పండిత సకలు
అపరా, బాంబులాజీంద్రు స్ట్రెసాద్ ధేబరం
మత్తు పంతు ఇతాది అనేక గణ్ణయ్యక్కాగళు
నానా రిఠియల్ల ఈ కేనరిన బగ్గె కిత్తాడుత్తి
ద్వాగ్గ గాంధిజియివరు ఆ “హింజన” రంగ
కేనరే నష్ట క్షేత్రాల; ఆ కేనరిన పరివర్తనేయాల్లి
ఏనిదే! ఇదక్కే కచ్చాదుత్తిద్దిరి! ఈగ నష్ట
అపర నామాచిక, స్నేతిక, ఆధిక, విద్యాభివృద్ధి,
రాజకీయ-ఈ ఏచొరగిల్ల బుత్తమగొలసి-జన
రల్ల బగ్గుష్టన్నుఁటుమాది ఎందు హేళుత్తిద్దరు.
హింయులూ కూడ ఇదే ఏచొర దేశపల పలుయిదల్ల

(ಶ. ಎಂ. ರಾಚೆಯ್)

గళ ఒత్తుడదల్లు హొనబిగి హెచ్చిన అనుకూలగళు దొరెతునమ్మపరిగె బహళ అన్నాయవాగిదే.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈ ಕಾಗದ ಪ್ರತೀ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವದಿಲ್ಲ.
ನಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು
ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

వాగబహుదు. బోంబాయి, మదరాను, ఉత్తర ప్రదేశ హీరె బేరీబేరీ ప్రదేశగళల్లి వ్యతాన గళవే ఇదరల్లి...

Mr. SPEAKER.—Please close it, it is time.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇಡಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ (ತಿಪ್ಪಳೂರು).—ನ್ಯಾಮಿ, “ಪುನಾರು”, ಮತ್ತು “ಕಣಾರ್ಫಿಕ್” ಎನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬ ರಿಗೆಬಿಂದಿಗೆ ವಿರಸವನ್ನು ತರುವಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಯ ಗಳಿಧಿರೂ ಕೊಡ “ಕಣಾರ್ಫಿಕ್” ಮತ್ತು “ಪುನಾರು” ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳ ಜೊತ್ತಾನೆಯ ಪೀಠ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲ ತಂದು ಈ ರೀತಿ ಸಭೆಯ ಕಾಲಿವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮೆನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತು ಜನ ಏನು ತಿಳಿದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಹೊಂತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣಿತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಕಳಿವರು “ಕಣಾರ್ಫಿಕ್”, ಎಂದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಕಳಿವರು “ಪುನಾರು”, ಎಂದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಒಬ್ಬ ರಿಗೆಬಿಂದಿ ದಾವವನ್ನು ಹೂಡಿ ಸಭೆಯ ಕಾಲಿವನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡುವುದು ತುಂಬಿ ವಿಪಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರೀತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೇವಲ ಹೆಸರಿನ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಲಿವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸವಿನಯ ವಾಗಿ ಪಾರಿಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಾತ್ತೇನೆ.

କାଗ ଏଲ୍ଲ କହିଗେଲୁଯୁଲୁ ବରଗାଲ ବିଂଦିଦେ
ଏବୁ କେଣ୍ଟିତ୍ରିଦୈସେନେ. ଆ କୁଚାମୁ ନିବାରଣୀଗାଗି
ରିଲେଫ୍ କାମୁଗାରିଗୁାଗବେଳିକାହିଁ. ହୀରିରୁ
ବାଗ ନାବୁ ନମ୍ବୁ କାନ୍ଦିଲୁ ଛୁଟୁନିଗେ ପାହନୁ
ହେଲିଦାଗ ନମ୍ବୁ ଜନରିଗେ “କଣାର୍ଟିକ”
ଏବଂ ହେଲିଗାଗି ନାବୁ ଏରଥୁ ଦିଵାରୀଖ କାଲ
ଜେଫ୍ ମାଦିଦେପୁ ଏଠିମୁ ହେଲିଦରେ ଅରୁ ନମୁଗେ
ବିନୁ ହେଲିଯାରୁ ଏଠିବାଦନ୍ତୁ ଯୋଜନେ ମାଦ
ବେଳୁ. ହାଗେ ଯୋଇନବେଳିକାଦ ନନ୍ଦିପେଶେ କାଗ
ବିଂଦିଦେ. ଅଧିଦରିଂଦ ଜପୋତୁ ମେହିନାରୁ
ବିନୁ ପୁଦକେ ବିଦରାଗି “କଣାର୍ଟିକ” ଏଠିମୁ
ହେଲିଦ ମାତ୍ରକେ ଦେଇକୁ ଯାଅ ବିଠିମୁ ନାୟିଲ୍ଲାପୁ
ହେଲିନଦାଗୀ ମୋରୀଯୁଷୁଦିଲ୍ଲ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, “ ಪ್ರಕ್ಕೊನಾರಾಯಣ ಪ್ರಸನ್ನ
ಕಾಫಿ ಹೊಟೆಲು ” ಎಂದು ಹೆನರ್ನೇನೋ
ಜೋಲಾಗಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅದರ ಪೈಲಪ್ಪೇಟ
ರಾದ ಅಯ್ಯರವರು ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ಬಾಗ್ಯ
ಎಣ್ಣೆಯ ಡಬ್ಬವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಾಲದಲ್ಲ
ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಂದು ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರು
ತಾರೆ.(ನಗು)

నావు కణూచకమెదాగలి, మేళునొరు
ఎదాగల్పి హేళువుదు మాసువప్పి.
నావు జ్ఞానిగే బిందిరతకడ్చు నమ్మి కాన్ని ట్యూయెన్ని
యల్లిరువ జన విన్నెను మాదబేడ్కు ఎందు
హేళుతారో ఆ కేలసగస్సేట్ల వాదువుదక్కే.
అద్వితింద ఇంతక విషయగాగే అప్పుతాముఖుతే
కోదబేడీకాద అగ్త్యేవిలి.
జన్మి హేళువుదు
బేడీకాదయ్యిదే, ఇష్టుకే ఆదరి ముగిసుత్తేనే.
ఓ ఉన్న దు లైం దేశించున్నాడు.

ಒಬ್ಬ ನರಸ್ಯರು.—ಇನ್ನೂ ಹ್ಯಾಂಚಕುದು.
ಮೀರಿ ಹೇ ಮೀರಿ ಸೈರಣ್ಯ ಹೇದ ಹೇ ಹೇ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ವೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ “ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ವೃನ್ನನ್ನ ಕಾಫಿ

(ಶ್ರೀ ಕ. ಪಿ. ರೇಜನ್‌ನಿಡಿದ್ದು)
 ಹೊಚ್ಚೇಲು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ “ಸುಭಾಪ ಚಾಕು
 ಮತ್ತು ಕತ್ತಿ” ಅಂಗಡಿ ಎಂದು ದೋಡುದಾಗಿ
 ಬೋರ್ಡು ಬಿರೆಸಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಉಗರ್ಗ
 ಹೊಗ್ಗಿನೊಳಿದಿರೆ ಸಿಗುವುದು ಬಿರ್ದ ಹೊಂಡಗತಿಗಳೇ ಅಗಿ
 ರುತ್ತವೇ. ಅದುದಿರಿದ ಈ ಹನರಿನ ವಿಷಯ
 ದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು
 ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸನಿಸುವುದಿಂದ ಪಾರ್ಥಿವ್‌ನಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

* శ్రీ ఎస్. ప్రె. హాజిల్రో (సింధి). — మాన్య నభావతాగాళీ, ఈగ మాతనాదిద మాన్య నదయ్యరు ఈ గొక్కు వలగి మహాత్మ బిట్లు ఎందూ ఈ నమయేయను ఈగ విచారమాదుపుదు మత్తు జెచ్చేమాదుపుదే సరియాదుదల్లపెందూ జేళ్ల దరు. నావు ఈ మహాత్మ విచారపన్న ఈగ యావ దృష్టియింద నోర్డబేకు ఎన్న వుదర కడే లక్ష్మీశోభిట్ల.

ಪೂರ್ವಮಾನವಾದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೇನುಸೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ಲಾಧ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗೆ ಜನರೂ ಒಂದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ಭಾಗದ ಮೇನುಸೂರಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಯಾದಿದ ವಾರ್ಥ್ಯನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನಿಂದರೆ, ತೀರ್ಥ ಅಣ್ಣಾ ರಾಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ವಾರ್ತಂತದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇತಕೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಯಾವಾದೂದರೂ ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೆಸರನಿಡಿ ಬೇಕಾದರೂ ಈದ ಧರ್ಮ ಮಾಡಿದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಂದು ಪ್ರಾಧಕ್ಯ ಬಹುಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ. ಹಂಡೆ ಬಹುತ್ತ ಕ್ಷಣಿ ನಾಡಿಗೆ “ಜಮಂಬಂಡಿ” ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಈ ವಾರ್ತಂತದ ಹೆಸರು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಹೆಸರಿರಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮುತ್ತೇಶ್ವರಿಯಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಜವಹರಲಾಲ್ ನೇಹರು ರವರು, ಎಲ್ಲಾಂಭಾಗು ಪಜೆಲರೂ, ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅದು ರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮೇನುಸೂರಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ

କେଣ୍ଟାପୁଦୁ ଲାନ୍ଦିରେ, ନାହାପେଲ୍ଲାର ବଂଦେ ଭାବନେ
ମୁଠ ଏଲ୍ଲ ଜନରିଗୁ ନମ୍ବୁ ତିଯାଦ କେନରେ ଜିଦ
ବୈକୁଣ୍ଠ ଏନ୍ଦୁ ପଦନ୍ତୁ ବଂଦ ତାତୀକ ଦେଖିଲୁଯିଂଦ
ବିଚାର ମାଦବେକେ କେରତୁ ମତୁପ ଦେଖିଲୁ
ମୁଠଲୋ ବିଚାର ମାଦବାଦାଦ. କାଗ “ଭାରତ”
ମନୁଷୁଦନ୍ତୁ “ଜିନ୍ଦିଂଦା” ବଂଦ ବଦଳାଯି
ଥିଲେ କେନାଗି କାଣୁ କୁଦେଯେ? ନମ୍ବୁ ରାଷ୍ଟ୍ରିୟ
ମୁଠାନ୍ତରେ ଯାବ ତକ୍ତପନ୍ତୁ ପାରିଲୁଷୁପଦକେ
ମାଦିବେଳେ ଅଦକ୍ଷନ୍ତରିଷାଗି ଜିଦିନ
ମନୁଷୁ ଦେଇକେ ଭାରତ ଦେଇ ଏମଦୁ କେନିଦିଲାଗିଦ.
ତତ୍ତ୍ଵନ୍ତୁ ପ୍ରତିପାଦନେ ମାଦୁପୁଦକେଳୁଣ୍ଠରଚେ
ପକରିଲାଲରୁ, ମହାତା ଗାନ୍ଧିରୁ, ଅଧିକାରୀ
କାଳପନ୍ତେ କଳେଦିବାରେ. ଆଦୁଦିରିଦ ଜିନ୍ତକ
ଶୈରୁ ପ୍ରନାଗପନ୍ତୁ ବିଷ୍ଟ ବିଦୁ ଏମଦୁ କେଣ୍ଟା
ପୁଦୁ ନାଧୁପାଲ୍ପ. ନାହେଲୁ ନତତପାଗି ଦୁଇଦୁ
ରାତ୍ରିତମ୍ଭେ ପନ୍ତେ ଦୋରକିସିକୋନ୍ଦିଦୁ ଜିନ୍ତକ
ଶୈରୁ ତକ୍ତପନ୍ତୁ ପ୍ରତିପାଦିଶୁପଦକାରୀ. ଜିନ୍ତକ
ମୌଳିକ ସମ୍ପଦ୍ୟନ୍ତୁ ନରିଯାଗି ବିଗିରିପବେକାଦ
ରାତ୍ରିତେ କାଗ ବିଦିଦେ. ଫିରିଦରେ, ଜିଦୁ ଏରଦୁ
ଶୈରୁଟି ଜନାଂଗଦ ବିଚାର. ଜିନ୍ତକ ତତ୍ତ୍ଵ ବିଚାର
ନ୍ତୁ ହିଂଦୁ ହାକୁରିଦୁ ନାଧୁପାଲ୍ପ. ଆଦୁ
ଶିରିଂଦ କାଗ ବୁଦାଗିରୁଦ କଳେଯ ମୃଶୁରିନ
ରାଗଦଲ୍ଲ ରୂପରୁ, ମୁଣ୍ଡିଲୁ ଭାଗଧ ମତୁ

ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದು ಸೇರಿರುವ ಯಾಲೇ ಅಗಲ್ಲೇ, ಎಲ್ಲರೂ ಅಣ್ಣಿ ತಮ್ಮ ದಿರಂತ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಕಣಾರ್ ಈಕವೆಂದು ಹೇನರಿಡಬೇಕನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಬಹು ಜನರ ಬಂಪಿಗೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲಪು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಗ ಹೇನರಿ ಬಿಡಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ನಮ್ಮೆಯ ಚಪ್ಪ ಎಂದು ಹೇಳಿರು. ಎಲ್ಲರೂ ಅಣ್ಣಿ ತಮ್ಮ ದಿರಾಗಿ, ಬಂಧುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರತಿಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ತೀರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಏಂಬ್ರಿಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತಹುಂಟು ಇದು ಯಾವ ಪಾಟಿಗೂ ಸೇರಿದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಅಣ್ಣಿ ತಮ್ಮ ದಿರಿ ಹಾಗೆ ಈ ವಿಕಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಬಂಪಿಗೆಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತ ವಾದುದು ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣಾದು. ಬ್ರಹ್ಮಸಾರಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸು “ಕಣಾರ್ ಈಕ” ವೆಂದೇ ಜರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಏರದು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ಹಾಗೇರೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜುಕ್ಕೆ “ಮೃಗಸಾರು” ಎಂದು ಹೇನರಿಡ್ಡಾಗಿ ಹೇಗೆ ಅಣ್ಣಿ ತಮ್ಮ ದಿರಿ ಹಾಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹಾಗೇರೇ ಇವೇತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೃಗಸಾರಿಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವರು ಕಣಾರ್ ಈಕವೆಂಬ ಹೇನರಿ ದಾಢಿಕೆಂದು ಕೋರೂತಿರುವದನ್ನು ಅಣ್ಣಿ ತಮ್ಮ ದಿರಿ ಭಾವನೆಯಾದ ಬಿಕ್ಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರು. ಇಂದು ಈ ವಿಷಯಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮು ಅನೆಂಬಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನ ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಪುರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೆಡೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯಾತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುಗಿಬಿಟ್ಟಿರು ವಿರಂಪಿತ್ತಿಲ್ಲ ದಂತ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಯೇಗ್ಗೆ ವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಜಡಿಗೆ ಜಡಿಸುವು ಕೊಡಲು ವರ್ಕಿಲ್ನಾದವರು ಸರಿಸುದ್ದೆ ಆಗ್ನೇ ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೊರಿದೆ ಆ ಜಡಿಯಾದವರು ಹೇಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಿಖಿಲ್ಲ ವಿನಿ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲ.

5-30 P.M.

ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪಾಠಕ
ನೇಮಾಡುವುದು, ಅಣಿ ತಮ್ಮ ದಿರಿಂದ ಏರಡು ಕೋಟಿ
ಪ್ರಸ್ತೀ ಕೂಡಿ ಬಂದ್ದು ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಿರುವಾಗ ಅದರ
ಹೆಸರೇನಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ
ನಿಮ್ಮ ಶಂಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ, ನಾಕಿರ್ತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ,
ಖಿತಕಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ನೂಡಿನೆ
ಬೇಕು. ಅಂತಹ ಕರಿಂಬುವರ್ಷ ಕವಾಗಿ ಆ ದೃಷ್ಟಿ
ಯಿಂದ ಏಕಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ
ಹೆಸರಿನ್ನಿಡುವುದು ನೂಕ್ತ, ಆದ್ದರಿಂದ ಏಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.
ಈ ದಿವಸ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ
ಯಾಲ್ಲಿ. ತಾತ್ಯಕವಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಕವಂತಹ
ಹೆಸರಿಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ, ನಾಯ ದೃಷ್ಟಿ
ಯಿಂದ ಏರಡು ಕೋಟಿ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಬಹುದುತ್ವದ
ಒನರಿಗೆ ನಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ
ಹೆಸರಿನ್ನಿಡುವುದು ನೂಕ್ತ ವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಪಯ ಯಾವ
ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸೇರಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕೇಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬಿದೆ
ಭಾರತ ನಕಾರರದ ಕೃತ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಬಹು
ಮಾದಿ ಕನ್ನಡಿಗರೆನ್ನಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೀಗೆ
ಹೆಸರನ್ನು ಬಡಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗು
ವದರಲ್ಲಿ ನಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾತ್ರ
ದೊಡ್ಡ ಮೇಂಟೆಯವರು ನಿರ್ಜಯವನ್ನು ತಂದಿರುವ
ಸಮಯ ನಾಕ್ಕುವಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಬಂದು ಹೇಳಬಂದು,

ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಇವು ಹಾಗೆ ಕಾಣಬಹುದು. ನಿತ್ಯಾಳಂಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ, ಉದಾತ್ಮ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಅಂತವನ್ನು ವಿಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಕಣಾರಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ದುಪುದು ನೊಕ್ಕಿದೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಪುಸ್ತಕಾರಿನನ್ನಿಂದ ವರು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಷ್ಟಿರಬಹುದು. ನರಿಯಾಗಿ ನಡ್ವಾವನೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ವಾಡಿದ ಪಕ್ಷದ್ದ್ವಾಗಿ ಈ ತಂದ್ರಿವ ಲರಾವಿಗೆ ಸಮಯ ನೊಕ್ಕಿದೆ, ಈ ದಿವಸ ಖಾನಗಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಗಳಿದಿವಸ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಲರಾವನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸಲು ನಿಯಮಗಳ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಥವಿಕ ಸಮಯಕ್ಕೆ, ದುಷ್ಪಾಲ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಾಂತಾದುವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೋ ಕಾರಿ ಕಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಈ ಲರಾವನ್ನು ಈಗ ತಂದ್ರಿವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಂತು ದೊಡ್ಡ ಹೇಳಿಯಿರುವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಕೊಟೆ ಜನರಿಂದ ಕಂಡಿದ ಈ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಕಣಾರಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯಲು ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಸವರೂ ಒಷ್ಟಿರ್ಕಿಂದು ನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ಪಾರ್ಥಿನಿ ಹೇಳುವಂದಿಂದ ಅಂತಹ ಕರೆ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆಸಬೇಕಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[*Sri Laxman Balaji Birje spoke in Marathi. His speech appears in the Appendix number to this volume.*]

ಶ್ರೀ ಐ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೆಪ್ಪಿ (ಕುಂದಾಪುರ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪರಾಮಾನು ಕಾರಿತು ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರ ಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರೆಯಿಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ಏವಾದವಾಗುವಾಗ ಇದು ಉತ್ತರ ಜ್ಞಾನಿಕ ಪರಿಗಳು, ಹಳೆಯ ಟೆಪ್ಪಿನಾರಿನ ಪರಿಗಳು ಹಾಕಿ ರತ್ನಕ್ಷಬಂದು ಏವಾದ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆಯೇ ಹೋರತು ಬೆಲೆಯಾವಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಈ ಏವಾದದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ತ್ವರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣ ಬೇದ; ನಮಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿಲುಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಕಾರಣ ಇಂತ್ರಿ ಇದು ನಮ್ಮ ಜನ, ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ, ತಮಿಳರು, ಅಂಥರ ಮಧ್ಯ ಸೆರಿ, ಕಿಂಪ್ಪ ಗುಂಡಪ್ಪ ಮಧ್ಯ ಮೇಳಿ ಸಹಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾಗೆ ನಾವು ತೆಟ್ಟಿ ಆಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಿಂಪ್ಪಿ ವಾಗಿ, ಬಹು ನಿಕ್ಯಷ್ಟ ವಾಗಿ ನೋಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂದು ಲಿಯಂಡೆ ಅವರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

నూనెవియో ఇప్పటిలే గొత్తాగువడది. ఈ వాక్యము మందువచినువ మంచి ఈ ఏకీకరణకు, ఒకుండా కన్నడ రాజువాగాలకు కారణహేచే నేడు నావు ప్రథమవాగి సోదువుచు ముఖ్య వాదుచు. కిడె, జిత్తర్యల్లు కాబివ కాగే, నన్న జిల్లేయాద దళ్ళిన కన్నడ జిల్లే వుదరాను రాజుద తుగ్గటుదయల్లిక్కట. ఉందిన మాదాను రాజు దళ్ళి కన్నడ మాతనాదువ ప్రదేశ ఎందరే అపు దళ్ళిన కన్నడ మాక్కు బుక్కారి జిల్లేగళ్ళ. బుక్కారి మ్యునాలిగే సీరిదిగంతర దళ్ళిన కన్నడ జిల్లేమాత్ర కాగే మాదానుస్త లుఖుయితు. ఆడుతియు మాడ్ నోదిపరే, ఏచ్చేయి మాటల నోదిదిరే, కేగే యాపుడనే నోదిదానూ ఇద్ది కందూ నూనెదళ్ల మాదరాను రాజు యాపువకోస్త కిందిల్ల. ఇదు ఎల్లరూ ఒప్పతక్క మాతు. ఆదరూ కొడ దళ్ళిన కన్నడ జిల్లేయ జనర్సు కెలాపిక ఏకీకరణకేషిప్పి, ఉందు రాజువాగబేకు, కన్నడ భాషే అదువ జనర్సులు ఒకుండా రాజుకై స్టేర్కోల్సు బేసింబి శాతేగే కారణ వేనితు? నావు నరియాగి ఏశారవాడి నోదిదిరే దళ్ళిన కన్నడ జిల్లేగల్లి కన్నడ మాతనాడతక్క జనిఖిషచ కడిమే. నమ్మి దళ్ళిన కన్నడ జిల్లేయ పెరిస్టిక్ ఇల్లను జనకే గోత్తిర

(ಶ್ರೀ ಐ. ಶ್ರೀನಿವಾಸದೇಟ್ಟಿ)

కరణదల్ల భాగవతిసిద్ధారే. అనేక ప్రముఖ వ్యక్తిగులు ఇవత్తిన దివస అదికారాదల్లరువడున్న నామ నోదుతూ ఇదైపే. హండె కనాటిక ఏశీకరణవాగబేసేందు దుధిదు ఆగ కనాటిక ఏశీకరణవాగిరువాగ ఈ రితి వ్యతాక్ష కాణబూరదు, నమ్మిల్ల కనాటిక ఏశీకరణ నస్తి హిందమేలే ఆగలే ఎందు హోరాట నడిసిద్ధ వ్యక్తిగులు ఇధారే ఎందు కేలిందైనే. అదు హేగాదరూ ఇరులి, కనాటిక ఏశీకరణ వాయితు, కనాటిక రాజువాయితు. నాశ్చ మేఘశారినపరు నిష్పత్తి హోరిగినపరు ఎంబి ఉచాతు ఇన్ను బరబారు.

“ మైనాలు ” ఎన్న తక్క విషయాలల్ల అనేక మాన్య సద్వయాలు ఉగ వాతనాదిచూరే. ఇదు వ్యవహారిక ప్రత్యే; కషితి, సాహిత్య ఇద్దిక సంబంధిల్ల, ఆగ కవిత, సాహిత్యాన అగత్య వూ జల్ల. ఒందు దేశద సేనరు బరువాగ అ దేశద ప్రేమ, ఆ రాజ్యద ప్రేమ బరబీకు. కన్నడ దేశవాగబేకిందు నావెల్లరూ హోల్రాటమాడి దేవే. ఈ మధ్యకూలదల్ల ఈ పార్శ్వంతరజనే యాగి ‘మైనాలు ’ ఎందు హనిరిష్ట రు. మైనాలు ఇరబేకిందు హేళ్వావ జనర ప్యాల్ సమగ్రే యావ తరఫదలూ, యారల్లూ ద్వేషవానాయి జల్ల. మైనాలుసివరు ఎందరే ఫను కాజుత్తదే? మైనాలుగి సేరిదవరు ఎందాగుత్తదే. అదే రీతి కొడినివరు ఎందరే కొడిగి సేరిదవరు ఎందు శోల్రినత్తదే అష్టి. ఇదు ఉగ ఒందు సంకుషితాప్పియల్ల ఇదే. ఇన్ను ముందూ సక కనాటిక ఎందు హేళ్వాద మాత్రక్కే మైనాలిన పరిగి అవర భాగద అభిమాన ఎల్లూ హోగ్వావు దిల్ల. అదే రీతి దళ్ళిన కన్నడదవరాద నాట్పా కన్నడదవరే, నమ్మి భాగదే మేలిన అభిమాన ఎల్లూ హోగ్వావుదిల్ల. ఆ అభిమాన బండే బరు త్తదే, అదు ఇరబహుదు. సాధ్యిమాన ఎల్లిగూ ఇరబహుదు. నమ్మి దేశ, నమ్మి రాజు, కణ్ణాట షక రాజ్యచెందు హోరాటమాడి దేవే. నాను నమ్మి హళీయ మైనాలిన మిత్రర కత్తిర కేళి కొళ్ళత్తేనే; ఈ రీతి సంకుషిత భావనే వాడబారదు, నావెల్లరూ ఒందే కుటుంబద వరు. ఈ మైనాలు నమ్మిదు, ఇన్ను ముందే యిం చేసునాలు ఎందే హనిరిచేకు ఫను చ భావనే ఇరకూడదు. ఆ విషయాలల్ల ఏకాల దృష్టియింద చిఫ్టిసి, యోడనే పూడి, ఈ రాజ్యక్క కణ్ణాటిక రాజుపెందు హనిరిచేక్కు ఎందు కేళికొంపు నన్న భాజించను, వుగిను త్తేనే.

*^{ಶ್ರೀ} ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನೆ ಬಹಪ್ಪ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ
ನಗರ)....ಸಾಮ್ಯಾಯಿ, ಈ ನಿಷ್ಠಾಯಿದ ಹೇಳಿ ನಾನು
ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆಲ್ಲಾಗು.
ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಹೇಳಿ
ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು
ನೋಡಿ ತಂಬಿ ವಿಘಾದವಾಗಿ ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತೆ.
ಆ ಹೊನ ಸಂಸಾರ ಸಾಫ ಪನೆಯಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸ
ಗಳು ಮಾತ್ರವಾಯಿತು. ಅಗ್ನಿ ಬಹಳ ಸಂಕೀರ್ಣ
ದಿಂದ ನಾನಾಭಾಗದ ಜನಗಳು ಈ ಒಂದು ದೇಶ
ವನ್ನು ಪುನರ್ರಚನೆಮಾಡಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ
ವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಧಿಸಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ

ನಮ್ಮ ನಂತರ ಲೀಲಾಬಾಲವಾಗಿ ಎಡುಗೊ ಸಿಕ್ಕು ವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಶಯವನ್ನು ಕೂಡು ಕೊಂಡು ಕಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಹೇಳನ ರಾಜ್ಯಸಾಧ್ಯ ಪನೆಯಾಗುವದರ ಮುನ್ನ ಮೈಸೂರು ನಂತರಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಹೇಳನ ರಾಜ್ಯ ವಾಗ್ದೇನ್ನು ಪರಿಪರು ಕಲಪರು, ಅಗಕೂಡು ಎನ್ನ ಪರಿಪರು ಕೆಲವರು ಬಹಳ ಉದ್ದೇಶ ಪರಿಪರಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಕೇಳಿ ದ್ವೀನೆ, ಕಾವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಹೊನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೇರಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರಾಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮಂತ್ರಾಲ್ಯಾ ಎಲ್ಲರೂ ಕಂಡ ಒಂದು ಉತ್ತರಾಧಿಕಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ನೆಂತೆನ್ನೂ ರೂಢಿಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಂತಿಗಳು ನೆಲೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯೋನ್ನು ಖಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಕ ಕೆಲವ ಪರಿಶಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ನಿರ್ತಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಯಗೆ ನಮ್ಮೀಲ್ಲಿರ ಶಕ್ತಿ, ನಾಮಧ್ಯ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕಂಡ ಹರಿಯಬೇಕು. ಈ ನಂದಭರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮಾನಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಷಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ರೂತಾಧಿಕರಿತಾಗಿ ದೇಶದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿತಕ್ಕ ನನ್ನ ಪ್ರೇರಣಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೌಪ್ಯ ಇಳ್ಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಕಲರ ನಹಕಾರವೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ನಹಕಾರ ನಾಲಾದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗರೂ, ಎಲ್ಲ ತರಹ ರಾಜಕೀಯ ಫೋರ್ಮಿಂಗ್‌ಗಳಿರತಕ್ಕ ಜನರೂ ಸೇರಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೀಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಿನ್ನ ತೆಗಳನ್ನು ಬಿದಿಗಳ್ಟು ಕಾರ್ಯೋನ್ನು ಖಾರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ಉತ್ತರಾಧಿಕಂದ ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಜರ್ಜೆಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಧಾವಿದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪಾಣಿ ದೊಡ್ಡ ಮೇಲಿಂದ ಪರಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದುನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾಂಬ ಅನಿದಿವಾಗಿದೆ. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕಣಾರ್ಚಿಕದ ಮಾಹತ್ಮೆಯೇನು ಎಂದು ಹೇಳಿಸಾಗಿ ಬಹಳ ಹಂಡಿಸಿದೆ ಬಾಳ್ಳಿ ಪರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮನ್ನಿಗೆ ನ್ಯಾಲ್ ಉತ್ತರಾಧಿಕಂತು. ಅದರ ಮಾತು ಅವರವರ ಧಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತ ಇರುವುದನ್ನು ನೊಡಿ, ಅದು ನರಿ ಇರಲಿ, ನರಿ ಇಲ್ಲಿರಲಿ, ನಾವು ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮೀಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾಮರಸ್ತೇ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅನು ಮಾನ ಹುಟ್ಟಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ನಾನು ಒಂದು ವಿಸಯ ಮನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿದುತ್ತೀನೆ. ಈಗ ಹೇಳಿಸಿರು ಬಿದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಅಂದ ಮಾಪಾ ಪ್ರಮಾದವಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಈ ನಭೆ ತೀವ್ರಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಹೆಸರೇ ಅಗ ಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಂಥ ಹೆಸರೇ ಅಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪಾರ್ಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ಕಾನೂನಿನ ಹದಿಮೂರಿನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿತವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ:

" 13. Saving powers of State Governments.—Nothing in the foregoing provisions of this part shall be deemed to affect the power of a State Government to alter after the appointed day the name, extent and boundaries of any district or division in the State."

ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಳ ಪಾರಾಂತದಲ್ಲಿರತಕ್ತ ತಾಲ್ಲೂಕನ ಹೆಸರು ಅಥವ ಬೇಂದರಿಗಳನ್ನು ಬಿದೆ ಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ತ ನಂಬಿಂದಿಸಿದ್ದು. ನಾವೆಲ್ಲ ನೇರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಹೆಸರನ್ನು ಇದಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳಃ ಪಾಲ್ರಮೆಂಟ್ ಅರೀತಿ ನೊಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇನ್ಸ್ಯಾರ ವಾಗಿ ಇಂಜ್ನಿಯಂದು ಬಂತಾಯ—ಬಂದು ಕಚೆ ಆಗ ಬೇಕು ಎಂದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಚೆ ಬೇಡಪಂದು—ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಹೆಸರಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಲ್ಲಿರ ಅಭಿಪೂರ್ಯವೂ ಏಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವಾಗಿ, ಇದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆ ಎಲ್ಲಿರ ಹಿತಡ್ವಿಪ್ಪಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಬೇಳೆಯಾದು. ಈ ಸವಾರನ ಭಾವನೆ ಮನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದದೆ penny wise pound foolish ಎನ್ನು ವಂತೆ ಕಾಲಾಜೆಗಳನ್ನೂ ಕಾನುಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಅಣೆ, ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಬದತಕ್ಕದ್ದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಬೃಹದಾಖಾರವಾಗಿ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಹೆಸರಿಗೇನ್ನೇನ್ನರವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾಹತ್ಮೆ ಮನ್ನು ಕೊಟ್ಟು. ಅದನ್ನು ಇಪ್ಪು ದೊಡ್ಡದಾದ ವಿಷಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೆಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಲ ಪಾರಾಂತನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀನೆ. ಈಗ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಪಾರಾಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗಳ ದಣ್ಣಾ ಕಾನೂನಿನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನರಿಯೇ ಅಥವ ತಪ್ಪೀ ಅಭಾಗೇ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಬೇಡವನ್ನು ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅವರು ಆಗ 'ಮೈಸೂರು' ಎನ್ನು ವ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಇನ್ಸ್ಯಾರ 'ಮೈಸೂರುರು' ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು, 'ಕಣಾರ್ಚಿಕ' ಎಂದು ಏಕ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಬಹಳ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ States Reorganisation Act ಮಾಡುವಾಗ ಪಾಲ್ರಮೆಂಟ್ ಪದ ಸ್ವರ ಅಭಿಪೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್ಯಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಬಂದು ವೇಳ ಆಗ ಅನೇಕ ಮಾಹಿತೀಯರು 'ಮೈಸೂರು' ಎಂದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ 'ಕಣಾರ್ಚಿಕ' ಎಂದು ಅವರು ಮಾಡಿಟಿದ್ದರೆ ಆಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಬಪ್ಪುಪ್ಪಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿನ್ಯೋ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ವೇತನ್ಯೇರು ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಹೆಸರು ಅಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೊಕ್ಕತೆದು ಪಾಲ್ರಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ಅಭಿಪೂರ್ಯಪಟ್ಟು ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಅಗತ್ಯ, ಕೆಲವೇದವನಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಮ್ಮ ಮಾನಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಳಾತ್ಮಿದೆ. ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಮನ್ನಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥಾಗಿದೆ. ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಿ ಕೊಟ್ಟುಬೊಂದಿಸುವುದು ಮಾನೋಭಾವ ಸದಸ್ಯರ್ಲಿ ರಲ್ಯಾಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾಗ ಅದು ತನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಕ್ಕೆ ತಾನ್ಯೇ ಅಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಯಾವಾಗ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವೆದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಕಾಲವನ್ನು ಕಾಯಿಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಕಾಲವನ್ನು ಕಾದು ನಮಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನರು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಬುರುವಂತೆ ಬಲುಮೆಲುಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟ ಹಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ ಹರಣಗೆ ಹೇಳಿವೆದಾದರೆ, ಪಾರಾಂತಗಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗಳಿಂದ ಯಾಗಬಾಗಿ ವಿಧಿತವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನು ಎರಡು ನಿಷಿಪ ಅವಕಾಶಪಡಿದೆ ಅಪ್ಪೇರಿ ತಾವು ಮುಗಿಸಿದಿ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I will finish in a few minutes.

Mr. SPEAKER.—Only two minutes.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Speaker is so meticulous, I will finish.

Mr. SPEAKER.—I have to accommodate all the members.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am prepared to close immediately the bell rings.

Mr. SPEAKER.—I am going to give you two minutes.

Sri T. MARIAPPA (Minister for Finance).—When shall we rise, Sir?

Mr. SPEAKER.—We shall sit a little longer.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಾಸಪ್ಪ.—ಮಂದರಾಷಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಎಂದು ಮಾಡರೇಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ವಿದೆ. ಅದರೂ ಅಲ್ಲಿ 'ಮಂದರಾಷಿ' ಎಂಬೇ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೋಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದ ಭಾಗಗಳು, ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಭಾಗಗಳು, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ಸೌರಾಪ್ತಿ, ಮತ್ತು ಕಚ್ಚಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿವೆ. ಇಡಕ್ಕೆ ಬೋಂಬಾಯಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿರು. ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಭಾರತದ ಭಾಗಗಳು, ಭೂಪಾಲ್ ಸ್ಪೇಕ್, ಮತ್ತು ಏಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಅಡಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಪ್ರಬಂಧದ ಹೆಸರನೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಾಜಾನಾಥನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ರಾಜಾನಾಥನ್ನಿಂದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ಅಜ್ಯೋತಿ, ಬೋಂಬಾಯಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಆಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಇಗ್ಗೆ ಮೈನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಸರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನಾ ಬೋಂಬಾಯಿನ ರಾಜಾನಾಥಗಲೇ, ರಾಜಾನಾಥನದ ರಾಜಾಗಲೇ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದರೂ ಭಾರತಕ್ಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಅಂತಹ ನಾಧುವಲ್ಲ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿನೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭರದಿಂದ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ನಾವೇಶದಲ್ಲಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳನ್ನು ಕರಿಣವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ನಾವೇಶದಲ್ಲಿನ್ನರಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹುದರು, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿ ನಾಮಧರ್ಮಗಳನ್ನಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಗಮನವನ್ನಿಂದ ಆ ಜೀವಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವೆದರ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರಾನಂತರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಸೂಕ್ತತಾನೂಕ್ತತೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸ್ನಾವೇಶ, ಮತ್ತು ಕಾಲ ಘಟನೆ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜನಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಈ ನಾಧುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾನ್ಯಾಧಿಕಾರ ಯವು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಇಲ್ಲವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸ್ನಾವೇಶಕ್ಕೊಂಡೆ ಸ್ವರ ಕಾದು, ಇಂದು ಸಮ್ಮು ಮುಂದೆ ಇರುವ

ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಪಸುತ್ತೆಗೆದೊಂದು, ಕಾಲಬಂದಾಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತತಾನೂಕ್ತತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉದ್ದೇಶ ಯಾದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ಯ.

6 P.M.

*ದಾ॥ ಸರದಾರ್ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್ (ಬಿಬಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೈಟಿಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ರಾರಾವಕ್ಕೆ ಅನು ಕೂಲವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ನಾನು ನಿತಿದ್ದೇನೇ. ಈ ರಾರಾವಿನ ಮೇಲೆ 10 ಅಧಿಕಾರ 15 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ಲಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಯದೆ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನನಗೆ ಅರ್ಥಗಂಜೆ ಯಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಬೇಕಾಗುವುದು. ಹರಿದು ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಪಟ್ಟಿ ಗೂಡಿಸಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಫೆಗ್ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ರಾಜ್ಯ ಅಗಿದುರೂ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಮೈನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯ ಜನರು ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ತಂಬಾ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿ ದೂರೆ. ಅಡಕ್ಕಾ ನೂರಾಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚೆ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಅಂತರ್ವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗಿದ್ದರೆ. ಮೈನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಡರ, ಇಪ್ಪು ಸುಲ್ಲಾನ ಪೂರ್ವದಲಾದ ಏರಿರು ಆಗಿಕೊಂಡರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ಚಿಕದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿರು ಮನ್ಮಂಜು ನಂಧ ಏರಿರಮಣಿಯರು ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಉದ್ದಾರ ಕಾಗ್ಗಿ ವಾಡಿದ ಹೆಲ್ಲರಾಷದಲ್ಲಿ ಬೇಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಿತ್ತಿರ್ ಹೆನ್ಮಂಜು ನಂಧ ಏರಿರಮಣಿಯರು ಉದ್ದಾರ ನಿದ ಈ ಬೆನ್ನಡ ಹೆಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರು ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾರ್ತಾಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ದೇಶಪ್ರೇಮಿ ಇಟ್ಟು ಗಿಟ್ಟಿಲಾಗಿ ತಾಂಬಿ ತುಳುಕತ್ತಿರುವಾಗ ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ಒಂದುಗಳಿಸಿ ಇಟ್ಟರೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಲು ಅತಂಕ ಉಂಟಾಗುವ ಪದಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿರು ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ಹರಿದು ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟಿರು. ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಒಂದು ಉಜ್ಜ್ವಲ ಇತಿಹಾಸ ಇದೆ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ವಿಶೇಷ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದ್ವಿಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ದ್ವಿಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದುಗಳಿಡಿದ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇರಬೇಕಾದೆ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬದಲು ಓವಾದರೂ ಒಂದು ಹೆಸರು ಇರಲು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಭಾರತ ಮಾತಾಕ್ಕೆ ಜೈತ್ರೀ, ಕನಾರ್ಚಿಕ ಮಾತಾಕ್ಕೆ ಜೈತ್ರೀ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಹೇಳಿರು ಮತ್ತು ವಾಪಸಿಸಿಕೊಂಡ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಸ್ತರಾಚನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಾಲರ್ ಬೆಂಂಡಿ ಸಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ನಮ್ಮು ನಾಡಿಗೆ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಾಪಸಿಸಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟ ಬೇಕಿಂದು ಸೂಚಿಸಿರಾಗಿತ್ತೋ ಅದೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಕಾರಣಾತ್ಮಕರದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಸರು ಅವೇತ್ತಿ ಇಡಲಾಯಿತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಾಭಿಪೂರ್ಯ ದಂತ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಬಹು ರಾಜ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕನಾರ್ಚಿಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

పేరునూరు ఎంబి కెనరే ఇరలి మతోస్తందు కెనరు
బేడ ఎందు కేళ్లావుదు నాయవాదుదల్లి.

Sri N. RACHIAH.—The Hon'ble Member says that he cannot regard the decision of the Parliament. He is not in order to say so. Everybody has to regard the legislation passed by the Parliament.

⁴ Mr. S P E A K E R.—The Hon'ble Member was in a hurry to put his points of view and I do not think he meant any disrespect to the Parliament. If he meant any disrespect to the Parliament I think action has to be taken against him since decisions of Parliament are binding on us. If he says that the decisions of Parliament are not final, that is a different matter.

Sri F. X. DENIS PINTO (Kaup).—On a matter of information, Sir. My Hon'ble friend on Saturday has shown preference to Mysore by wearing Mysore turban and shawl (*Laughter*).

ದಾ॥ ಬಿ. ಕೆ. ಸರಪಾರ್ ನಾಗಾರ್.—ನಾನು
ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಿದಂ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾರಣ
ದಿಂದಲೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನಸ್ಯ ನದನ್ಯರು
ಯಾರೂ ಅ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾನು
ಒಟ್ಟಿ ನ್ಯಾತಂತ್ರ ಹಿಂದೊನಾಥನದ ಪ್ರಜೆ,
ಕಣಾರ್ಚಿಕದ ವಿರುಮಾಕಳೆ, ಕಣಾರ್ಚಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರದ
ಪ್ರಜೆ, ಏಧಾನ ನಭೀಯ ನದನ್ಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತ ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂಬದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಜೆಯೊಂದು ಹೇಳಬೇಕಿ.

ଦା॥ ନରଦାର ବି. କେ. ନାଗୁର୍.—ନାନୁ
ଭାରତଦ ପ୍ରେସ୍ ଏବଂବୁଦୁ ନିଜ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.
ನಿಮ್ಮ ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾರಾಜು, ಭಾರತ ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳು
ನಿಂದು ಹೇಳಿ

ಡಾ॥ ನರದಾರ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೇಶ್ವರ್.—ಈ ವಿಚಾರ ದ್ವಿಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಾವಕಾಶವನು ಕಸಿದು ತೋಂಡರು. ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು; ಏರಡು ಕೊಟ್ಟಿ ಜನಗಳು ಓಂದಾಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬಿರೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕ ಪೈಲೀತ್ತಾಹ ಏಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಮಾತಿನ ಬಿದರಾಬಜಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಅಂತಹ ಅವಶ್ಯಕ ವೇಸು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದು ದ್ವಿಲ್ಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ ಮುಂತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸೀಜಲಿಂಗಪ್ರಸಾದವರು ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಹೆನರನ್ನೇ ಇದುವ ಶ್ರಯತ್ವವನ್ನು ವಂಚಿಸ್ಯೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ

ಬಹುತ್ವಾಗ್ರಹಿತಿತ್ತು. ಕಣ್ಣಾರ್ಥಿಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದು 1956ನೇಯ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನವಯೋರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಿಧಾಯಿಕ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕ್ರೈಸ್ತಿಕ್ ಆಖಿಕ ಏರ ಇತ್ಯಾರ್ಥವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥ ನಾಜ್ಞಾ ಹೊರಾಕೂಡ ಗುಲ್ಫ್‌ಗ್ರಂಥ ಪರಿಪೂರ್ವಿತ್ತಾಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊರಾಕಿದ್ದೇವೆ. ನಾಾಂತರ ಪರಿಪೂರ್ವಿತ್ತಾನ ಅಧಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾಗೀ, ಕಣ್ಣಾರ್ಥಿಕ ರಾಜ್ಯವಿಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಬರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾಕಟ್ಟು ಕಾಗಿದ ಪತ್ರಗಳ ಅಧಾರವನ್ನು ನಾನು ತೋರಿಸಬಲ್ಲೇ, ಕಣ್ಣಾರ್ಥಿಕ ಪರಿಪೂರ್ವಿತ್ತಾಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾರ್ಥಿಕ ಏಕೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಾರಾದಿದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಂಗವು ನವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಈ ನಿಜಯುದ್ಧ ಮಾತ್ರ ಉದ್ದೇಶ, ಕಣ್ಣಾರ್ಥಿಕ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮೆಗ್ನೋರ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿನ್ನು ದುವುದು. ಅದರೆ ನನಗೆ ಬಂದು ಕಡೆ ಹಕ್ಕುಗೊಳಿಷ್ಟೇ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಂತೋಷಪೂರಿಕಾಗುತ್ತದೆ. 1953ನೇ ಇನ್ನೊಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾರ್ಥಿಕ ಏಕೀಕರಣ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗ ನಾನೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಿವ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದ, ಕೇವಲ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿಸಿದೆ, ದೊಡ್ಡವಿಟ್ಟು ಉನ್ನತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಏಕಾರ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದೆವು; ಅದರೆ ಮೆಗ್ನೋರ್ ನಿರಿಸಬಾಗು ಬಹುತ್ವಾಗ್ರಹಿತಾದ್ದರ್ಶಿ, ಮಾಡರೀ ಮೆಗ್ನೋರ್ ಎಂದು ಬಾಧ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದ್ದ, ಅವರನ್ನು ನೊಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ವಿದ್ಯುವಂತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡರೀ ಮೆಗ್ನೋರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ನೇಹಬೇಕೆಂದು ಉತ್ತರ ಕಣ್ಣಾರ್ಥಿಕದವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೆಗ್ನೋರಿನಿಸಬಾಗ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವವಿದೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮೆಗ್ನೋರ್ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಇತ್ತು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮೆ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ
ಅಧಕ್ಷರೇ, ಕರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ನಾಡು
ಇಂದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲಿತಕ್ಕ ಸೇರಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 50-
60 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಿ
ದಾರೆ. ಅವರ ಕಷ್ಟದ ದೇಸೆಯಿಂದಲೇ ನಾವು ಇಂದು
ಅಂದಿಂದ ಕಣ್ಣಾರ್ಟಕವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ
ಒಂದುಗೂಡಿರುವ ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ಕಣ್ಣಾರ್ಟಕವೆಂದು
ಕರೆಯಲು ಏಣನ್ನೇಪ್ಪಣಿಕ್ಕೇಕೆ, ಅಡ್ಡಿ ಉತ್ತಂಕಗಳಿಕೆ
ಎಂಬುದೇ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದು. ಅಂದುರನ್ನು
ಅಂಧರೆಂದು ಕರೆಯುವುದು, ತಮಿಳರನ್ನು ತಮಿಳ
ರೆಂದು ಕರೆಯುವಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕಣ್ಣಾರ್ಟಕ
ದೆರೂ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ನಾಯಿವೆಂದ ಮೇಲೆ
ಕಣ್ಣಾರ್ಟಕದವರಾದ ನಾವು ಕಣ್ಣಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯ
ಎಂದು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿನಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕ ಹಿಂದು
ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀವೋ ನನಗಂತಾ ಅಧರ
ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ವೇಗನೂರಿನವರ ಜೊತೆಗೆ
ಕಣ್ಣಾರ್ಟಕದವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಮಂಗಳೂರಿನವರು
ಸೇರಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಡಿಗಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಉತ್ತರ
ಕಣ್ಣಾರ್ಟಕದವರಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಡರಾಬಾದಿನವರು
ಇದ್ದಾರೆ. ಮದ್ದಾಸೀನ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ.
ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ವೇಗನೂರು ಎಂದು ಎನ್ನಬೇಕು,
ಕಣ್ಣಾರ್ಟಕವೆಂದು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ಅಪ್ಪಿ
ನಮುಂಜಪವಾದುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ “ ಏನು ನ್ಯಾಯಿ,
ಜೆನ್ನಾಗಿದಿಲ್ಲಾ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, “ ಯಾರು
ಅಪ್ಪಾ ಚರ್ಲೋ ಇದ್ದಿಲ್ಲಾ ” ಎನ್ನ ಬೇದಿರಿ ಎಂದು
ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ! ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕೆ

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮೆ) ಏಲರ್ಲೂ ಕಣಾರ್ಟಿಕವೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ವಾಣಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಕಣಾರ್ಟಿಕ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಬಹಳ ಸಣ್ಣಿಂದಿದ್ದು. ಸರಸಂದಿದ್ದ ಇರ್ಲೋಣ ವೆಂದು ಬಂದ ಕನ್ಡಿಗಳಿಗೆ ವಿರಸಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯದ ಕೆಳಳಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಣಾರ್ಟಿಕದವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ಪಂಡಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೆವಿಗಳು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಕೂಡ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಣಾರ್ಟಿಕ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಾಗುವುದು, ಸಂಕೇರೆಚ್ಚೆ ವಾದುತ್ತಾಗುವುದು—ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥ ವಾಗುತ್ತಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಸೆಂಸ್ಕೂತಿ, ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಮ್ಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಎಂಬ ಒಳೆದು ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋಗಬಾರದು. ಕಣಾರ್ಟಿಕವೆಂದು ಹೆಸರಿಡುವವರೆ ಸಮೀಜನವಾದು. ಇದನ್ನು ದೂರದ್ವಾಷಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತ ವಿಕಾರಶೀಲತೆಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶನಬೇಕೇ ಹೊರತೆ ಸಂಪುಟತಾವಾಗಿ ಯೋಜಿಸಬಾರದು. ಬಂದು ವೇళೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, “ನರಕಕ್ಕಿಳಿಸಿ, ನಾಗೆ ಸೀನ್ಸ್, ಬಾಯೋಲಾಸ್ಟಿಕ್ಸಿಲ್ಸ್, ಮುಲಗ್ ಲ್ ಕನ್ ಡ ರಾಜ್ಯಾಂ ತೀನಿ, ನನ್ನ ಮಾನಸ್ ನೀ ಕಾಣ್” ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತ್ತು! ಪ್ರಾಯಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅನಂಬ್ಯಾತ ಕನ್ಡಿಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯೆಯಂತೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಣಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರಿಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಒಷ್ಟಕ್ಕಾರೆಂದು ನಂಬಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯನ್ನು ತಂಡ ನನ್ನ ಮಾನಸ್ ನದನ್ಯ ಸೋದರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದನ್ನು ಸಂಕೇರೆಪಡಿದ ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮುರಿಯಪ್ಪ) — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಯಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಕಾರಗಳು ಬಹಳ ವಾಗಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ನಭೀಯು ನಾಯಿಂಕಾಲ ಅರುಫಂಟಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ವಿಪ್ಪು ಹೊತ್ತು ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬುದು ನಾಗೆ ತಿಳಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸಭೀಯನ್ನು 6-30 ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸಲು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. Let us rise at least at 6-30 P.M. Is it your intention that we should conclude the debate today?

Mr. SPEAKER.—I want to give as much chance to members as possible. It is not going to be concluded today but will be talked out.

Sri T. MARIAPPA.—We have several engagements to fulfil. So, let us rise at least at 6-30 P.M.

Sri Kadidal MANJAPPA (Sringeri).— I agree with Sri Mariappa. We may sit up to 6-30 P.M. We were under the impression that the House will sit up to 6 P.M.

Mr. SPEAKER.—This is one of the important resolutions and so I want to give as much chance to Hon'ble

Members as possible. If the Treasury Benches want to go, they may go because the resolution will be talked out and no decision will be taken. Now, I desire to reduce the time to 5 minutes.

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palayam).—The discussion on this resolution may be carried over to some other non-official day and we may be given chances.

Mr. SPEAKER.—That cannot be done.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Is it the intention of the Mover that the Resolution should be talked over? We are guided by the Mover's intention in this matter.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಸಭೀಯ ಮುಂದೆ ಜರ್ನಿಸ್ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಡೊಂದು ಮಹತ್ವರ ವಾದಂಥ ಗೊತ್ತುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೂಬಿದ್ದ ಈಗೆ ಸಭೀಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಮಾನ್ಯ ನೂಕರು ಇದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಲೆಂಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜರ್ನಿಸ್ ನಡೆಸಿ ಆಗಿ ಬಂದು ತೀವ್ರಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಂತರ ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೀಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದ ಬಹಳ ಜೆನಾಗ್ಲಿಟ್-ನೊಕ್ಟ್ ವಾಗಿ ತೆಂದು ನಾಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿನೋಡ ಅಂಥ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಯದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೇದಲ ಬಂದು ಹೆನರು ಬದಲಾವಣೆ ವಿಕಾರಿಸ್ತು ಈ ಸಭೀಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಘಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನು ಬಂದಿಸುವ ವಿಕಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಬಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಜರ್ನಿಸ್ ತರುವದರಲ್ಲಿ ಬಂದು ವ್ಯತಾಯನಿಸಿ. ಒಂದುವೇళೆ ಇಂಥ ಬಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೇನಾದರೂ ತಂದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅರ್ಥಿತ ಪಕ್ಷದವರು ನಾವು ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಬುವಾಗಿ ಬಂದು ಸಂಕೇರೆಕ್ಕಾದರೂ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾದ್ದಿನ ವ್ಯೇಹಾರ ವಿತ್ತ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ನಾಕ ಅವರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ದುರದ್ವಪ್ಪ ಮತ್ತು ಹೀಗೆಕ್ಕೆ ಅವರು ಇಡನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಅರ್ಥವೇ ನಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಾದರೂ ಬಂದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವಾದಂಥ ವಿಷಯ : ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಆದರೆ ಅಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೀಯಲ್ಲಿ ನಾಮಾರ್ಥ ಮುಕಾಳಿ ಭಾಗದಪ್ಪ ನದನ್ಯರು ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಕ್ತಕರು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ತುತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಧೋರಣೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಈ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯದೆಯಂಬುದೇ ನಾನು

బనప్ప నసరు ‘ పక్కదల్లిరువ రాజునోడి
బాకి రాజుపన్న నోడి ’ ఎందు హేళిదరస.
ఈగ కేరళ రాజువన్న టప్పవంకలు ఎంద
కరయ్యావుపెదల్ల. కేరళ రాజ్య ఎందు ఏకే
హేనరు కొట్టరు ఎన్నవ ప్రత్యే మొదలు
బిరుత దే.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Member yields I wish to point out that I said that these names were prescribed under the States Reorganisation Act and I saw no agitation of this kind elsewhere.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್—ಕೇರಳ ಎಂಬುದು ಜಾರಿತ್ತಿಕೊಂಡ ಹೆನ್ನು; ಎಲ್ಲಾ ಮಲೆಯಾಗಿಗೂ— ಅಂದರೆ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನವರೇ ಆಗಲ ಮಾಲಬಾರಿ ನವವರೇ ಆಗಲ— ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೂಚಕ. ಉದುದು ರಿಂದಲೇ ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕು ತ್ರಿಪಾಂಕೂಲು ಕೊಟ್ಟಿನ್ನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಂಸ್ಕಾರಿ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯವೆಂಬ ಹನರಾಜಿ ದೂರಾಗಿದೆ. ಮಾದ್ವಾಸು ರಾಜ್ಯಕ್ಕು ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ “ದೂರಾವಿದ ಮನಸ್ಸೆತ್ತ ಕಳಗಿಂ” ಎನ್ನು ವಿಕಾಸಿಸಿದೆ. ಅವರು ಈಗಲೂ ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡು ಎಂದು ಇರಿವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ಜ್ಞಾನಭಿರುನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜ್ಞಾನಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಯುತ್ತಿದೆ, ಇಲ್ಲವೇ ದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯವಿಂದಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಆಗ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೊಲಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೋಂಬಾಯಿ ಏಕ ಭಾಷೆಯ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲ ದ್ವಿಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹಂಜಾಬಿಯಿಂದ ಭಾಷೆ ಇದ್ದೆ ಆ ಹಂಜಾಬಿ ಭಾಷೆಗಾಗಿ ಹಂಜಾಬ್ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅರ್ಥಿ ಬಿಂಗಾಳಘನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಿಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯು ರೂಪದರಿಂದ ಬಿಂಗಾಳಾಷಿವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ದರೂ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅಂದ್ದು ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣ ಎಂದು ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವ ಜನರ ಪಾರ್ಶವನ್ನು ಕರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಹೊನ ಪಾರ್ಶವವಾದಾಗ ಅಂದು ವೆಂದೇ ಹೆಸರಾಯಿತು. ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಇಂದ್ರಾಗಿಲೂ ಹಕ್ಕರು ಸೂಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹನರನ್ನು ಇಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸ್ತ್ಯಾನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಭಾಧಾರದಪೇಶೀ ಕನ್ನಾರಾಜಿಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಭಾಷೆಗೆ ಪಾರಾಫಾನ್ಯಾತೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಆಗ ಮುಕ್ಕಾಸೂರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಮಹಿಳಾನುರ ಎನ್ನುವುದು ಮುಕಾರಾಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದು ಜ್ಞಾನಪಕಕ್ಕ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸೋದುವಾಗಿ ಕಣಾರಾಷ್ಟಕ ಎಂಬ ಹನರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರಿತಿಯ ಸೂಚಕಾವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಕನ್ನಾರಾಷ್ಟಕ ಎಂದು ಹನರನ್ನಿಡುವ ಈ ಗೌತ್ತು ವಾಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಅದುದಿಂದ ಶ್ರೀ ದೇವದ್ವೇರಿಯವರ ಗೋತ್ತು ವಾಳಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ವಾಪನ್ನು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳ. ತೆನೆ

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—In the first instance when the resolution was placed before the House, I was one of those who wanted to heartily welcome it with the sole intention that perhaps there would be a sort of reconciliation in this House. But, I now found that my friend Sri Channabasappa raised the question of S. R. Act. It reads like this :

“ Nothing in the foregoing provisions of this part shall be deemed to affect the power of a State Government to alter etc.....”

What follows is more important, Sir—

“.....the name, extent and boundaries of any district or division in the State.”

It does not mean ‘of the State’. If it is ‘of the State’, then, I can understand. My friend Sri Channabasappa was saying ‘in the State’ and it is correct. But, if he wants to change the name ‘of the State’, it is not here. Anything in the State can be altered; not ‘of the State’.

Sri H.M. CHANNABASAPPA.—Sir, I am misquoted. I said it was the Parliament that can enact it.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—I was saying that the wording is ‘in the State’ and not ‘of the State’ and a number of writ petitions also have been filed by several States with regard to this Act. Particularly, this Act was challenged by several States and some of the provisions were negatived.

Next, this a very dangerous proposition before the House. I say this because people in Mysore are fully conscious of the atmosphere that was created at the time when this Act was about to be passed. In the name of peace and non-violence we said, ‘Let us not have that example that happened in Bombay and which they say is even now going on there, but let us have unanimity and let us all join together with our hearts and come to an agreement. We thus came to an agreement that the name ‘Mysore’ be continued. In the name of peace we adopted it. Therefore, I say, this is a very dangerous proposition. If we were to make a mis-

take, I have no hesitation in saying that it will lead to a revolutionary and violent path.

6-30 P.M.

The principle behind the States Reorganisation was this—I think nobody can challenge this—it is more for administrative convenience that the S.R. Act was passed and not so much to bring about any linguistic areas together. Perhaps at one time, the authors of this idea may have been under this misapprehension. But ultimately, when we wanted to create it, it was done—I assert with all the confidence and with all authority that I possess that the whole purpose of the Act was to maintain what is called Indian Unity. Administrative convenience is the basic idea underlying the States Reorganisation. If it was otherwise, why did Kolar or for that matter Bellary was not broken up? Was it because it was a Kannada State? I just put that question. What is the population of that one district? My respectful submission is therefore this. Sir, forgetting all that and accepting States Reorganisation as it is, our approach to the problem is now pure and simple; it is economic and it should be only that. My friend Sri Narasimhan very boldly placed it in this way—calling Mysore Soap as Karnataka Soap does not in anyway take away its intrinsic fragrance or worth. If he was a businessman, he would have known what goodwill is. Today, he must understand how sandal oil is sold in America; how Mysore druggists are popular in America. It is not because of the name only, but there is what is called goodwill attached to that name. But more important than all that is, that we should have a constitutional, economic and progressive approach and our approach should not be one of revolution and violence but one of restricted and reasonable approach. If it is going to be any other approach, I am afraid we may be violating certain principles and it will be not only unconstitutional but we will be treading also on dangerous ground.

There is only one point and I have done. Sir, today there is no doubt a

feeling that Mysore has not been treated properly. For instance, even in the matter of salaries, we have not been able to bring about any measure of uniformity. These are problems we have to thrash out and come to a solution. These are things which will bring about a sort of equality and equilibrium. When we all stand on an equal footing, when we are all placed on an equal status in all matters of common concern, I think we still do not lack the psychological approach to solve this problem. In that view, this resolution is not only premature but also it is a proposition which is going to bring down the status of Mysore. Why I say this is that the problem that it seeks to raise is Karnataka and the name Karnataka Soap instead of Mysore Soap will certainly tend to let down the value of Mysore Soap in the foreign market.

Mr. SPEAKER.—I have been attentively hearing the Hon'ble Member. He must also look into the resolution itself. The object of the resolution is only to change the name of the State and not the name of the Mysore Sandal soap.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—One is the concomitant of the other.

Sri A. J. DODDAMETI—On a point of order, Sir, Gadag oil . . .

Sri B. BASAVALINGAPPA (Bangalore South).—Our friend does not know the goodwill of Karnataka.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—My point is this. We must not forget the basic principle on which the S.R. Act was enacted. There are in it, what are known as constitutional guarantees to linguistic minorities. It is up to us to uphold it. If our friends were to state that is only linguistic in its conception, it is a different matter. If our State were only a linguistic State it would have been a different matter, but we have endorsed what is called an 'administrative and economic unit' giving constitutional guarantees for the linguistic minorities.

Mr. SPEAKER.—The protection of minorities is a different matter. Minorities will be protected under the Constiti-

tution. There is enough provision for that in the Constitution.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—At least in the interest of our constitutional guarantees and the peace which we so much cherish and want to safeguard and in order not to let loose a dirty revolution it is necessary to have a psychological approach to this question.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪೆಂಕಚೆಗ್ಗಾರು.—ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಬಾಸ್ತಿಗೆ, ಇವೆಂತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ನೀರಾಯ ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಥವಾದದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೆಂಬಿಲ್ ತೆ ವಿಭಾಗ ಕುರಿತು ಬಿಹಳಿ ಸ್ವಾರ್ಥವಾಗಿ ವಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ದಿವಸ ಗಳಿಂದಲೂ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕೆರಣವಾಗಬೇಕು. ಕನ್ನಡನಾಡಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ 1—11—1956ರಿಂದ ಹರಿದು ಹಂಡಿಕೊಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗತಕ್ಕ ನನ್ನ ವೇತನಂತಹಾಯಾತು. ಈಗ ಕನ್ನಡ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅಡಳಿತಕ್ಕ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದೇ ಧೈರ್ಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಚಿತ ಯಾದಂಥ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳ ಹೇಸರನ್ನಿಡುವುದು ನೂಕೆ ಹೆಂದು ನನ್ನ ಮೈಯಕ್ಕೆ ಕವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯ. ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ಚರ್ಚೆ ಹಿಂದಿನ ಮೈನೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆವಾಗ ಬಿಸಿಬಿನಿ ವಾತಾವರಣವೇವೆಚ್ಚುಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಅನ್ನು ಕಾರಕ್ತಿಕೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಳಿಂದ ದುಂಡರು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಭಾಗೀಳಿಕವಾಗಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ವಾನನಿಕವಾಗಿ, ಸ್ವಾತಿಕವಾಗಿ, ಒಂದಾಗಲಿಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವೆಂತಿ ನಿರನ್ತರ ಮೈಯಕ್ಕೆ ಕವಾದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಾದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿನ ಬಹು ಜನ್ಮಾನು ವಿನ್ಯಾಸರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಭಿಪೂರ್ಯ ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದು ಅತಿಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ತಪ್ಪಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡರಾಜ್ಯ ವಿನ್ಯಾಸರವಾಗಿದೆ, ಅನೇಕಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಓಂದಾಗಿದ್ದೇವೆನ್ನುವ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈನೂರಿ ಎಂಬ ಹೇಸರನ್ನೇ ಮುಂದು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣಿಂದ ಈ ಜನರಿಗೆ ಇತರ ಭಾಗಗೂ ಮೈನೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲನೀಗೊಂಡಿದೆ, ಮೈನೂರಿರು ವಿನ್ಯಾಸರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಬಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲನೀಗೊಂಡಂಥ ಪ್ರದೇಶ ಗಡಲ್ಲಿ ಮೈನೂರಿರು ಒಂದು ಭಾಗ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ತಾತ್ಕಾಸದ್ವೀಯಿಂದ ಇವೆಂತಿನ ದಿವಸ ಈ ಭಾವನೆಜ್ಞಾನದ್ವಾರೆ ಹೊಗಲಿಕ್ಕೆ ಮೈನೂರಿರು ಎಂಬ ಹೇಸರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವದೇ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನಡನ್ಯರು ವಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ತೇಣಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆಯೂ ಈ ನಭೇಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ವಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ವಾತನಾಡಿರೂಕೊಡ ಬಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಮುಂಬಾಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿನ ಸ್ಥಿತರು, ಅದರ ಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವರು ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಿ ಕೊಂಡು ಯಾವುದಾರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ವ್ಯಾಸಪಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಾ, ಮೈನೂರಿರು ಈಗ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ) ವೀಸ್ತು ರವಾದ ಹೊನ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ, ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನಹಜವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ತಪ್ಪೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂನೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಗ್ರಾಮಿಕೊಂಡಿರುವರು ರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಭಾವನೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಹರಿದು ಒಂದಿದೆ. ಆಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡನಾಡು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗ್ರಾಟ ನಡೆಸಿದೆ, ಮೈಸೂನೂರು ರಾಜ್ಯ ವಿನಾಯಕರವಾಗಿಲ್ಲ ಹೋಗ್ರಾಟ ನಡೆಸಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಬರಬೇಕು; ಆ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಚೀಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ, ಅದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಂಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ಬಂಧುಭಾಗಿದ್ದಾಗೆ. ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗೀಳಿಕವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿದ್ದರೂ ಮನನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕಣಾರ್ ಏಕ, ಮದರಾಸು ಕಣಾರ್ ಏಕ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಣಾರ್ ಏಕ, ಕೊಡಗು ಕಣಾರ್ ಏಕ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ ಮೈಸೂನೂರು ಕಣಾರ್ ಏಕ ಎಂದು ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕಣಾರ್ ಏಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯಮಿಶ್ರಲ್ಲರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ರಾಖಬೆಂದಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕಣಾರ್ ಏಕ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವ ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕೆ ಭಾವನೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂನೂರು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಹೇಳೆ ಮಾತ್ರ ಮೈಸೂನಾರಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದೆವಿಧವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಮನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಮೈಸೂನಾರಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದೆವಿಧವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಮನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಿರಬೇಕು. ತಾತ್ತ್ವಿಕ ದ್ವಿಯಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದಾದರೆ ಹೊನ ಮೈಸೂನೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕಣಾರ್ ಏಕ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿದುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬಿದು ನನ್ನ ಮೈಯಿಕ್ಕೆ ಈ ಅಭಿಪೂರ್ಯ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಾವಾಖಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಣಾರ್ ಏಕ ಪರಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳಿಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯಮಿಶ್ರ ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಆ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಲಡಿದ್ದೆ ಎಂಬು ದಾಗಿ ಮುಂದಾಯಾತ್ಮಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಕಾರಾದ ಧೋರಣೆ ವಿನಂಬಿದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಕಾರಾದ ಧೋರಣೆ ವಿನಂಬಿದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಸ್ವೀಕಿತರಾದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಾಂಗ್ಲ, ಅದರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ತೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಡ್ರಾರಲ್ಲಿಯೇ ಭಿನ್ನಾಗಿ ಬಹಳ ವಿಭಾಗದರವಾದುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ತವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ವಿರಬೇಕು.

ಇವೋತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಜನಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನಕಾರಾದ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಕಾರಾದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಡಿದಿರುವರು ಜನಗಳ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ವೇನು ಎಂಬುದನು ಜನಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಕಿಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎನ್ನುವ ಮಾತ್ರ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯಲ್ಲಿ. ಅದುದ

ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನರು, ಇವೋತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕಣಾರ್ ಏಕ' ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ಉದಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣಿ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೌರವಾಗಿ ದಿಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಜನಾಂಗಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣಿ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ನೂಕ್ತಿ ವಾಗಿದೆ. ಈ ದುಷ್ಪಿಲಿಯಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಪಕ್ಷದೆಯನ್ನು ತಿಂಬಾ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಹೊನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಾಂಗಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಣಾರ್ ಏಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚೆಯ ಮೈಸೂನೂರು ಅಳಿಸಿಹೊಗೆ ಗುವಿದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಜಿಲ್ಲಪಾದ ಗಳನಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಶಾಲದ್ವಿಷಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಜನರಂದು ಅಂತಹ ಮನ್ನಣಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಣಾರ್ ಏಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚೆಯ ಮೈಸೂನೂರು ಅಂದೆ ಅದಿಂದ ಮೈಸೂನೂರು ಅಂದೆ ಆದಿಂದ ಅದಿಂದ ಅದಿಂದ ಅದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಈ ಬಂದು ಸೇರಿರಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡನಾದು ಒಂದಾಗಿಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಜನರ ರುಜುಗಳನ್ನು ನಂಗುಹಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಸೇರಿ ಬಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೀದ ರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಣಾರ್ ಏಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದರಿಂದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಒಂದು ತಿಂಬಾ ನಾಯಕರಿಗೆ ಬಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕಿರಿವ ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬಿಡಲಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ನೂಕ್ತಿಪಾದು, ಪ್ರತಿಂನಿಧಿಗಳನ್ನೂ ಕಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂದ್ರಾಂಗ್ಲ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕಿರಿವ ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬಿಡಲಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ನೂಕ್ತಿಪಾದು, ಪ್ರತಿಂನಿಧಿಗಳನ್ನು ವಾದುದು. ಆ ರೀತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ವಾದುವ ದಿಂದು ನಂಬಿತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನನ ಮಿಶ್ರರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯನ್ನು ವಾಪಸ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅನುಸ್ಯಾಸಿಸುವುದೆಂದು ನಂಬಿ ನನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜೇಯ) (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನು ನೇರೀಡಿರೆ ಜನಗಳು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನಡನ್ಯರು ಮಾತನಾದುವರಲು ಇಡಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೀತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದು ಇಚ್ಛೆ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಶ್ರೀ ರಾಜೇಯನ್ನಾರು ಮಾತನಾದುವರಲು ಇದನ್ನು ವಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವಾಗಿ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪಕ್ಷವು ವಾದುವ ದಿಂದು ನಂಬಿತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನನ ಮಿಶ್ರರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯನ್ನು ವಾಪಸ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅನುಸ್ಯಾಸಿಸುವುದೆಂದು ನಂಬಿ ನನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜೇಯ) (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನು ನೇರೀಡಿರೆ ಜನಗಳು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನಡನ್ಯರು ಮಾತನಾದುವರಲು ಇಡಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೀತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದು ಇಚ್ಛೆ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಶ್ರೀ ರಾಜೇಯನ್ನಾರು ಮಾತನಾದುವರಲು ಇದನ್ನು ವಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವಾಗಿ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪಕ್ಷವು ವಾದುವ ದಿಂದು ನಂಬಿತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನನ ಮಿಶ್ರರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯನ್ನು ವಾಪಸ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅನುಸ್ಯಾಸಿಸುವುದೆಂದು ನಂಬಿ ನನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜೇಯ) (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನು ನೇರೀಡಿರೆ ಜನಗಳು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನಡನ್ಯರು ಮಾತನಾದುವರಲು ಇಡಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೀತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದು ಇಚ್ಛೆ ನನಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಶ್ರೀ ರಾಜೇಯನ್ನಾರು ಮಾತನಾದುವರಲು ಇದನ್ನು ವಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವಾಗಿ ಅಭಿಪೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪಕ್ಷವು ವಾದುವ ದಿಂದು ನಂಬಿತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನನ ಮಿಶ್ರರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯನ್ನು ವಾಪಸ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅನುಸ್ಯಾಸಿಸುವುದೆಂದು ನಂಬಿ ನನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

OF THE STATE FROM " MYSORE " TO " KARNATAKA "

ପାଗ ବହୁମତ ଯାପରିଣ୍ଟି ଅଗୁପଦୋଳୀ ଆ ରିତି ଯାଏଇ ନିଜରୁ ତେବେଦୁକୋଣଦୁ ଅନେକ ସମସ୍ତେଗଳି ବିଶ୍ଵାସନ ତେବେଦୁକୋଣକୁ ତୈହିଁପେ । ଆ ନିଜରୁ ଯାଦିଲ୍ଲ ଜାଂଦିଯା ସରକାରକୁ ତିଫାରନୁ ପାଦ ବେରୁ ଏଠିଦୁ ଜାଦେ । ଜାଂତତ୍ତ୍ଵ ତିଫାରନୁ ପାଦାଦୁଧ ଦକ୍ଷିଣେସ୍ତର ଅବେଳିରୁ ତିଏବାରନ ତେବେଦୁକୋଣକୁ ହେବେ ଜାହିର, ବେରେ ତିଏବାରନ ତେବେଦୁକୋଣକୁ ପଦକୁ କର୍ତ୍ତରିତ ଏବୁ ତର୍କୁଠ ଭାବନେ ଲାଙ୍ଘାଗୁତ୍ତାଦେ । ଜାଲ୍ଲିଯୁପରେଗେ ଅନେକ ମାନ୍ୟନଦଶ୍ତରୁ ମାତନାଦି ଦ୍ଵାରେ ବିଷନୁରୁ ନଂଶାନାଗଳ ହେବନନ୍ତୁ ଅଜିଷି ବିଷିଷ୍ଟ ରାଜ ମହାରାଜାବିରାଗଗଳନ୍ତୁ ତେବେଦୁବିଷିଷ୍ଟ ଏଠିଦୁ ହୋଇ ସମ୍ବନ୍ଧ ପରେ ନାପେ ଆଗ ଜାହିଏହିଁ ।

ଅ ହୋଇନ ନ୍ତି ପେଣ୍ଡାର୍ଟ ଅନେକ ଫୁଲିବାପାଇଗଲା ଆଗୁତ୍ତା ୧ ଦିନପେ ।
ଅ ହୋଇନ ପାତାପରଳିଲ୍ଲ, ହେଲୀଯିଦନ୍ତୁ ବିଷ୍ଟିଷ୍ଟ, ହୋଇନଦସୁ ନାହିଁ ଅଳପଦିନି କୋଳ୍ପିବେକୁ, ହେଲିବିଲୁ
ହୋଇନବିଗେ ଶାନ୍ତିନମାନଗଳନ୍ତୁ କାଳଦବେକୁ । ଅ ହେଲେ ନାହିଁ ନଂପ୍ରଦାୟିଗଲା ଅ ବିନଦୁ ପଣାର୍ଫାର୍ମରୁ
ଦିମାର୍ଫ ନଦେଦୁକୋନ୍ଦିବିଲେବିରେ, ନମାଗେ ହିଂଦୁଯିଦ
ପରିଗେ, ଖାଇଗଲାପିଲ୍ଲ । ଅ ହୋଇନ ପାତାପରଳିଲ୍ଲ
ହେଲୀଯ ମେସୁନ୍ଦରିନ ହେଲରନ୍ତୁ ବିଦରାଯିବିଷ୍ଟଦ
ରାଜ୍ଯ ଯାବ ଅଭ୍ୟନ୍ତରପଥ ଜଳ୍ପି । ତ୍ରୀ ଦୋଷ୍ଟ ମେୟିଏ
ଯୁଦ୍ଧରୁ ଅ ହୋଇନ ନଂନାୟନ୍ତେ ଚୋଲିବାଯି କନାର୍ଫ
ଛକ, ଅଧିକ ହୈଦରବାଦ୍ କନାର୍ଫକାହିଁମୁକ୍ତ ହେଲ
ରିଦବେକୁ ଏବଂଦୁ ମନନୀ ମାଦିଦିର୍ବରେ ଅଗ ଅଧିକ
ନିରାଯିଚନ୍ତୁ ଏରୋଧ ମାଦାପୁରଦକ୍ଷ ଅଧିକାର
ପତ୍ର । ଅ ବିନଦୁ ହୋଇନ ନ୍ତି ପେଣ୍ଡାର୍ଟଲ୍ଲ, ହୋଇନ
ମେସୁନ୍ଦରି ସଂନ୍ତ୍ରାନ ହୁଅଛି ଦେଖୁଁ, ଏଠାବ
ମେସୁନ୍ଦରି ଅଲ୍ଲାକେ ଜଳ୍ପିଏ ଏବଂଦୁ କିମ୍ବକେ ବିରୁଦ୍ଧ
ରିତ୍ୟଲ୍ଲି କାଗ ଅଧିକତ ନମ୍ବୁଯିତାର୍ଥ ବିନଦିଦୀକାରାଜ୍ୟ
ଅ ମାର୍ଗ୍ୟ ନଭେଲାଲ୍ଲ ଚର୍ଚାଗଳନ୍ତୁ ନଦେମୁହାଗ
ହେଲୀଯ ମେସୁନ୍ଦରି, ହୋଇନ ମେସୁନ୍ଦରି,
ଚୋଲିବାଯି କଣାର୍ଫିକ, ହୈଦରାବାଦ୍ କଣାର୍ଫ
ଛକ ଏବଂଦୁ ନାନା ରିତ୍ୟିଯ ଭାଗଗଳନ୍ତୁ ମାଦି
କୋନଦୁ ହେଲେଗକ୍ଷିନ୍ଦିନ ନ୍ତି ପେଣ୍ଡାର୍ଟ ଅନେକ
ସଂଦର୍ଭଗଳିଲ୍ଲ ବିନଦିବେ । କିମ୍ବିଲ୍ଲ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଲିଗଲା
ଅନ୍ୟିଯିତକ୍ଷଣିକ ବିନଦୁ କଣାର୍ଫିକ ରାଜ୍ୟ କଷ୍ଟକ୍ଷଣ
ତକ୍ଷଦ୍ଵୀ ଜାରି । ଅ ନାନା ଭାଗଗଲୁ ସେଇରି
ହୋଇନ ନଂନାୟନ୍ତେ ବିନଦୁ ବିନଦୁ ଭାଗଦପରି ଅଶ୍ରୁଯାତ୍ମକ
ଜାତ୍ୟାଦି, ମନୋଭାବନ୍ତୀଯନ୍ତୁ ନାମୁ ମାତ୍ର
ଷଷ୍ଠୀ ପଦିଲି । ଅ ବିନଦୁ ଭାଗଗଲ୍ଲ ହରିଦୁ ହଂଚି
ହେଲେଗିଲ୍ଲ କନନ ଦନାଦୁ ବିନଦୁରୁଦୁରିବାଗ
ଲାଲିରିଗାଳ କାଳଦ ପମାନପାଦ କଶୁଭାଦ୍ୟତେ
ଜାଦ । ଅ ବିନଦୁ ଭାଗଦ ଜନନୀଗା ଅନ୍ୟିଯିନାବ
ବିନଦୁ ହେଲିରିନ୍ଦିବେକ୍କିମୁକ୍ତ ନାହିଁ ହେଲିବାଗ,
ଅକ୍ଷେତ୍ର ଏକ ଭିନ୍ନ କେଇଦିରିଦୁରିଦୁରିବାଗ
ବାଯୁକ୍ଷେ ମନ୍ତ୍ରାଳୀ କୋଣିଷ୍ଟ, ଏଥାବାନ ନେହିଦିନ
ମୁହିଁରିବୁ ବିନଦୁ ହେଲରନ୍ତୁ କାଳଦ ବିଦରାପାଇଁ
ପାଇଁବିନଦୁ ବିନଦୁରିବେକ୍କିମୁକ୍ତ

శ్రీ బి. తివ్వెడు (చిత్రదుగు).—ప్రబాధిపాయకే ఏన్నాణో కొట్టు హేసరన్ను తేగేదుకాశితు ఎదు కేళ్లాపుదు నరియిలు.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಕ್ಯ.—ನವಗ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಏಧಾನಸೊಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಾಗ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಏಧಾನ ಸೊಧದ ಮುಂದೆ ಈ ಹೆಸರು ಶೈತ್ಯಿಸಿರಲ್ಪ. ಈ ವಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ನಿಂದ

“ కణ్ణాటక రాజ్య ” ఎంబి హెనర్రీదుడ చమ్ముతడ అభిపూర్యకే బిరువుదు కష్ట యాద ఒందు నమస్యేయన్ను బిడునబేస్కాదరూ, ఒమ్ముతడ అభిపూర్యకే బిరువుదు కష్ట ఇదు జండియా దేవతదల్లేకి ? ప్రపంచదల్లి ఎల్లయిలూ బందిల్లి. ఏపై నంస్యేయల్లి కూడ నమస్యరిగే ఒమ్ముతడ అభిపూర్యకే బిరువుదక్క బిహారి కష్టవాగుకేదే. ఈ దళష్టియింద ఈ ఒందు హెనర్రినల్లి ఎనీదే ? ఇదన్ను బదలాయినువుదక్క ఇంజూగి జిచ్చానే ఎను ? ముఖ్యసూరు ఎందు హెనర్రిద్దే ఐను ఎందు కేళ్లతారే. ఇదు భాగగళ జనర సంతోషిగొన్నట హళీయ మేఘసూరినవరు ఒప్పిగే కేళ్లక్కే ఎను తొండరెగళు బిరుత్తాయే ? ఆద్దరింద కణ్ణాటక ఎన్న వుడే ఒచ్చేయాడు. ముఖ్యసూరునువు వహియే కందాచారద హెనర్రన్ను హోగలాదిను వుదకొన్నట మేఘసూరు ఎంబి హెనరు హోగి కణ్ణాటకవాగబేసేందు నన్ను అల్లిపూర్యవన్ను వృక్తపదినుతేనే.

తీర్చి ది. టి. సితారమయరావు (భద్రాపతి) — మాన్య అధ్యక్షరే, ఈ దివస నమ్మి చుండె బందిర తక్క ఖానగీ నిజయివేసేదరే, మేసులూ నసున్నాడ హస్తను ఒడలింపజో మాడబేకు మతు కొఱాఫిషికలెస్సువ హనెనిడబీకింబాదు ఈ నిజయి ఈగిన నపరిస్తు తియల్ల బరబారిదాగిత్తు ఎందు నాను హేళబయినుతేనీ. కారణ ఇష్టం భాష్యయ ప్రకౌ తగేదుకొండరే. నాను ఒట్టు మరాలి మానసంనాదపవను. ఆదరే కనుడ నాడెల్లా ఒందాగబేకు ఎందు హేరాట చూడిదపర వైకి నానూ ఒట్టు. ఏపిభాగగాగణ్ణు ఒండేకడే పేర్కన చేకు. నమ్ముడైద హలచారు నమ్మయైగాన్ను బగె కరిసికొళ్ళబేకాగిదే. ఈ ఒందు నమ్మయైయిన్న నావ అణ్ణి తమ్ముడిరంత సేరికొండు బగెకరిసి ఉఱళ్ళబేకింబాదే ఆగిదే. కందిన కపినెసప్పగచ్చ నమ్మింద దూచవాగిల్ల. మేసురినస్తల్లరుచారు ఆరీ. మేసులూ మేసులూచాయిల్ల ఇరబీకిందు వాదిన పుదేసోనిజి. ఈగాగాలే నడేదిరుచ ఘట సగభూ నమ్ము కట్టు చుండె కట్టిప్పు వాగి జెవె. ఈ మధ్య ఈ ఖానగీ నిజయి జమ్ము ఆతురదాలి బరబారిదాగితు.

మాన్య సద్గురాద శ్రీమాల వేంకటేశ్వరరు
మతు, శ్రీమాల నరసింహరావరు కేవరు
కాంగేస్ పక్కద సదనరల్లయే ఈ నిజంయాద
ఏచారదబ్లై భువ్యాధికార్యాలిదే ఎదు కేళిదార.
ప్రతియోబిషమాన్య నదన్యర్గా బానగి నిజయ
చన్ను తరావుదక్కే హక్క జడే. ఆ హక్క న్ను కనిదు
కొళ్ళువుదక్కే యారిగూ సాధ్యాల్లి. తీవ్రాన
కొదువుదు కంగేస్ సంస్థ అవరు యావ
రితి తీమాన తగేదుకొళ్ళుత్తరాలో నమస్క
గొత్తిల్ల. అదరే బానగి నిజయ బందిరు
పుదు నకాలవల్ల. అనేకరు ఆవేళ
ప్రసరితరాగి నాతనాదుత్తు కణ్ణాటక
మాతే, వాహారాప్పమాతే, భారతమాతే ఎందు
కేళిదార. నమ్మల్లి ఎష్టు మాతగళు ఇద్దాలో
నసగంతం గొతాగువుదల్ల. నావు భారతద
ధ్వజదియల్లి ఇడ్డేఏ. ఒట్టునల్లి దేశదల్ల
ఇ రితి కోరాట థిగ అగబూరదాగితు..

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ) ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ದೇಶೀಯಂದ ಒಂದು ಕಹಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿರಬಹುದು. ನಾನು ಈ ನಾದಭಿರ್ದೇಶವಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾಡ ಹೊಡ್ಡೆ ಮೇಲಿಗ್ಯಾವ ರಿಗೆ ಇಪ್ಪು ಹೇಳಬಿಯನ್ನೇನೆ: ಕನ್ನಡ ಹೈಕ್ರಿಯನನಗೆ ತಂಬ ಇದೆ. ಏಂಥಾಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೀಯಂದ ಬಿಂದಿರುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನಗಳು ಮೈನೂರು ಎಂಬಿಲೆಂಬ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಾರು. ನಿಜಾಗಾಗಿ ಯೂ ಕಣಾರ್ಚಿಕದವರು ಒಕ್ಕೆಯವರು. ಹೊರಗಡೀಯಂದ ಬಿಂದ ಇವರು ಒಕ್ಕೆಯ ಸ್ವಭಾವದವರು, ವಿಶಾಲ ಮೈನೂರು ಎಂಬಿಲೆಂಬ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ಪಾರ್ಂತ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಅದರ ಈಗ ಪ್ರಕೃತವಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಖಂಡಿತ ಪಾಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಂದು ದೇಶಿಭಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಹಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಟ್ಟಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಟ್ಟಿ ಅವರು ಮೈನೂರಿನವರು, ಹೊಗಿನವರು ಎಂನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ನದಧರು ಮೈನೂರು ಕಣಾರ್ಚಿಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕಣಾರ್ಚಿಕವೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ನರಿಯಲ್ಲ. ವಿಶಾಲ ಕನಾರ್ಚಿಕವಾಗಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೆ ವೆಂಬಿದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಣಾರ್ಚಿಕ ಯಾವಾಗ ಹುಟ್ಟಿತು ಎನ್ನುವುದು ಚಿರಕೆಯಾಗಿ ಗೋತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನು ಮ್ಯಾಜಿಯವರನ್ನು ಕಣಾರ್ಚಿಕದ ವೀರಮಾತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೈನೂರಿನ ಅರಸರನ್ನು ಕಣಾರ್ಚಿಕರತ್ತು ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಕ್ರಾರರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಣಾರ್ಚಿಕ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವಾಗ ಎಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಆನ್‌ರೆಕ ಕವಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ತಮಿಳು ನಾಡು ಇಪ್ಪು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಇಪ್ಪು, ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇತಿಹಾಸವಿದೆಯೇ! ಆ ರೀತಿ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ಇಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಿನಾದರೂ ನಾಬ್ಯು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದಿಂದ ಕನ್ನಾ ಕವಾರಿಯಾರಿಗೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕರು ಹುಟ್ಟಿ ಬೇಕೆಂಧ ದೇಶ ಅದರೆ ಅದ್ದಾ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಒಂದೇ ನಂಸ್ತುತ್ತಿಯ ದೇಶವೆಂದು ಹೇಳುವದ ಕ್ಷಾಗುವಿದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ನಂಬ್ಯಾತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲರು ವಿಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಜನರಿಗೆ—ನಾನು ಕನ್ನಡಿಗ, ನನ್ನ ಭಾಷೆ ಮಾರಾಟ—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೆರೆಬೆಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೂರ ಹೊಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಖಾಪದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವವರು. ಈ ನಾದಭರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಬೇಕೆಂದು ನೊರ್ಮೆನ್‌ಕೌನಂದು ಹೊಗುವಾದ್ದರಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಪಟ್ಟಣ (ರಾಮಾದಿಗ್ರಂಥ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಭೆಯ ವಾಂದೆ ಬಿಂದಿರು ಪಂಥ ತರಾವು ಖಂಡಿತವಾದ ನಾದ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ರಾಜ್ಯವೆಂಬಿದಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಹೇಳನಿಡಿದ್ದೇ ಎಂಬಿದಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಹೈತ್ಯಾವರ್ಣಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜರ್ಜೆಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ನಮ್ಮ ವೇಗನೂರು ಬಿಂದು ಒಂದು ತ-ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವಾಯಿತ್ತೀರು ಅದು ನನಗೆ ಗೋತ್ತಾಗಿದು. ಅದರೆ

ನಾಬೀರಿವನ ಇಲ್ಲ ಮಾತೆತಿದರೆ “ಅವರು ಹೇಯ ಮೈನೂರಿನವರು,” “ನಾವು ಹೊನ ಮೈನೂರಿನವರು” ಎನ್ನುವ ಭನ್ನು ಭೀದ ಬೇಕೆಂದು ಬಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಇವರ ಒಂದು ಅತ್ಯೇಯತೆ ಕೂಡ ಬೇಕಿಯಲು ಒಂದು ನಿಖಿಲತಿಯಾದ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿದಂತೆ ಕಂಡು ಬಿರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಅತ್ಯೇಯತೆ ಬೇಕೆಂದು ಬಂದಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ಹೊಗಿ ಈಗ ಕಡವೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕಣಾರ್ಚಿಕದವರು, ಇವರು ಮುಂಬೆ ಕಣಾರ್ಚಿಕದವರು, ಇವರು ಹೇಯ ಚೆನ್ನೂರಿನವರು ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾವನೆಯಾದ ವಾದ ವಾದಾತ್ಮಿಕಾರ್ಯವರಿಂದ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಬಗ್ಗೆ ತಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅನಂದಿಂದ ನಲ್ಲಿ ದೇಶ ಕಟ್ಟಂಥ ಸುಗಮ ಅವಕಾಶವಿನ್ನೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಾದ ಬಿಂಭ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ತರಾವು ಬಿಂಭೆಕಾಗಿದ್ದು ಯಾರಿಂದ ಇದು ಬಂದಿದೆ? ನಮ್ಮ ಈ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಹೊರಾಟ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಥಮ ನಾಯಕರಾದಿಂಥ ಶ್ರೀಮಾಡ ದೊಡ್ಡ ಮೇಲಿಯವರಿಂದ ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಿದ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಇದರು ಹೊರಾಟ ಹೂಡಿದ್ದಾಗ ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರನ್ನೇ ಖಾದ್ಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಲಾರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊಗಿ ಅವರ ಮೂರ್ಚೆನ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಹೊರಾಟ ನಡೆಸಿದಂಥ ಮಹಾಯುರುಗಳಾದ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶಯುಂಗಾರ್, ಶ್ರೀಮಾಡ ನಿಜಲಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ಮೇಲಿಯವರು ಮೊದಲನೆಯವರು. ಅಂದಮೇಲೆ ಇವರು ಈ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಎಪ್ಪು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬಿದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೆ ವರ್ಣಿಸಿ ಬಿಂಭಿರ್ವಾದ್ಯಾಸ ಅನಗತ್ಯ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಗಾಧವಾಗಿ ದುಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಘೇತ್ತಿಗೆ “ಈ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಇದೆಂದು ನಿಷ್ಣಿ ವಿಚಾರ” ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದು ಬಿಂಭ ಸಣ್ಣಮಾತ್ತಾಗಳು.

ಶ್ರೀಮಾಡ ಜಾಪಾಹರರಾಲ್ ನೆಹರಾಂರಾ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಪ್ಪು ಕಟ್ಟು ಪಟ್ಟಿರು! ಈ ದಿವಸ ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿರುವಿದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಮ್ಯಾ ಅನಂದ? ಇದರಂತೆಯೇ ಈ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ 30 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನತತವಾಗಿ ಹೊರಾಟ ನಡೆಸಿ ಕಟ್ಟು ಪಟ್ಟಿರುವಂಥ ಘೇತ್ತಿಗೆ ಈ ಸಂದು ಬಿದರೂ ವಣಿಯಾದರೆ ಎಪ್ಪು ಅವರು ಅನಂದ ಪಡುವರು, ಎಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚಿ ಪಡುವರು! ಕೊನು ಮಹಿಳೆ ಎಪ್ಪೋರ್ ದಿನಗಳು ಕಳೆದಂತರವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನರಿಯಾದ ಹೆಸರಿನಿಡಿದೆ ಈಗಲೇ ಏನು ತಿರು ಏಕೆ ಇಪ್ಪು ಅವನರ ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಸರ್ವಫಾ ನಾಯಿಯಾದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಈಗ ಏನೋ ಒಂದು ಹೇಸರಿನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಅದಾದರೂ ಎಂಧಾದ್ದು? ಏನು ಅಮೋಂದು ದೊಡ್ಡ ನಗರವೇ ಅಧಿಕಾ ಒಂದು ಕಾರೆನ್ ರೇಪ್ಲನ್ನಾದರ್ಲೀ ಸಾಫ್ತಾರ್ ನಿಡಿದ್ದಾರೆ ನಗರವೇ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಏನಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದು. ಅದೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟಣ. ಇಂಥ ಒಂದು ನಾಯಾ ಉಲಿನ ಹೆಸರಿನ್ನೇ ಜಡಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕಣಾರ್ಚಿಕಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಿಂಭ ಹಾಜ್ರಿ ಹಾಜ್ರಿ ವಾದ ಕಣಾರ್ಚಿಕಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಿಂಭ ಹೇಸರಿಗೂ ಒಂದು ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ ಸಾರ್ಥಕವಾದಿಲ್ಲವೆನ್ನು ಪ್ರಧಾದರೆ ಅಂಧ್ರದವರೇಕೆ ಹೊನ ಹೈದರಾಬಾದ್

ಎಂದು ಅಡಕ್ಕೆ ಹೇನರಿಡಪಲ್ಲಾ ? ಈ ದಿವಸ ಮುಂಚೆ ನವರು ಮಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಕ ಚಂದ್ರಾವಾಗಿ ಏಕ ಕರ್ತವ್ಯದಾರೆ ? ಮುಂಚೆ ಅಡಚ್ಯೈ ದೊಡ್ಡನಗರವಾಗಿರಲ ಅದು ಎಂದ ಕಾರ್ಯ ರೈಷಣಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾರಾ ರಿಯವರು ಎಂದಿಗೂ ಅದರ ಹೆಸರಿನಿಂದಲ್ಲಿ ಬಹುವು ವಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಅದೇನು ಕಾರಣದಿಂದಲ್ಲೋ ಇಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಬಂಧುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಈ ಹೆಸರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಶಂಕ್ರಾನ್ತಿ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಅಂಥ ಅಂಜಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ವಿಶ್ವತ್ವಗಳೇನೂ ಇರರ ಬದರಾವಣೆಯಾದ ಅಗುವಡಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನೀಗೆ ಈ ಸಂಭಯಿಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಬಂದ್ದಿಗಳಿಗೂ ಕೈಜೊಡಿಸಿ ಕೆಳಿಕೆಳಿಳ್ಳವ್ಯವ್ಹರದೇನಿಂದೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಏಕಿಭವಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಸೇ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅಡೆರಿನಲ್ಲೂ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯೇರ್ಯಾತೆ ಒಂದಾಗಬೇಕು. ಅದ ಕಾಗ್ಯಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಯಿನಾಡಿಗೆಂದು ಸೂಕ್ತ ಹೆಸರಿನ್ನಿಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಬಾರದೆ ಈ ಹಿಂದೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಗೆ ಬಹುವಿಸಿದೆ ಈ ರೀತಿಯ ಯಾವ ಒಂದು ಭೇಧಭಾವದನಗಳೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಭಾಜಕೆ ಭಾಜಕೆಲಿಷಣದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕೂಗಿ ಹೊರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ ದಿವಸ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಣಾರ್ಚಿಕ ರಾಜ್ಯ ನಾಶ ಪನ್ನೊಂದುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಭರವಣ ಕೊಳ್ಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದಿವಸ ಆ ನವ ಈ ಭರವಣಯನ್ನು ಈಡೆರಿಸುವಂಥ ನಮಯ ಒದಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಸಮಯ ನೀವೇಶ ಈವರಗೆ ಎಂದೋ ಆಗಿ ಹೊಗಿಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಹಾಗೆ ಅಗಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಂಥ ಕಾರ್ಯ ಇದುವರೆಗೂ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಕೈಬಿಡಿರಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಚೇಳಿ ಕೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಂದು ಕೈ ಹಾಕೊಣಿ ಆ ಕಾಲವಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅ ರೀತಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ದೂಡಲು ಹೊದರೆ ನಮಗೆ ಉಳಿಗಾಲಪಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂಂದು ಮಗು ರಗಳೆ ಮಾಡಿಸಿನ ಇಂಥ ಒಂದು ಗೌಂಬೆ ಕೊಡಿಸಲೆಬೀಕೆಂದು ಹಣ ಹಿಡಿದಾಗ ತಂದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸಲೆಬೀಕಾಗುವುದು. ಅದೇರಿತ ತಾಯಿಯಾದಾಕೆ ಮಗು ಹಣ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾಗ ಹೊಚ್ಚೆ ಹಿಡಿದೆ ಎಂದು ಅಳ್ಳತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹಾಲು ನ್ನು ಕುಡಿಸಿದೆ ಮಗು ನೀವು ನಾಗಲ ಅನಂತರ ಹಾಲು ಕುಡಿಸೊಣವೆಂದರೆ ಆಗೆಗೆ ಅದು ನಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಹಣಹಿಡಿದ ಮಗುವಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗಲೇ ಆ ನಾಮಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ನಮ್ಮ ನಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೆಸರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ; ಕಣಾರ್ಚಿಕ ಉದಯವಾಗಿ ಅದು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆರುವಾಗ ಈ

ହେଲେନାଁ ବଦଳାପଣେ ମାତ୍ରଲୁ ଜିଦୁ ନକାଳ;
ଶଦନ୍ତାଁ ମାତ୍ରକୁଟିଦ୍ଵାରା ନମ୍ବେଷ୍ଟିଲାର ଆଦ୍ୟ କରିବ୍ୟ.

7 P.M.

ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಜ್ಞಾಪಣ ಹೊಡಿ
 ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಯಂತರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊಲ್ರಾದಿದರು.
 ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರನು ಬಿಟ್ಟು
 ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೆಸರಿರುವದು ನಿರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು
 ವಾದ ವಾದುವದು ನಿರಿಯಾದುದ್ದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನಿಂದಿಲ್ಲ
 ಮುಖಿಂದರೂಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ
 ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ, ಮೈಸೂರು ಎನ್ನು ಪಡರಿಂದ
 ಅಭಿಂಗಿ ಜನಗಳ ಆಸೆ ಅದೇರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ
 ದ್ವಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿವೇದ್ಯರೂ
 ದಯವಾಡಿ ತಾಯಿ ಮಹಿಳನ್ನು ಶ್ರೀತೀಸಲಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ
 ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೆ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಮಹಿಳಾ
 ಭಾದ ನಾಗರ್ಗೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಪಾತ್ರಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬಿ
 ಒಂದು ಪ್ರೇಮಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು
 ತೇವೆ. ಆ ರಾಜಾನ್ನು ತಂದಂಭಫರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು
 ಪಾತ್ರನ್ನು ಹೇಳಬಿಯುಸ್ತೇನೆ. ಪಾತ್ರರೂ ಆಗಲ
 ಈ ಗೋತ್ತುವಿರಿಯನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು
 ಆಗಲೇ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೂ ಹಿಂತೆಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ವಾಡಿ
 ದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಎಂತಹ
 ನದ್ದು ಛಿಯಾದೆ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಆಸೆ ಏಸಿದೆ ಎನ್ನು ಪುದು
 ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿ
 ಗೆಲ್ಲ ಈ ಅಸಂಖ್ಯಾಲ್ಕಾರ್ಯವರದು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ
 ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರ್ದಾರೆ ಎಂಬಿದನ್ನು ತಿಳಿದು
 ಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ
 ರಾಜಾನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಾಲ್ಕು
 ಪಾತ್ರಗಳನಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಾಗೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು
 ದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಟಿಫಿಸಿ ನನ್ನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು
 ಪುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet on Friday, the 4th October at 1 P.M.

[The House adjourned at Five Minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday, the 4th October 1957.]